

Sopulinga
Marta

(Emmenle,

Sopulinga Muka

Vieszpaties musų

Jezaus Kristaus.

Pagal apdumojimus

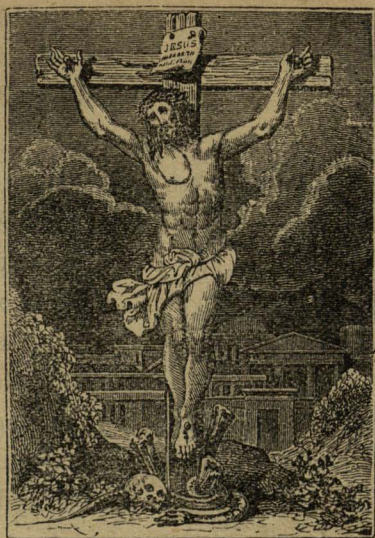
Onos-Kotrynos Emmerik

Zokoninkės Augustijonų.

Tilžėje.

Kasztu ir spaustuvejė Otto v. Mauderodės.

PRAKALBA.

*Isvydau knygas, vidujė ir virszuje
suraszytas. (Ezech. II. 9.)*

Vieszpats Jezus ant kryžiaus prikaltas, yra tai gražiause knyga viduje ir virszuje paraszyta visiems ant regėjimo ir skaitymo duota. Mokytas ir praszciokėlis, galingas ir pavargėlis, lygio dalė gal skaityti Istorią didžio nupuolimo žmogaus ir neįsakytą meilę Dievo Atpirktojo Iszganytojaus svieto.

Ta knyga yra paimta isz nekalcziausios Szirdies ir Žyvato, isz czyščezciausio kraujo ir paniszko

kuno szvencziausios Marijos Panos. Knyga ta stebuklinga savėje, atgaivinta žodžiu amžinos Dievy-stės, reikalingiause ir naudingiause visoms giminiams svieta.

S. Albertas dvasiszkuose savo pamoksluose sako: „Naudingesnei žmogui skaityti ir nobažnai dumoti apie muką Vieszpaties, ne kaipo pasninkauti cielus metus ant duonos ir vandens, ne kaipo iki kraujo kas diena plakti save, ir kas diena kalbėti visas (150) psalmes.“ Nes aszutinei kalenas, ilgos maldos, pasninkai nors yra labai garbingi ir szventi savėje; vienok tikt pavirszutinei vargindami kuną, kartais gal sveikatai vodyti, jei klausydami sznibždėjimą piktos dvasios darytumėm tą par puikybę. Prieszingai skaitymas ir dumojimas mukos Vieszpaties, galiausei nužiamin ir sugraudin szirdį musų: drauge paded pasiszvęsti nobažname tarnavime ir budin mumise iszganingą baimę ir neapykantą griekų. Vienok del tikrai naudingo apdumojimo sopulingos mukos Vieszpaties Jezaus, reik turėti gerą tame dalyke knyga.

Tarp daugybės knygų raszytų apie sopulingus kentėjimus Iszgarytojaus; rokuojas pirmo eilė pagirti matymai zokonikės įstatymo S. Augustino Onos-Kotrynos Emmerik. Jos apsakinėjimai tartumei ima žmogų už rankos ir vadžiodami parodo kaipo zelkoriuje, visas vietas, kuriose Vieszpats vaikszciojo szventomis kojomis, kur meldės, kur

buvo sudytas, plaktas, kryžiaavotas; teipogi atideng buvusių prie Iszganytojaus asabų visas anų misles ir jautimus.

Nekalexiausis Avinėlis Jezus Kristus yra apie-
ravotas nuo pradžios svieto. (Apoc. 13.—3.) Nėra
Jam praėjusio, nei ateisencio laiko, ale viskas yra
dabar ésancziu: tokeme surėdyme iszreiskė Ona
Kotrina muką Vieszpaties, stato akyveizdoje skai-
tytojaus ne tikt valandos buvimą Iszganytojaus
ant žemės, bet ir tas, kurios pirmesnei buvo ir
kurios potam bus. Teipogi mato prie szirdies Je-
zaus gimstantį svieta, reg Adomą, Nojų, Melkize-
dėką, Abraomą ir tuos visus Patrijarkus, kurie pirm
jo gyveno ir kurie skaitės ano paveikslu, mato ir
tuos žmones, kurie bus iki pabaigos svieto. Apsaki-
nėjimai Onos - Kotrynos visotinei sutinka su rasztu
szventu, ne prieszinas apraszymams Evangelijų; o
S. Kongregacija Rymo pripažino tuos iszreiskimus
labai naudingais skaitymui krikszczionių. Delto
szitą brangiausę knygele paduodame jums mieliausi
brolei ir seserys ant garbingo iszganymo duszios
vartojimo, su tikru nobažnumu kotankiau skaity-
kite ir užlaikykite atmintije savo, vieni kitiems
apsakinėkite sudėtas cze graudingas ir garbingas
istorijas, už tokį szventą darbą gausite didžiausį
vertumą, užpelnus.

Pagal žodžius S. Boneventuro del gero prisiga-
tavijimo skaitymui sopulingos mukos Jezaus, reik

turėti keturis daiktus: nužiaminimą (pakarą), viltį, troszkimą ir czystą szirdį. Rasztas szv. sako: *pritaisyk duszią tavo, o ne buk kaipo žmogus, kurs gundin Dievą.* (Eccl. 18—23.) Tai-gi ir mes dvasioje pakutos pritaisykime szirdį mūsų ant naudingo apdumojimo mukos Vieszpaties. Didžiausioj' karsztybėj' dvasios skaitydami szitą knygele, atmeskime tinginyste, užszalimą, idant Vieszpats ne tartu mums: *Vienos adynos negalėjote jausti su Manim* (Mork. 14, 37). Turėkime szirdį kaipo indą, kuriame norime rinkti vaisius mukos Vieszpaties. Juk-gi į purviną bjaurų indą nieks nepil brangaus aliejaus, sako szv. Bernardas; teip-pat ir mes tuos brangiausius skarbus skaitymo rupesdingai dėkime į czystus pazalatytus liepsniniose meilės Dievo indus szirdžių mūsų. Intencija ir jautimai tegul vienijas su intencija, kurę Vieszpats turėjo kancziose ir mirime.

Teip pasigatavoję skaityme ir dumojime mukos Vieszpaties, turėdami priesz ir gret savęs sopulingiausę Panelę Mariją, eikime pėdoms Vieszpaties į Veczerninką, į daržą Alyvų ir į visas vietas, kuriose neteisingai buvo sudytas, muczytas ir kryžiovotas.

Szитай knyga tegul buna kasdieniniu duszes mūsų penu; o didi saldybė įeis ing burną mūsų; datirsime tą, ką Pranaszas Ezekėlus apie savę sako: *Sunau žmogaus valgyk ką tau duodu. Ir isxvydau ranką isxtiesta prie manęs, ir anoj' knyga*

isz vidaus ir isz virsziaus priraszyta . . . ir atidariau burną . . . ir suvalgiau ją ir stojosi burnoje mano saldybė medaus. (Ezech. 2—3.)

Muka Vieszpaties mūsų Jezaus Kristaus nėra vienutinių priešaszčių verksmingų sopulių, ne susideda iš pacijų erszkietinių badanczių dyglių, ale po erszkėcziu ir tarp erczkėczzių pražysta gražiausi žiedelei, stebuklingos kvietkelės meilingiausio kvapo; o tomis nevystancziomis kvietkomis yra garbinga saldybė, meilingiausias džiaugsmas duszios, szlovė teip didi, garbė teip skaisti, jog patsai Iszgany-

tojas sako: *Isxeikite dukters Syono, o prisiveizėkite Karalui karunoje, kureje apkarunavojo Jį motina (bažnyczia žydu) dienoje sutartuviu, dienoje linksmybės szirdies. (Giesmė 3. 2.)*

Po sopulingų mukų, duszia Jezaus nužengė į atklanes, prasideda linksmybė, džiaugsmas, svodba, kurę amžinasis Tėvas sutaisė Sunui savo danguose: prasideda negalima nė jokiū liežuviu apsakyti laimė amžino karaliavimo, amžina Velykinė szventė, ir amžinos linksmybės giedojimai

Szventas, szventas, szventas . . .

Gerkime cze ant žemės su Jezumi isz [kieliko kartybių, idant galėtumėm buti su Juomi daliniais dangiszkos amžinos garbingos saldybės, ką duok mums visiems Tėve, Sunau ir Dvase, Traicioj' szventoj' vienas Dieve. Amen.

Gyvenimas Onos-Kotrynos Emmerik.

NA-KOTRYNA duktė Bernardo, ir Onos Emmerikų, gimė 8. Rugsėjo 1774 m. sodžiuje (kaimoje) Flamenkų netoli miesto *Kesfeldo* Vokiečių szalyje. Nuo pat kudi-kystės iszmokėta istorijos szventos, regėjo Aniolą Sargą paveiksle vaikelio, o geriausias musų piemuo Iszganytojas szelpė ten avele rodydamos jų paveiksle mažo piemenėlio. Teipo-gi ganyklose lan-kydavo ją Motyna Dievo karalienė dangaus su die-viszku vaikelu savo ne įsakitoj' grožybėj' ir maloniau-sioj' saldybėj' žadėdama jei savo mylistą ir apgynimą.

Visi tie prajovai nė truputį ne baugino mažos mer-gelės Kotrynos, anos czysta nekaltybė visotinei suvie-nyjo ją su Jezumi ir Motina Jo ir szventaisiais Vieszpaties.

Par ypatingą mylistą Dievo turėjo pažinimą kaipo žiamiszkuose, teip ir dvasiszkuose daiktuose kas yra geru, o kas yra piktu, kas szventu, o kas suteptu, kas palaimintu, o kas prakeiktu. Budama dar maža mergaite rinkdavo laukuose naudingas sveikatai žoles ir sodin-

davo prie namų, arba tose vietose, kuriose meldės arba procevojo; o visas žoles turenčes savėje truczną, arba imamas del burtų, iszraudavo. Užėjusi ant tykios vietos, kurioje kada nors papildyti sunkus griekai, toj bėgo isz ten, arba meldės darydama pakutą. Lyge dale pažindavo vietas paszvēstas ir palaimintas, jaute anose szirdingą džiaugsmą ir dėkavojo Dievui. Visus paszvēstus daiktus atskirdavo nuo kitų neszventintų; datirdavo sunkybę ir atstumimą nuo vietų, kuriose buvo kapai (senkapei) pagonų; ir vel jaute neįsakytą traukimą prie szventų kaulų. Pažindavo relikvijas szv. teip, jogei mokėdavo apsakyti nežinomus atsitikimus ne tikt gyvenimą jų, bet ir istoriją tų Szventųjų, kurių relikvijos rodydavo jei ir visas vietas, ant kurių anos buvo.

Par visą gyvenimą pasiliko sujungta stipriauseme suvienyjime su dusziomis czyszcziaus, visus savo darbus, visas pakutos maldas apieravodavo už duszes. Tankei mines duszių budindavo isz miego, praszydama pagalbos, o jinai žiemos laike naktimis ėjo basa drauge su jomis par sniegą ilgu keliu iki bažnyczios *Kesfeldy*.

Nuo pat jaunystos iki smerczio visados szelpė ligo-nius, mazgojo ir gydė jų votis-ronas, ir isz savo trupuczių dalijo pavargėliams almužną. Buvo labai jautrios sumnenės, mažiausias griekas ne įsakytai vargino ją; iszriszimas (apsolucija) darėsi jei tikru pasikėlimu. Visas stebuklingas Dieviszkas dovanas nė truputi neatitraukdavo anos nuo sunkiausių vargdienės mergelės procių. Vargai ir kentėjimai buvo paprastais dalykais gyvenimu jos. Miego ir peno tiktai tiek ragavo, kiek kanecznei reikalaunas gyvaszciui žmogaus. Kožną naktį daug adynų praleisdavo maldose, o žiema kartais iszleidavo laukan del klupojimo ant sniego. Miegojo ant lentų, padėtų paveiksle kryžiaus ant žiamės. Valgė ir gerė

ą, ką jau kiti ne norėjo ragauti, o geriausiai kąsnius užlaikydavo del ubagų ir ligonių.

Turėdama szeszioliką metų, karta dirbdama laukuose su tėvais ir seserimis, iszgirdusi balsą varpų klosztoriaus *Kesfeldo*, teip didei užsidegė trozskimu pastoti į klosztorių, jog apalpusi iszvirto, potam par ilgą laiką kentėjo sopėjimus alpimo. Sukakus 18 metų, pristojo prie siuvėjos mieste *Kesfelda*, o po dviejų metų mokinimos praszė zokonikių Augustijonkų *Borkenose*, *Trapistkų Darfeldose*, ir *Klarystkų Munsterose* priimti, bet didi jos ir tų klosztorių ubagystė stojosi periszkadų. Dvideszimtuose metuose gyvenimo savo, surinkusi už siuvimą 20 tolerų, nuėjo pas nobažną arganistrą *Kesfeldų*, su kurio duktere buvo iszsipažinusi, tikėdamosi po iszsimokinimosi grajyti ant vargonų, buti priimta į klosztorių; vienok nemieruotas trozskimas szelpimo pavargėlių nedaleido jei iszsimokėti, ne užilg vis, ką tikt turėjo, atidavė ubagams ir pati pasiliko be maisto, tuomet gera jos motina atneszdavo duoną ir pieną jei ir tiems, su kureis jinai dalijos. Karta tarė anai motina: „duktė mano labai nuliudini manę ir tėvą tavo, norėdama del klosztoriaus atsitolinti nuo mūsų. Szirdis plyszta nuo skausmo, mislyjant kaip iszdalijei visus savo sunkiomis prociomis uždirbtus graszelius, o dabar pasilieki teip dideme varge, dar par nekuri laiką da duosiu tau maisto“. Ona-Kotryna atsakė: „Teip yra, miela motina, jau nieko neturiu, nės toke buvo vale Dievo, idant szelpečiau kitus; kaipo asz vis atidaviau Dievui, dabar prie Jo prigul turėti apie mus rupesni ir isztikro Ansai suszelps mus visus.“

Apleidant daug kitų jos gyvenimą navatnių atsitikimų, vieno negalime užtylėti. Budama apie 24 metų amžiaus savo, apturėjo nuo *Vieszpaties mylistą*, kuren

suteikdavo daug asaboms turinczioms ypatingą nobaženstvą prie sopulingos mukos Jo, tai yra: jautimą ir regimą kentėjimą sopulingą erszkéczeis karunavojimą szvencziausios galvos Jo. Szitai anos paczios žodžei: „Arti ketverių metų pirm mano pastojimo į klosztorių (1798 m.) apie pusdienį meldžiaus bažnyčioje Jezovytų Kesfeldose klupodama priesz Dievo muką, skęsdama dumojimuose, umai pajutau saldų karsztį ir regėjau, kaip isz altoriaus, kureme buvo szvencziausis Sakramentas cymborijo, iszėjo mano dangiszkas sužieduotinis paveiksle szvencziausio jaunikaiczio. Kairioj' rankoj' turėjo vainiką žiedų, o deszinėj' rankoj' erszkétinį ir abu tuos vainikus rodė man dėl pasiskyrimo. Asz pagavau erszkétinį, o Jisai uždėjo man ant galvos, asz toj' abejomis rankomis prispaudžiau prie savo galvos, ir atsigaivinusi nuo pagavimo dvasios, pajutau baisiausį skausmą apsuksui galvos. Ant rytojaus kakta mano ir blakstienai akių labai buvo subrinde putmenėmis, kentėjau neįsakytą skausmą. Tie sopulei ir putimai tankei atsinaujindavo, o kartais laikydavos par isztisas dienas ir naktis. Pasergėjau kraują apsuksui galvos savo tiktai tuomet, kad drauginikės mano liepė man permaintyti czepeziuką, nes ésantis ant galvos buvo pilnas raudonų plėmų (pietmų). Nuo to laiko rupestringai dengiau galvą, idant užslėpti plustantį kraują. Teip dariau iki pastojimo į klosztorių, kureme tikt viena asaba apie tą žinodama viernai užlaikė slapta tylėjime.“

Daugel kitų dievobaimingų szlovintojų mukos Vieszpaties musų, apturėjo mylistos kentėjimą sopulių erszkétinės karunos, po tokiu pat pagavimose matimu, kuriose buvo duota ant pasiskyrimo du vainikai kaipo tai: S. Kotryna Senenska ir Pazyta Klarystka mirusi 1617 m. Raszytojas gyvenimo Onos-Kotrynos Emmerik tvirtin,

kad patsai giedrose dienose po daug kartų savo akimis regėjo kraują plustantį par kaktą ir veidą Kotrynos, tokioj' daugybėj', jog skara ant kaklo darėsi drėgna.

Suteikims-sopulių erszkėtinemė vainike Iszganytojaus buvo didi mylista, kaipo Apasztalas sako: jei su juomi drauge kencziame, teipogi drauge karaliausime, jog Dievas tuos iszrinko ir paskyrė del garbės savo, kurius padarė to lygeis paveikslą Sunaus savo. Tie sopulingi kentėjimai erszkėtinios karunos ženklina kitas loskas cze dar ant žiamės ir garbingą vainiką danguje.

Meldimai jos pastojima į klosztorių pasiliko iszklausyti. Gimdytojei vienos Panos, kurę Augustijonkos Dalmanų geidė turėti pas savę, pasakė zokonikioms, kad tada tikt daleis dukterei savo eiti į jų klosztorių, jei drauge priims Oną-Kotryną.

Ir teip 13 Lapkriczio 1802 m. Ona-Kotryna gavo abytą naujukės. Tuose metuose datyrimą Dievas daleido kentėti daug vargingų sunkybių, nes toke szkala kryžiaus reikalinga buvo karsztai duszei jos.

Tolėsnei gyvenimas klosztoriuje daugume buvo labai anai sunkus; nei zokoninkės, nei kunigai, nei daktarai negalėjo pažinti stoną jos. Lengvai ji galėjo slėpti stebuklingas dieviszkas dovanas kaimoje tarp praszczio-kėlių bet ne teip dėjosi klosztoriuje, tarp daugybės zokonikių nors gerų ir nobažnių, vienok pilnu ciekavasties ir nekurio užvydėjimo dvasiszkuose daiktuose. Par tai susitelkė ant jos visokie nuliudimai; dar sopulingesneis darės tuomi, jog rodėsi jei navatniauseis spasabais. Ana girdėjo vis, ką tikt ant jos kalbėjo antroj' pusej' kliosztoriaus: žodžei tie kaip szaudyklas asztrus ronijo szirdis jos: kentėjo nužemintoj' pakaroj', ne duodama pažinti, jogei vis žino. Tankei per krikszczioniszką meilę puolusi po koju užrustinai priesz savę zokonikei, verk-

dama meldė atleidimo. Par tai turėdavo jau notartėje, kaip klausanczios po duriomis: negalėdamos permąnyti kokiū budu žinojo jų visas slaptas, didina neapykantą savo dar delto, jog draugystėje jos datirdavo nerimasties negerumą.

(Ta nespakaina nerimastis akyveizdoje tikrai dievobaimingų nėra nauju prajovu: datirsta jų visados asabos svietiszkos blogo elgimos. Yra tai atsiliepinimas grauženczios sumenės ir persergėjimas duszios. Par tai pikti neapkent ir persekio gerus, arba sylijas įtraukti anuos ant pasigadinimo piktybėse.)

Turėjo ana dieviszką dovaną gausių aszarų, tankei ilgą valandas Bažnyczioje verkdama meldės už griekus svieta ir savo nusidėjimus, už persekiojimus Bažnyczios ir už neužlaikymą įstatymų zokono. Spaviedninks liepė jei tankesnei eiti prie Komunijos Szv., nes karsztas troszkimas to dangiszko peno darė ją kaipo alpstancze. Szventybė jos duszios, budino kitose užvydėjimo ir delto apseidavo su jąjė kaipo su dide apgavėje, melage neapkencziama draugystėje.

(Cze turime gyvą persergėjimą: 1. Idant niekad dos nesudyti ir ne niekinti kitų. 2. Idant neatsitraukti nuo kelio dorybių, nors kiti peiktu, ir niekintu nobažnus darbus musų.)

Ona-Kotryna girdėdama prikaisziojimus, jogei bereikalo priimta į klosztorių tokę biedną pavargėlę praszcziokėlę kaimo mergelę; dideme nuliudime mislydama, kad ji stosis kitiems priezaszcziau ant grieszyjimo, meldė Dievo daleisti jei kokį varginimos už nebuvimą klosztoriuje meilės: įpuolė tada į sunkę ligą skausmą szirdies nuo Kalėdų 1802 m. kentėjo tylėdama iki 1812 m. Par anos silpnybę ir įsiligojimą vadino ją draugininkes sunkumu klosztoriaus; vienok prie tų sopėjimų procevojo

ir tarnavo be apilsimo; nuoszirdžei mylėjo tavorszkas savo, ir tą laiką pilna visokių kartybių nuliudimu vadino laimingiausiomis dienomis gyvenimo savo.

Lapkriczio 13 dienoj' 1803 m. turédama 29 metus padarė prižadus (szlubą) ir stojosi zokoninke sužieduotine Jezaus Kristaus klosztoriuje Agnetenbergu Dulmenose. Szitai ką ji pati sako: „Kad kalbėjau prižadus savo, gimdytojei mano vel pasirodė labai gerais dėl manęs. Tėvas mano ir vyresnysis brolis atneszė man du lasztu drobės. Tėvas mano, ne malonei žiurėjo ant mano užsidraudimo klosztoriuje, skirdamos tarė man, kad ukvatnei užmokėtu už mano pagrabą, bet ne duos nieko dėl klosztoriaus ir daturėjo žodžio.“

„Asz nemislyjau apie savę, sako tolesnei, asz tikt dumojau apie Jezų Kristų ir apie mano prižadus. Nežiurint ant kentėjimų, dusze mano plaukė saldybės raskaziuose, tankei naktį pabudinta meilėje mielaszirdingiausio Dievo mano, karsztomis maldomis sveikinau Jį. Dirbant darže atliekę pauksztelei sėsdavos ant galvos ir ant peczių mano ir drauge giedojome giesmę Dievui. Kas diena regėjau gret savęs Aniolą sargą, o nors szėtonai visokeis spasabais sylijos užpuldinėti, vienok negalėjo didei vodyti. Datirdama nemieruotą troszkimą szvencziausio Sakramento, tankei naktimis klupojau prie durų bažnyczios.“ . . . Daug įvairingų atsitikimų gyvenimo jos apleisdami, trumpai apsakysme nekurius garšingesnius atsitikimus.

Norints Ona-Kotryna nuo prigimimo buvo silpna, vienòk prie sunkybės procių varginos pasnikais, jautimais ir naktimis ilgomis ant czysto oro maldomis. Didesnė dalis jos kentėjimų paeidavo nuo to, jog svetimas ligas priimdavo ant savęs. Nės tankei meldė Dievo daleisti jei ligą tokios asabos, kuri neturėjo kant-

rybės sopuluose, arba del padarymo užgana už griekus kitų, atsiduodavo ant kentėjimų, o Vieszpats priimdamas tokią apierą ir vienydamas su užpelnais mukos Savo, suteikdavo jei sunkę ligą pagal didumą kieno grieko, kurį ana geidė iszdildyti. Tokiu budu priimdama svetimas ligas arba pakutas ant isznaikinimo jų nusidėjimų, teipogi ant padarymo užgana už duszes czyszciaus be pertraukio visokiuose nuliudimuose, sopuliuose varginos dieną ir naktį.

(Jeigu Dievas didiems tarnams ir mylimoms savo, kurie nekalcziausei gyvena, tiek kentėjimų daleid, kagi griesznikai kalti daryti, ar-gi gal teisingai skūstis, dejuoti, kad Dievas atsiunt ant jų kokius vargus, nuliudimus? Nelaimes pagražin pas Dievą, numażin ir naikin prigulentę koronę už griekus, padidin užpelnus ir gimdo cnatas; atitrauke nuo svieto ir sujung su Dievu. Todel karcziausi nuliudimai ir sopulingiausi kentėjimai yra naudingesneis daiktais: brangiauseis skarbais duszes musų.)

Trecioj' dienoj' Gruodžio 1811 m. svietiszka vyresnybė uždarė klosztorių, zokonikės iszblaszkė po visas szalis, tiktai Ona-Kotryna nevaldanti ranką ir kojų budama didžiausios biednystos ubagystėj' pasiliko, o viena gailinga tarnaitė klosztoriaus, par mielaszirdingą meilę tarnavo serganczei ir senelis kunigas klosztorinis kape-lonas teipo-gi neapleido jos. Trys tos biedniausios isz czielo klosztoriaus asabos perbuvo ten iki pavasario 1812 m. Potam kunigas iszrado jei mažą palaikę kamarėlę su vienu langeliu pas vargdienę naszlę tame mieste gyvenancę. Dvasiszki pagavai Kotrynos vieni-jenti su neregimu svietu kas kartą darėsi tankesni. Tame laike mylesta Vieszpaties suteikė jos paniszkuui kunui ženklus kryžiaus savo. Nuo jaunystos jinai meldė

Iszganytojaus, idant kryžių savo iszreiksztu szirdije jos, bet niekados ne mislijo apie regimas žymes (znokus). Dienoje S. Augustino (28 Rugpjuties) patrona zokono lovoje meldamos stojosi pagauta dvasioje, isztiestomis rankomis, ir iszvydo ateinantį pas savę szviesei žibantį jaunikaitį, tokį, koks visados rodėsi jei dangiszkas Sužieduotinis. Tas jaunikaitis su deszine ranka padarė ant kuno jos ženklą kryžiaus ir nuo to laiko radosi anai ant krutinės žymė (znokas) kryžiaus, dvi juostos kryžiumi padėtos, ilgio apie tris colius, o ploczio pusantro colio. Potam tankei toje vietoje brinzdama skura plyszo kaipo nuo nuplikimo, ir pludo griauženti skystimai tokioj' gau-sybej', jog keleta drobulių susidrėkindavo. Po praslin-kimo keletas nedėlių stojosi vėl pagauta dvasėje ir isz-vydusi mažą baltą kryželį, pagavusi prispaude prie kru-tinės savo, po to kas diena datirdama didesnį skausmą krutinėje, radosi ant krutininio kaulo paveikslas rausvo kryželio trijų colių ilgio. Dienoje Zadusznos 2. Lap-kriczio 1812 m. paskutinį kartą iszėjo isz namų ir vos nuszliaužė į bažnyčią, o nuo to laiko iki galo metų buvo kaipo marinama, priėmė paskutinius Sakramentus szv. Dienoje Kalėdų pasirodė virszuje kryžiaus ant jos krutinės mažas pridėtkas tokio pat paveikslo ir jau tada ženklina dvejopą szakotą kryžių. Tas kryžius kožną seredą rasojos krauju, teip, jog drėgnumą galėjo ant popieriaus iszspausti. Nuo m. 1814 tas kruvinas prakaitas kryžiaus darėsi pėtnycziomis raudonu, kaip ugnis; o pėtnycziuose didžiosiose rasdavosi krauju. Me-tuose 1821 dienoje 30 Kovos tas kryžius skaistei rau-donas apsirasojo kruvinu prakaitu visuose krasztuose. Paprastuose czėsuose tas ženklas neturėjo nė jokio koloro. Tokius pat ženklus kryžiaus gavo pagavimuose tarp kitų Kotryna de Rakonis, Maryna Eskobarka,

Emilija *Bichieri*, Juliona Falkanera ir teip toliaus. — Penkių ronų ženklus apturėjo Ona-Kotryna 29 Gruodžio 1812 m. apie trecze adyna po pietų, budama slabni gulėjo lovoje rankomis isztiestomis pagavime dvasios. Dumodama apie muką Iszganytojaus, meldė daleidimo drauge su juomi kentėti. Sukalbėjo penkis *Tève musų* ant szlovės penkių ronų Vieszpaties; veidas jos stojosi skaistei raudonu. Matė ateinancę didžę szviesą, viduje kurios pažino žibancę asabą nukryžjavoto Iszganytojaus. Ronos jo spindėjo paveiksle penkių ugninių žvaigždžių. Kotryna tokiu regėjimu didei susigraudinusi jautė nemieruotą troskimą kentėjimą su Jezumi. Tuomet isz rankų, isz kojų ir isz szono (regėjimas) iszėjo teipo spindulei kruvinai raudoni užsibai-gianti paveiksle szaudyklos (saidoko), kurie užgavo į jos rankas, kojas ir szoną. Trys spindulei szoninei turėjo paveiklą raguotinės. Kaip tikt anie dasilytėjo kuno jos, toje valandoje pasidarė ronos ir isztryszko laszai kraujo. Po atsigaivinimo iszvydo kraują plustanti isz delnų ir juto sopulingą skausmą kojose ir szone. Dienoje 15 Gruodžio 1819 m. pagavime dvasios pasirodė jei matymas kaipo butu kitos netoli ésanczios, zokonikės, apie kurę szirdingame gaillestije apsakinėjo tarydama: „negaliu asz skūstis; regėjau kentėjimus anos biednos zokonikės, szirdis jos yra suspausta erszkétiniu vainiku, o ji kent spakainei juokdamos, gėdžiasi skūstis, nes ana tur toli sunkesnę nuo manęs nasztą neszti.“ Nežinojo tada, kad tame regėjime matė pati savę ir apie savę locnus kentėjimus kalbėjo.

Daug szventame musų tikėjime nobažnų karsztos meilės prie Jezaus Kristaus asabų pradedant nuo szv. Pranciszkaus isz Assyžiaus, buvo žymėtu ženklų penkių ronų Vieszpaties, rokuojas apie penkesdeszinti to sky-

riaus szventųjų, kurie turėjo tokius pat kaip ir Ona-Kotryna ženklus ronų Jezaus. Yra tai sujungimas didžiausio vienyjimos su kentėjimais Vieszpaties.

Ona-Kotryna negalėdama jau kelties iš lovos ne trukus parstojo valgyt, tikt vandenį po truputį priimdavo, visoki kitą peną viemimu išmėsavo. Tokie atsitikimai nėra naujnyomis mūsų tikėjime. Daugel dirstanczių pagavimus ir turenzių ženklus Ronų Iszgaganytojaus ilgai gyveno be jokio kito peno, pacze tikt Kommunijs Szv. Tarp kurių rokuojas Szv. Mikalojus iš Fluje, S. Ludvyna, S. Kotryna Senenska, S. Aniele, Ludovika, Luto ir tt.

Visi prajovai, lankanti Ona-Kotryna pasiliko užslėptais iki 25. Vasario 1813 m., o nuo to laiko pasklydo apie ją garsas visoje apygardoje, ir del tikro datyrimo ir atidengimo tų įvairingų atsitikimų 28. Kovos, dvasiszka vyresnybė atsiuntė Komisiją (sudą).

Po parkratymo viso jos gyvenimo Kunigas Džiakonas Overbergas ir daktaras Drufelis prižadėjo jei apieką savo. Metuose 1814 daktariszkuose gazetuose buvo apraszyti visi prajovai Onos Kotrynos. Daktarai ir visokio stono mokėtos asabos lankė ją ir garsino rasztuose regėtus ant jos kuno ženklus Ronų Vieszpaties.

Dienoje 9. Vasario 1821 m. pagavime dvasios, laike pagrabą labai nobažno kunigo kraus pludo iš jos kaktos ir kryžiaus ant krutinės. Ant užklausymo: „Kas tai yra?“ jinai linksmu veidu atsake: „Buvau prie kuno nabaszniko, atpratau nuo bažnytinių giesmių, dėlto sugraudino manę.“ Po trijų metų toj' pacziój' dienój' jinai pati numirė.

Metuose 1821 priesz Velykas, melsdamos gavo žinę, jog kentės dienój' tikros mukos Vieszpaties, o ne dienój' bažnytinio kalendoriaus. Pėtnycziój', 30. dienój' Kovos,

apie 10. adyną ryte, alpdama iszvirto, veidas jos ir krutinė pludo krauju, kunas apsidengė mėlynimis, kaipo nuo plakimo. Pusdienėje iszsitėse paveiksle kryžiaus; petei jos tąsės traukdamos isz sąnarių. Toj' po antros adynos isztriszko laszai kraujo isz rankų ir kojų. Didžiojoj' Pėtnyczioj' 20. Balandžio pasiliko spakainiuose dumojimuose.

Dienoje 19. Vasario 1822 m. dar gavo parseregėjimą, jog kentės paskutinioj' Pėtnyczioj' ir isztikro tada kryžius ėsantis krutinėje ir szonine rona apsirasojo krauju. Ketverge 28. d. užsijėmė dumojimais apie muką Vieszpaties ir aname pasiliko iki Pėtnyczios vakaro. Pludo kraus isz jos krutinės, isz galvos, isz szono, visos gyslos rankų buvo subrindusios, o viduje jų žeme skaudi ir drėgna. 3. Gegužės dienoje atradimo Kryžiaus Szv. par Szv. Elena rodėsi jei, kad gulėjo duobėje prie Kryžiaus. Nuo ryto isz galvos ir szono daug pludo kraujo, o po pietų isz kojų ir rankų jos.

Metuose 1823 dienos 27. ir 28. Kovos, Ketverge ir Pėtnyczioj' didžiosios nedėlės turėjo regėjimą apie muką Vieszpaties, laike kurio jautimuose gyvų sopulių isz visų ronų pludo kraus. Jau tai paskutinį kartą kraus jos ludyjo sujungimų kentėjimūse su tuomi, kurs visą Kraują Savo iszlėjo už mus visus.

Dalyku zokonikes Onos-Kotrynos buvo kentėti už reikalus bažnyczios ir artimų, tarp daugumo kitų stebuklingų atsitikimų parodysme cze vieną: Umai radosi pas ją liga sunkiųjų sukatų, puvimą plauczių, prakaitas sumirkydavo patalynę, kosulis su didžiu pludimu skriaplių daužė krutinę jos, nepalaunantis karsztis kas diena daugesnei naikino sveikatą, o dar prie tų sunkybių nerimastis, neapykanta prie vienos asabos draske anos szirdį, apsipildama aszaromis sylyjos pargalėti tą ne-

kantrybę. Bet kad jau matomai rodėsi buti mirsztanti, staiga atsigaivinusį tarė prieteliui prie jos ėsancziam: „atkalbėk su manim poterius už mirusius.“ Neužilg ėėjo pažįstamas praszyti pasimeldimą už dabar tikt mirusę seserį savo, apsakinėta par jį liga pasirode ta pati, katraja Ona-Kotryna tame laike sirgo. Nabaszniķe, kalbėjo jis, pradžioje buvo labai nekantri, nespakaina, rustinga, ale nuo penkiolika dienų nusiramino, pasigadyjo su viena asaba ant kurios rustinos, potam atliko spaviednę, nobažnai prijėmė Sakramentus mirsztančių ir numirė pakajuje. Onos-Kotrynos prakaitas, kosulis, karsztis toj isznyko, o jos prietelis atsiliepė: „Kad nuo 15 dienų paėmei ant savęs tą smertelną ligą, anai moteriszkaį stojosi palengvinimas, neapykanta jos priesz aną asabą buvo vienutinė pariszkada ant susivienyjimo su Dievu; prijėmei, ant valandos tą rustybę, o jinai mylestoje Dievo numire, ir tu dabar gerame esi stone.“ Kotryna prasijuokusi atsakė: „ne trukus bus kiti kentėjimai, kurie jau lauk manęs.“

Ir isz tikro po keleta dienų susirgo vandens putmenėmis, cze prietelei anos rado žmogų sergantį taje pat liga ir mate, kad laike didinimos tos ligos Kotrynoje, aname žmoguje mažinos. Teip tad meile privertė ją ėmimą ant savęs ne tikt svetimų ligų, bet ir pagundų, idant anie galėtu spakainei prisigatavoti ant smerczio.

Nekuris žmogus karta dideme nuliudime sėdėjo prie lovos Kotrynos, kuri pagauta dvasioje pradėjo balsei melsties: „O geras Jezau mano, daleisk man truputį neszti tą sunkų akmenį.“ Jisai klause ką tai znoczyj'. „Esu, atsakė, ant kelio į Jeruzolimą; velkas teipat juomi vienas bėdnas žmogus, turėdamas ant krutinės didį akmenį slėgentį jį.“ Potam vėl tarė: „Duok man

tą akmenį, tu negali ilgesnei neszti.“ Ir toj' alpdama dusavo sunkybėje kaipo nuo didžio slėgimo, o ansai žmogus pasijuto visiszkai luosu nuo nuludimo ir prisi-pildė szirdis jo neiszsakytu džiaugsmū. Matydamas ją teip vargingame stone klausė, kas jei yra; jinai žvilkerėjusi ant jo prasijuokdama atsakė: „negalu ilgesnei cze trukintis, bėdnas žmogelau, reik tau atgal imti savo nasztą.“ Ir toj' visas suspaudimas pagrinžo į jo szirdį.

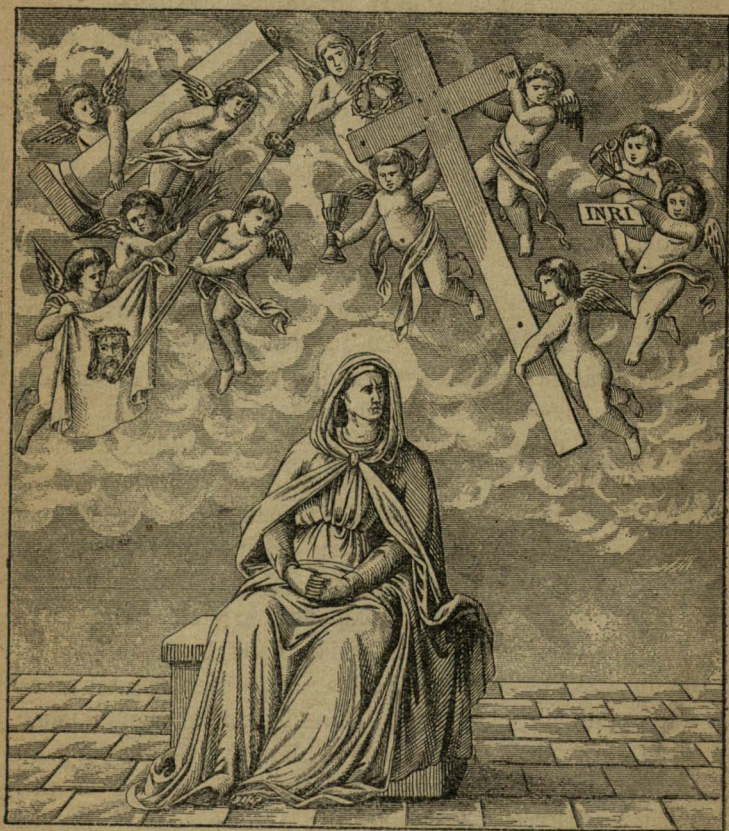
Viena ryta davė prieteliui savo puodelį ruginių miltų su kiauszeis ir liepė nuneszti serganczei pavargėlei žmōnai, idant isz tų miltų padariusi teszlikę uždėtu ant skaustanczios krutinės. Kaip tikt tas prietelis įėjo pas sergancze gulencze mažoj' grintelėj' ant sziaudų tarp dviejų pusnuogių vaikų, toj' ana žmōna pradėjo szaukti graudingai drebancziau balsu. „O giasas pone, tavę cze atsiuntė Dievas arba Kotryna Emmerik, tu man atneszi ruginių miltų su kiauszeis“ ir verkdama užsikosėjus pamōjo ant vyro, kad jisai apsakytu: „Gertruda moteris mano, kalbėjo vyrs, praėjuse nakti turėjo labai navatną sapną, atsibudusi apsakė sapnavimą tais žodžeis: „rodėse man, kad abu stovėjome tarpdury, o szitai nobažna zokonikė, iszėjusi isz arti ėsanczios bromos, prisiartinus prie musų, tarė: „O Gertruda, regiu tavę labai slabnę, atsiūsiu tau ruginių miltų ir kiauszių, tas yra naudingu ligoje krutinės ir toj' atsibudau.“ Apsakę tą sapną abudu nuoszirdžei dėkavojo už tokę geradėjystę. Po kialeta dienuų tas prietelis siųstas su toke pat almužna, paklausė isz kur jinai žino apie tą pavargėlę žmōną. „Juk-ģi kas vakara meldžios, atsakė, už tus, kurie kent, trokszdama anus szelpti, lankyti, par tai sapneje einu nuo vienuų kentanczių prie kitų pavargėlių. Tokiu budu užėjau sapnėje pas ta bėdną žmōną

ir tariau jai: Gertruda, regiu tavę labai slabna, asz atsiųsiu tau ruginių miltų ir kiauszių, anie geri del krutinės, o ant rytojaus nusiuncziau par tavę.“ Tos abidvi asabos sunkei sirgdamos gulėjo ant lovų ipacziose namose, o vienokei sapnavo ir sapnas iszspilde. Apie lankimos sapnėje dviejų asabų ir sznekėjimo yra rasztuose S. Augustino.

Tokie darbavimai kaip spindulei szvietė cielame gyvenime jos, nemieruotomis dvasiszkomis prociomis visados užimta skandinos meilėje kentanczio Kristaus. Teipat kaip ir szv. Kotrina Senenska ir kitos szventos asabos datirstanczios pagavimą dvasios, tankei, jaute visoj' tikrybėj', jog Iszgarytojas iszimdavo isz jų krutinės szirdj, o toje vietoje dėdavo savo ant nekurio laiko.

6. dienoj' Spalių 1820 m. pagavime dvasios tarp kitų navatnių regėjimų, mate didį kuną žmogaus smarkei sukoleczyta, rankas ir kojes be pirsztų; visas kunas apdengtas ronomis, nekurios buvo dar szviežios plustanczios krauju, kitos jau rodėsi buti punancziomis votėmis. Vienas szonas buvo visiszškai pajuodavęs, gangrenavotas (apmiręs). Vadovas tarė jai: „Szitas kunas yra tai Bažnyczia, kunas visų žmonių“, potam rodydamas kožną ypatei roną iszreiszkė kokeį dalį svieto ženklin. Cze Ona-Kotryna kalbėjo: „Macziau daugybę žmonių ir giminių atskirtų nuo Bažnyczios, ir pajutau tą atskyrimą teip sopulingu, kaipo tai butu darytu su mano kunu.“ Tada pravadnikas atsiliepė: „Pažink ženklą sopulių tavo ir apieravok Dievui su kentėjimais Jezaus už tus, kurie atsiskyrė. Ar-gi ne tur vienas sąnaris szelpti antrą ir drauge kentėti, idant kitas stotos iszgydytu ir suvienytu su kunu? tai yra su motina savo Bažnyczia katalikiszka. Pasakė vel, jog szonas juodas gangrenavotas ne užilg bus iszgydytu; kad kunas sugadintas

punantis ženklūn eretikūn, atskalūnūn; kunas apmirėn rodo tūn, kurie yra dvasiškai numirėn, ir kurie jau ne jaut nė jokio graužimo sumnenėn; dalys sukėtėjūnios, išreisz atskalūnūn užkietėjūnūn puikybėmīn“ ir tt.

Ona-Kotryna po didei vargingo gyvenimo ir labai sopulingūn kentėjimūn numirėn laimingūn smerciūn 9 Vasario 1824 m. Mirdama akyveizdoje kunigūn ir prieteliūn turėdama rankoje gramnyčęn tris kartūn ištarė: „Viesz-

patie padėk man! Vieszpatie! Vieszpatie atleisk!“ ir szventa duszia jos, czystuose rubuose nekaltybės nuėjo ant amžinos svodbos prie savo dangiszko sužieduotinio. Vietos ženklinimo' ronų spindėjo kaipo žvaigždė szviesei raudona. Septintoj' adynoj' po atkasimo kapo, ir atidarymo grabo, svietiszka ir dvasiszka vyresnybė, isvydo kuną be mažiausio gadinimos, veidas jos žibantis džiaugsmu rodė, miegtancze linksmame sapne. Apleidę daug apraszimų parodysime apsakytus per ją laikuose pagavimų matymus apie visokius dalykus gyvenimo ir mukos Jezaus Kristaus Vieszpaties mūsų.

Taisymas Velykoms.

Didysis Ketvergas 29. Kovas (13. Nizana).

Vakar tad atsilaikė gražus paskutinis pokilis (banketas), kureme vaiszinos Iszganytojas su savo prieteleis namuose Simono raupuotojo Betanijoj', ten Magdalena paskutinį kartą iszpylė aliejų ant Jezaus: tuomi piktindamos Judoszius, nubėgęs į Jeruzolimą, derėjos su kuni-gaikszezeis žydu ant iszdavimo jiems Mokįtojaus savo. Po banketo Jezus pagrižo namosnon Lozoribus, dalis apasztaļ nukeliavo į gaspadaį esancę pakelėį Betanijos. Nakti dar atėjo Nikodėmas pas Lozorių ir ilgai sznekėjo su Vieszpacziu; sugrižo į Jerozolimą pirm auszros, o Lozoribus lydėjo jį nekurę dalį kialio.

Mokįtinei jau buvo klausę Vieszpaties, kur norės Valgyti *Pascha* (avinėli velykų). Vieszpats anksti ryta paszaukęs prie savęs Petraį, Jokubaį ir Jonaį, kalbėjo jiems daug apie pritaisymą Jeruzolimo, dadėdamas, jog žengdami ant kalno Syonu, susitiks žmogų neszanti uzboną vandens. Jau anie pažino tą žmogų; nes paskutiniuose Velykose Betanijoj', teipo-gi jis taise vecziarę del Jezaus; dėlto tai Mateuszias Evangelijoj' sako: „*nekuri žmogų*“. Turėjo isakymą eiti paskui iki namų jo ir pasakyti jam: „Mokįtojas“ sako: Laikas mano arti yra, pas tavę darau pascha su mokįtineis mano. Potam

apžiūrėjo veczerniką ir aname visokius reikalingus surėdymus padarė.

Regėjau tus Apasztolus vykstanczius į Jeruzolimą, ėjo isziłgai daubos traukanczios nuo pusdienio Bažnyczios ant pusnakties Syono. Isz pusdieninios szalės kalno stovėjo Bažnyczia, isz ten regemas buvo eiles gyvenimų, prie kurių Apasztolai artinos. Užžengę ant virszaus kalno Syono pasisuko ant pusdienio ir pakalnėje nedidžio kalnelio arti senų namų, su keleta padvarijomis susitiko užsakytą žmogų; nuėję paskun jo pasakė anam, ką jiems liepė Jezus. Labai taje žine prasidžiauge ansai žmogus ir pasakė kad pascha susznekėta pas jį (Užtikra par Nikodėmą), tiktai nežinojo kam, dabar džiaugės, jogei del Jezaus. Buvo tai Helis žiantas Zakarijosziaus isz Hebronu, kurio namuose praėjusiose metuose Jezus apsake smertį Jono Kriksztytojo; viena turėjo sunų, kurs budamas lėvytu, skaitęs szirdingu prietelum Lukosziaus, pirm ano pastojimo mokytinių Jezaus; turėjo dar penkes dukteres visas tekėjuses. Kas meta ant velykinių szvenczių su visa szejmyna keliaudavo į Jeruzolimą, samdė trobą ir taisė velykinį pokilį dėl asabų neturenczių gaspados mieste. Sziose metuose užėmė veczerniką prigulintį Nikodėmui ir Juozapui isz Arymatėjų. Parodė Apasztalams vidaus surėdymus to veczerniko.

---

2. Veczerninkas.

Nuo pusdieninios szalies kalno Syonų, tarp eilių skarotai auganczių medžių, viduje plataus kiemo arba padvarijos, apsiaustos muru, yra seni namai. Po deszinės ir kairės rankos nuo saulėtekio, duodas regėti

tojo padvariyo kiti namai, dasikiszanti prie muro, deszinej' szalij' gyvenims priveizdetojo namu, o gret jo gaspada Szvencziausios Marijos P. ir szventu moteru. Veczernikas kitados buvo gyvenimu kareivingu zalnierių Do-
vydo. Pirm istatymo Baznyczios, par ilgą laiką stovėjo Skryne pakajaus (Arka), dar randas znokai (zymės) bu-
vimo jos pivnyczioje po skliautu. Regėjau Pranaszą Malakijosių, užslėpta po tais skliautais: raszė tenai pranaszavimus savo apie Szvencziausį Sakramentą ir apierą naujo Testamento. Salamonas aplankė tuos namus, ir darė anuose nekuri paveikslą ateinanczio laiko. Po isznaikinimo didesnios dalies Jeruzolimos par Babilonus, namai tie pasiliko nedasilytėti, Nikodėmas ir Juozapas isz Arematėjų igiję tuos apleistus namus aptaisė ir didesnę dalį jų parsamdydavo pelgrimams atvykstantiems į Jerozolimą ant Velykinių szvenczių.

Pirm nedėlios macziau keletą žmonių valanczius (szluojenczius) padvariją ir taisanczius veczerniką del atlaikymo Paschos. Namuose vadinamuose Veczerniku, esancziuose vidurių padvariijos, yra priangis su trejomis durimis, isz jo einas į didžiausią vidurinę seklyczią (triobą), kurioje pakabinta po lubų lempa; sėnos dienose szvenczių iki puse augsztume dengas gražiomis paklotuvėmis (divonais) kureis, virszuje yra langas uždengtas su koku nors retu audimu (muslinu). Galas tos seklyczios yra atskirtas su uždengtuve tokio pat audimo, toksai ant trijų dalių parskyrimas daro veczerniką paveikslu Baznyczios. Toj' paskutinioj' vietoj' buvo padėti deszinej' ir kairėj' pusėj' rėdyklai ir kiti daiktai reikalingi apeigoms (ceremonyjoms) szvenczių, viduryje stovėjo paveikslas altoriaus. Prie sienos rodėsi akmeninis trijų trepų suolas, arba peczius, kureme kepė velykų Avinėlj. Ant ugninio žydinio arba altoriaus, ran-

dasi mure paveikslas lango su trimis szépikėmis, kožna kitokio koliero, teipat sukas, kaip musų altorinė Cymborija, regėjau anuose visokius velykinius indus, potam tenai laikėsi szvencziausis Sakramentas.

3. Taisymas velykinio pokilio.

Heli isz Hebronų pasznekėjęs su Apasztalais, pagrižo namosnon, o anie pasisukę po deszine ant pusnakties grižo isz Syono. Parėję par tiltą, ir keliaudami taku apaugusiu krumais, prisiartino prie antro szono daubos. Ten buvo namai seno Simeono, kurs numirė po apieravojimo Kristaus Bažnycioje, nekurie isz sunų jo ésanti slaptai mokįtineis Iszganytojaus, gyveno tenai.

Apasztalai sznekėjo su vienu isz jų ésancziu tarnu Bažnycios; ir drauge atvyko į vietą pardavinėjimo bandos. Macziau pusdieninioj' szalėj' tos turgavietės mažus aptvėrimus, kuriuose gražus velykinei avinėlei ganėsi ant žolės. Sunus Simeono įėjo į vieną isz aptvėrimų, avinėlei tartumei pažindami szokinėjo apsukui jo. Iszrinkęs isz jų keturis, nuneszė į Veczerniką, ir po pusdienio taisė velykinį Avinėlį. Regėjau Petrą ir Joną vaikszciojenczius po miestą ir perkanczius dar nekurius reikalingus szventiems daiktus. Teipogi regėjau anuos prie nekurių durų pusnaktinėj' szalij' kalno Kalvarijos, namuose, kurios didesnej' dalij' parbudavo mokįtinei Jezaus: namai tie prigulėjo prie Serapijos (potam pramintas *Veronika*). Petras ir Jonas iszsiuntė isz ten keletą mokįtinių į veczerniką duodami jiems nekurius įsakymus.

Serapija rokavos tuo pacziu metu kaip ir Szvencziausia Marija P., nuo seno laiko skaitės prietelystėje

su szventa gimine, nes kad bernelis Jezus pasiliko Jeruzolimo po szvenczių, ana maitino Jį. Du Apasztalai paėmė nuo jos kieliką, reikalinga Jezui įstatyme szvencziausio Sakramento.

4. Kielikas paskutinios veczerijos.

Kielikas yra gautas nuo Veronikos, yra stebuklingu indu. Jisai ilgai parbuvo Bažnyčioje tarp kitų brangybių gilios senystės amžių. Rabinai atrasdami pivnyčiose Bažnyčios Jeruzolimo senovės brangybės nežinodami tikros jų naudos arba pardiurbavo arba parduodavo. Teipogi par surėdymą Dievo ir tą szventą indą, atrastą Bažnyčioje negalima sutirpinti, rabinai pardavė mylentiems senų amžių daiktus. Kieliką szitą nupirkta par Serapiją, keletas sykių vartoja Jezus velykiniuose szvencėse; par tai jau prigulėjo prie szvento susirinkimo krikščionių. Indas ne visados buvo tokeme stone, regėmai isz priežasties Veczerės Vieszpaties pasiliko visa jo dalis sudėta kupetoj'. Didis kielikas turėjo pastovą, isz kurio iszimdavo nekures, toblyczyukes; apsukuo jo buvo penki maži kupkelei, o viduje talpinos kitas mažesnis indas; su mažu bludeliu ir apskritu gale dangteliu. Ausyje kieliko buvo įkabėtas szauksztelis. Visi tie indai apdengti graže drobe ir uždaryti szikszninių terboj'. Didysis kielikas susideda isz kupkos ir pastovos, matomai potam prideda. Kielikas auksuotas isz juosvo materijolo padirbtas paveiksle gruszės, su dviem auselėms. Pastovas jo gryno aukso, pagražintas iszdirbimu paveikslo žalcio ir vynmedžio uogos, visas apso-dintas brangeis akmenėmis (dijamentais).

Didis kielikas pasiliko Bažnyčioje Jeruzolimos priešv. Jokubo mažoje, ir regiu jį iki sziolei užlaikoma toje vietoje, kada nors vėl pasirodys, kaipo dabar pasirodė. Kitos bažnyčios pasidalijo tarp savęs mažus kupkelius buvusius apsukuo jo, vienas isz jų dasitaiko į Antyokią, kitas į Epėzus. Pradžioje prigulėjo jie prie Patrijarkų, kurie gėrė isz jų duodami palaiminimą.

Didis kielikas buvo pas Abraomą; Melkizėdekas atneszė jį su savim isz szalies Simiramidų į žiamę Kanaanų; pradėdams statyti nekurius gyvenimus, vietoje, kurioje paskui stojosi Jeruzolima. Ant galo po apieravojimo Dievui duonos ir vyno akyveizdoje Patrijarko Abraomo paliko jam kieliką. Indas tas buvo Arkoje (akrute) Nojaus.

Szitali regiu gražius žmones, ateinanczius isz skaiscziausio miesto, pas Seną Nojų stoventi su lopetėle (kapone) ant peczių, szale Arkos (eldijos), medžei budavonės iszmėtyti apsukui jo. Nė, tie negal rokuoties žmonėmis, tur buti asabomis auksztesnio skyriaus, nės teip ne įsakytai gražus, teip saldžei linksmas . . . . . atneszė Nojui kieliką, kureme buvo paveikslas javinio grudo, kaipo siekla saulinės žolės (saulagrąžės) ir mažute szakele vynmedžio.

Ona-Kotryna, apsakinėjo istoriją kieliko pakajin-game stone, sargei dabodama kalbamus žodžius dalykose Nojaus, rodėsi buti skenstanti matimose savo. Umai suriko, ir žvalgėdamos apie savę tarė: „Ganszciojuos idant man ne lieptu sėstis į arką (eldiją), regiu Nojų ir mislijau atplus didi vandenei.“ Potam atsigaivinusi iki paprasto stono kalbėjo: Tie, kurie atneszė Nojui kieliką, turėjo ant savęs ilgus baltus rubus ir buvo paveidus (padabni) prie anų trijų Asabų, kurios lankydamos Abraomą, prižadėjo jam, jog Sara pagimdys sunų.

Rodėsi man, kad iš miesto išsneszė tą, kas neturėjo buti su anomi drauge išzgaiszintu ir padavė Nojui. Kielikas tas užsilaikė Babilonijoj' pas vaikus (patamkus) Nojaus, pasilikusius viernais tikram Dievui. Buvo anie nevalioje Semiramydų. Melkizedėkas išzvedė juos iš ten į žiamę Kanaanų, imdamas su savim kieliką, priesz išzvedimą palaimines duoną dalije jiems, be ko nebutu galėję atlikti su juomi kelonės. Regėjau Melkizedėką turentį szėtrą netolimai Babilono. Žmones anie, kurius išzvedė, vadinos Samaneenais; Melkizedėkas liepė aniems ir nekuriems Kanaanėjams gyvenantiems lindynėse kalnų pustinės, statyti trobas ten, kur potam stojos Jeruzolima. Uždėjo gilų pamatą vietoje, kurioje paskui buvo veczernikas ir bažnyczia, teipo-gi taise gyvenimus apigardose Kalvarijos. Pasėjo ten javus ir prisodino vynmedžių. Po dapildytos apieros par Melkizedėką, kielikas pasiliko pas Abraomą. Tolesnei patiako į Egiptus, ir buvo priveizdoje Maižiesziaus. Iš kokio materijolo padirbtas, tikt patsai Jezus žinojo, daugiaus nieks.

5. Jezus ein į Jeruzolimą.

Ryta, kad du Apasztołai ruoszės Jeruzolimon taisydami Pascha, Jezus pasilikęs Betanijoj' graudingai skyrės su szventomis moteriomis, Lozoru ir su savo szvencziause Motina, kalbėdamas jiems dar nekurius pamokinimus. Regėjau Vieszpatį szniakanti su Marija paczia, pasakė jai tarp kitų daiktų, kad nusiuntė Petrą Apasztolą tikėjimo ir Jona Apasztoła meilės, dėl suteisimo Paschos Jeruzolimoj'. Kalbėdamas apie Magdalėna dadėjo, jog sopulei jos nemieruoti ir meile labai

didi, bet dar truputį pagal kuną, išz tos tad priežasties skausmas apalpino ją. Priminė teipo-gi apie iszdavėji Judoszių, o Szvencziause Pana praszė už jį. Judoszius buvo jau nuėjęs išz Betanijos į Jeruzolimą, iszmislyjęs reikalą mokeszczių. Bėgiojo par visą dieną po Parizeuszus likdamos su jeis ir taisydamos viską numanė buti reikalingu ant pardavimo. Duoti buvo jam kareivei ant sugavimo Iszganytojaus. Pagrižo pas Vieszpatį trumpame laike priesz veczerę. Regėjau visas sukalbas ir visas misles jo, buvo jis darbus ir paklusnus; bet pilnas lokamstvos, pavydo, apgavimo, melagystės ir puikybės, negindamos nuo tų pageidimų pasiskandino juose. Padarė nekurius stebuklus ir iszgydė ligonius akyveizdoje Jezaus.

Kad Vieszpats apreiskė Szvencziausei Panai M. kas tur dėtis, Jinai graudingiausei meldė Jo, idant Jai daleistu drauge su savim numirti. Jisai sakė, idant sopuluose savo spakainesne butu už kitas moteriszkas, prižadėdamaš po prisikėlimo isz numirusių pasirodyti Jai ir pasakė kokio vieto. Ne daug verke tikt skendo gilauseme nuliudime, baisiausiuose sopuluose; Vieszpats kaipo mylimas sunus padėkavojo už teip didę meilę ir priglaude Ją prie Szirdies savo. Dar sakė Jai, kad tokioj' tai valandoj' atliks su Jaje veczerę dvasiszkai. Potam maloniausei su visais skirdamos, dave dar aniems nekurius pamokinimus.

Jezus su devyneis Apasztolais apie pusdienį iszėjo isz Betanijos ir keliavo ant Jeruzolimos; lydėjo anus septini mokītinei. Tarp jų buvo nuo kelių dienuų priimtas Jonas Morkus, sunus pavargėlės naszlės, kuri praėjusi ketverga apieravojo grasį savo bažnyccioje laike pamokslo Jezaus. Szventos moteris truputi paskiaus iszėjo isz Betanijos.

Jezus su mokytineis vaikszziodamas apsukuo kalna Alyvų, po pakalne Jozapatavo ir kalno Kalvarijos be paliovos mokino juos. Tarp kitų daiktų tarė Apaszto- lams, kad iki szio laiko dave aniems savo duoną ir savo vyną; bet szendiena duos jiems Kuną savo ir Kraują savo, jog atiduos vis, ka tikt tur. Kalbant tus žodžius veidas Iszgarytojaus stojosi graudingai malonum, rodėsi buti alpstancziu meilėje laukimo tos valandos, kurioje visiszkai atsiduos žmoniams. Mokytinei ne su- prato kalbos jo, mislyjo kad aniems szniak apie vely- kinį Avinėli. Ne gal iszreikshti didumą meilės su ku- rėje Vieszpats Jezus atsidave ant valės Tėvo.

Septini lydenti mokytinei, ne vaikszziojo drauge po pakalne, anie nuneszė į veczerniką apeiginius szvenczių rubus ir pagrižo į namus Marijos motinos Morkaus. Petras su Jonu atnesze kieliką į Veczerniką, radę at- nesztus apeiginius rubus, apdengė sienas murų gražeis kaurais (dyvonais), atvėrė virszutines duris, pakabino tris lampa ir potam nuėjo į Jozapatavo klone (pakalne) kviesti Vieszpatį ir devynis Apasztalus. Mokytinei ir prietelei turenti drauge atlikti Paschą, paskui atvyko.

6. Paskutinė Pascha.

Valganti Veczernikėj' velykinį Avinėli dalijosi ant trijų skyrių. Jezus su dvylika Apasztalais valgė ve- czere didžio' seklyczioj'. Natanėlius drauge su dvylika mokytineis talpinos szalinioj' seklyczioj'; o dar dvylika turinti perdėtiniu Elijokimą, sunų Kleopaso kitados mo- kytinis szv. Jono kriksztytojo (talpinos antroje szali- nieje seklyczioje).

Trys Avinėlei del jų pasiliko užmuszti Bažnycioje, o ketvirtas tad ypaczei paskirtas del Jezaus ir Apasz-

talų, buvo užmusztas veczerniķe. Judoszius nežinojo apie tas apeigas, nēs budams užimtas iszdavimu Vieszpaties, vos suspėjo ateiti priesz pat veczerę. Užmuszimas Avinēlio paznoczyto del Jezaus ir Apasztalų rodė ypatingą graudingumą. Darėsi tas prieangije Veczerniķo. Apasztalei ir mokītinei ėsantiejie prie tų apeigų (ceramonijų) giedojo 118 Psalmą. Jezus kalbėjo apie prasi-dedanczią naują gadynę, sakydamas, jog apieros Maižiesziaus ir ženklas Avinēlio velykinio turėjo rasti savo iszspildymą; bet isz tos priežasties Avinēlis bus užmusztas kaipo Egiptose ir jog anie tikrybėje bus isz-vesti isz namų nevalios.

Po sutaisymo indų ir kitų reikalingų daiktų, atvedė gražų Avinėlį su vainiku ant galvos, kurs buvo atsiųstu Szvencziausei Panai į tą vietą, kurioje su szventomis moterimis turėjo gaspadą. Pririszo tą Avinėlį prie lentos, tas rodė pririszimą Jezaus prie stulpo plakimo. Sunus Symeono priturėjo galvą avinēlio. Jezus įdurė į kaklą galu peilio, kuri padavė sunui Symeono, del pri-baigimo. Kraujas tekėjo bliudon. Jezus paėmęs at-neszta szaką Izopo pamirkęs kraujuje paženkliino duris seklyczios ir kruviną szakeleį padėjo ant duru.

Potam mokino sakydamas: kad Aniolas naikintojas aplenkis tą vietą, jog cze galės garbinti Dievą be baimės, tuomet, kad Jisai pasiliks užmusztu kaipo tikras velykinis Avinēlis, jog prasidės nauja gadinė ir nauja Apiera, kuri parbus iki pabaigos svieto.

Po pamokslo nuėjo į galą seklyczios prie sukurtos ugnės, kurioje vietoje kitados stovėjo Skryne pakajaus, Jezus iszpylė kraują ant apierinio ugnies paszvesdamas altorių. Paskutinis kraus ir rėbumai buvo įmesti į ugnį po altoriumi. Jezus su Apasztalais savo apėjo apsuku

Veczerninką, giedodamas Psalmes ir paszvēsdamas tus namus į naują Bažnyčią.

Sunus Symeono pradėjo ruosztės taisymu Avinėlio. Užmovė jį ant pagalio (kuolo) pirmutines kojas padėjo ant įdėto skersinio pagaluko, paskutines isztiesė prie iszilgo pagalio. Cze rodės paveikslas nukryževoto Jezaus. Teip sutaisytą įdėjo peczion dėl kepimos drauge su kitais avinėleis atnesztais isz bažnyczios.

Visi velykinei Avinėlei žydų užmuszinėdavos priangij' (bobnyczioj') Bažnyczios: trijose vietose: dėl asabų aukszto stono, dėl žmonių ir dėl atėjunų keleivių.

Tiktai velykinis Avinėlis Jezaus nebuvo užmusztas Bažnyczioje, ale visi kiti dalykai pildės pagal grynų žodžių įstatymą Maižiesziaus. Jezus dar mokįdamas apie daug daiktų sakė: jog Avinėlis seno zokono buvo tai prastu paveikslu, bet Jisai patsai ant rytojaus turėjo stotis tikru velykiniu Avinėliu.

Po pabaigimo pamokslų Jezaus apie velykinį Avinėlį, ir pagrįžima Judosziaus, sutaisyimą stalo, visi apsivilko keleiviszkus rubus, parmainė autuvus, užsivilko ant rubų baltus paveikslus marszkinių: Kožna kupeta prisiartino prie stalo sau pritaisyto: pirmas dvi kupetas susidedanczios isz mokįtinių įėjo į szonines seklyczios, o Vieszpats mūsų su Apasztalais į didžiąją seklyčią. Paėmę lazdas rankosnon poromis ėjo ant paskirtų sau vietų; ten stovėdami atsirėmę ant lazdų, rankas ir peczius kėlė auksztyn.

Stalas siaurs iszrėstas darė paveikslą padkavos, turentis aukszcio apie puse mąsto. Po deszinės rankos Jezaus sedenczio gale, sėdėjo Jonas, Jokubas didysis, ir Jokubas mažesnyšis, Baltramėjus, Tamoszius ir Judoszius Iskarijota. Po kaires-gi rankos Jezaus sėdėjo: Petras, Andrejus, Tadeuszas, Simonas, Mateuszas ir Pilipas.

Viduryj' stalo padėjo bludą su velykiniu Avinėliu. Galva jo gulėjo ant pirmųjų kojelių isztiestų kryžiumi paskutinios kojos isztiestos; krasztuose bludo buvo czesnakai.

Gret avinėlio stovėjo bludas kepimu paschos, tolesnei torelka saloczių dar viena torėlka su karcziomis žolėmis, o kita pastatė priesz Jezų su kitokiomis žolėmis ir dar vieną su skystimu juosvo koloro. Kiekvienas valgantis turėjo priesz savę duoną apskrita paveiksle torelkos ir peilio sloniaus kaulo.

Po maldos, užveizdėtojas namų padėjo ant stalo priesz Jezų peilį, dėl supjaustymo avinėlio. Pastatė kupkelę vyno priesz Vieszpatį ir pripildė kitas szeszias kupkelias, kurios po viena stovėjo tarp dviejų Apasztalų. Jezus laimino vyną ir gėrė jį. Apasztalai gėrė po du isz vienos kupkelės. Vieszpats supjaustė Avinėlį. Apasztalai pakarcziomis padavinėjo savo duoną ir gavo dalį avinėlio. Greit valgė mėsą, o paskui kaulus sudegino, teipo-gi skubai valgė czesnakus ir szviežes salotes mirkįdami skystime. Par visą tą laiką stovėjo, vos truputį atsiremdami ant krėslų savo. Jezus sulaužęs vieną prieskinę duoną, užlaikė dalį jo, atlėkantį iszdalijo Apasztalams. Atneszė antrą kupką vyno; Jezus ne gėrė, ale dave mokįtiniems sakydamas: *Imkite ir pasidalykite tarp savęs; nės sakau jums, jog negersiu isz vaisiaus szaknės vyną, pakol ateis Karalystė Dievo.* Po iszgėrimo pradėjo giedoti, potam Jezus atkalbėjo maldą ir vėlei mokino, ant galo numazgojo sau visi rankas ir siedosi.

Vieszpats supiaustė dar vieną Avinėlį, ir nusiuntė szventoms moteroms, esanczioms kituose namuose prie to paties kiemo. Apasztalai dar valge prieskines ir salotes, Jezus pilnas dumojimų giedru veidu kalbėjo

jiems, idant užmirsztu visus nuliudimus, nuobodas savo. Szvencziause Pana stale moteriszku teipat buvo pilna tylenczios giedros, o kad tavorczkas kalbino ją, tuomet pasikrutinime jos rodėse graudingi dumojimai.

Jezus dalydamas Apasztolams isz vienutinio bludo salotes rodydamas szirdingame nuludime tarė: *Vienas isz jusų iszduos, ranka jo drauge su mano yra ant stalo — mirko blude.* Apasztolai iszgirdę apie iszdavėji labai nusimine nežinodami, katras isz jų stosis tokiu nelaimingu piktađėju.

Jezus neiszreiszkė aiszkei iszdavėją, norėjo tikt parsergėti Judoszių, tarydamas: *Sunus žmogaus eina kaipo apie Jį yra paraszyta, ale bėda žmogui anam, par kuri Sunus žmogaus bus iszduotas: geriaus anam, butu, kad ansai žmogus nebutu užgimęs.* Apasztolai labai tuomi parsigandę pradėjo kožnas klausti: „Vieszpatie ar tai asz?“ nes ne vienas isz jų nė suprato kalbos. Petras budamas kialeta sykių pabaustu nuo Jezaus, drebėdamas baimėje mislije begu ne jį rado, pasilenkęs prie Jono, tarė: katras gi cze yra iszdavėju? Jonas sėdėjo po deszinios rankos Jezaus ir teip kaipo kiti atsirėmęs ant kairios alkunes valge su deszine ranka, galva jo glaudės prie krutinės Jezaus. Guldamas, tad ant jo krutinės klausė: „Vieszpatie, katras gi tai yra“ ir suprato jog Jezus kalb apie Judoszių. Ne macziau, idant Jezus butu sakęs jam žodžeis: *Ansai yra, katram asz paduosiu pamirkęs duoną;* bet Jonas numanė, kad Jezus pamirkęs szmotelį duonos, apdėjęs salotėmis meilėje padave iszdavėjui Judosziui, kurs teipat paklausė, argi asz esu, Mokįtojau? Jezus žvilkterėjęs malonei atsakė jam, *tu pasakei.* Iszganytojas darė tą szirdingai meilei parsergėdamas Judoszių, be apskelbimo, jo kitiems, bet užkietėjęs piktybėse ne paklause. Laike

veczeres regėjau mažą biaurybę sėdencę prie kojų Judosziaus, kartais kialdavos iki szirdies apgavėjo. Jonas neatkartavo Petruį tą, ką iszgirdo nuo Jezaus, tikt žvilgterėjimu nuramino jį.

Mazgojimas kojų.

Atsikėlę nuo veczeres taisės atlikti maldą, o užveizėtojas su dviem tarnais įėjo dėl apvalymo stalo. Jezus praszė ano įneszti vandens į prieangį ir ansai su tarnais toj' iszėjo isz seklyczios. Iszganytojas stovėdamas viduje Apasztolų ilgai kalbėjo jiems, minėdamas apie Karalystę Savo, apie pagrinžimą pas Tėvą, apie tą, ką aniems skirdamos turėjo palikti ir tt. Mokino teipogi apie pakutą, apie iszpažinimą griekų, apie gailęstį ir nutėisinimą: minavojo ir apie mazgojimą kojų, regėjau kaipo visi, ypacz Judoszius, pripažino kaltes savo ir už anas gailėjos. Pabaigus kalbą Jezus nusiuntė Joną ir Jokubą mažąjį sutaisyti vandenį prieangije, o Apasztolams liepė pastatyti krėslus. Patsai nuėmęs rubus Savo, parsijuose su drobule. Tame tarpe Apasztalai ginczyjos tarp savęs, katras isz jų butu didesniu, nės Vieszpats aiszkei pasakė jiems, jog anus turėjo apleisti ir kad prisiartino Karalystė Jo, rodėsi jiems, kad Iszganytojas slėpė turenti paskutiniose czėsose buti ano žemiszka szlove.

Iszganytojas keleis žodžėis nuramino Apasztalų ginczyjimū sakydamas, jog Jisai patsai yra tarnu jų ir liepė sėsties dėl numazgojimo kojų. Susėdo tokiu pat rėdu, kaip ir už stalo sėdėjo, Jezus eidamas nuo vieno prie kito mazgojo anų kojas, ir szluostė su drobule, kureje buvo parsijuosęs. Neįsakytai rodėsi graudingai meilingu, laike to nužeminto darbo. Petras po prisiartinimo Vieszpaties jausdamas didžę savo žemybę, atsiliepė:

„Kaip tai, Vieszpatie! Tu man turi mazgoti kojas?“
Vieszpats atsakė: *Ką asz darau, tu dabar nežinai, bet potam dasižinosi.* Rodėsi man, kad jam kalbėjo ipatystoj’
„Szimone užpelnei nuo Tėvo Mano dasižinoti, kas Asz esu, isz kur ateinu, ir kur einu, tu tai patsai aiszkei iszpažinai Manę, dėlto tad pastatysiu ant tavęs Bažnyčią Mano, o vartai peklos nepargalės jos. Valdžia Mano ir galybė pasitiks prie tavo vietininkų iki pabaigos svieto.“ Jezus rodė jį kitiems Apasztalams sakydamas, jog Petras bus ano ipėdiniu ir užstos vietą jo. Petras tarė jam: „Nemazgosi man kojų ant amžių.“ Atsakė Jezus: *Jeį tavęs nenumazgosiu, neturėsi dalės su Manim.* Tada Petras szaukė: „Vieszpatie! jeigu teip, tai ne tikt kojas mano, bet ir rankas ir galvą.“ O Jezus atsakė: *Kas numazgota yra, tas ne reikalauna, tikt kojas numazgoti; nes yra visas czystu. Ir jus esate czysti, bet ne visi.* Tais žodžiais rodė Judoszių. Kalbėjo Jezus apie mazgojimą kojų, kaipo apsiczystijimą nuo kasdieninių kalczių, nes kojos be paliovos dasilytėdamos žemę, greit susipurvin, jeigu ne turime reikalingos atsargos. Toksai mazgojimas kojų buvo tai paveikslu dvasiszku iszriszimu. Petras karsztybėje savo, matė cze tikt nemieruotą nusižeminimą Mokįtojaus, nežinojo to, jog Jezus dėl iszganymo žmogaus ant rytojaus turėjo nusižeminti iki baisiausio smerczio ant kryžiaus. O paeilui priėjęs Jezus prie Judosziaus, ypatingai stojosi jautrei graudingu, prilenkęs veido savo prie kojų jo tylomis pasakė jam, kad padumotu savėje, nes jau nuo metų pasilieka melagiu, apgavėju. Judoszius nenorėdamas klausyti parsėrgėjimų pradėjo sznekėjimą su Jonu. Cze Petras suszuko tarydamas „Judosziau, Vieszpats tau kalb“. Tada Judoszius pradėjo ką tai murmėti, kaipo atsibudęs isz miego. Randas ir dabar tokių Judoszių, kurie neapkent parsėrgė-

jimų nei dvasiszkų pamokslų, anie užkietėję piktybėse skandinasi prapultėje.

Jezus pabaigęs mazgojimą kojų mokino apie pakarą nužeminimo ir dadėjo, jog katras tarnaus (služys) kitiems, tas bus didžiausiu už visus karalystėje dangaus ir kad nuo sziolei tur nusižeminime mazgoti vieni kitiems kojes. Potam apsilvilko rubais savo, o Apasztalai nuleido ploszczius pakeltus laike ragavimo velykinio Avinėlio.

Įstatymas Szvencziausio Sakramento.

Ant liepimo Vieszpaties vėl užveizdėtojas pastatė viduryj' seklyczios stalą, padėjo po juomi du indu, vieną su vandeniū, antrą su vynu. Petras su Jonu pastatė priesz Jezų ant stalo kieliką paimtą vakar nuo Sera-pijos, o torelka su balta preskine duona, padėjo ant drobės, greta anos puse duonos, paliktos par Jezų laike pokilio Paschos. Iszganytojas pasimeldęs, iszguldė visas apeigas (ceremonijos) tos paskutinius veczerės, mokindamas atlaikymą szvencziausios apieros Miszių szv. Potam paszventęs duoną tarė: *Imkite ir valgykit: yra tai Kunas Mano, kuri už jumis duodu.* Teipogi paėmęs kieliką pakėlė auksztai tardamas žodžius paszventinimo, ir duodamas Apasztolams sakė: *imkite, gerkite, tai Kraujas Mano.* Tą darydamas visiszkai parsimaine, stojosi kaipo parmatomu, tartumei visas parėjo į tą, ką jiems dalijo. Ant galo isztiese deszinę ranką savo kaipo del laiminimo, tada tai apsiaute Jį didi szviesa, dalijoma Komunija,ėjo į burną Apasztolo kaipo kunas szventintos ne įsakitais spinduleis, anie visi buvo parimti szviesumu, tiktai Judoszius pasiliko tamsiu, kurs po prijėmimo Komunijos be pasimeldimo

iszbėgo isz veczerniko. Par visą laiką veczerės (sako Kotryna) regėjau prie Judosziaus biauribę ant vienos kojės sudžiuvusę kaip kaulas, po prisiartinimo prie durių iszvydau prie jo tris szetonus, viens įlindo į burną jo, antras jį stume, o tretis trauke, jisai bėgo kaipo paszėlime.

Jezus ant kalno Alyvų.

Po įstatymo Szvencziausio Sakramento, ir iszėjimo isz veczerniko Jezus drauge su vienolika mokytinių, parėjęs par upę Cedrono vaikszciojo pakalnėje Juozapatavos kalbėdamas jiems, jog pabaigoje svieto pagrįsz į tą vietą sudyti svieta, tuomet žmones drebėdami szauks: *Kalnai užgrukitė mus. Tolesnei sakė: Sze naktį visi pasipiktins isz manęs; nes paraszyta yra: Isztiksiu piemeni, o iszsiblaszkys avis isz burio. Eet kad kialsiuos isz numirusių, pranoksiu jus į Galilea.* Apasztolai jausdami dide meile glaudės prie Kristaus žadėdami niekadės neapleisti, o Petras szauke: *Noris visi isz tavęs pasipiktintu, asz niekadės ne pasipiktinsiu.* Vieszpats atsakė jam: *Užtiesa, sakau tau, jog szioj' naktij', pirm neng gaidys pragys, tris kartus manę užsiginsi.* Petras dar sakė: *Noris man ateitu su tavim mirti, ne užsiginsiu tavęs; teipat ir visi mokytinei kalbėjo.*

Jezus apie 9. adyną vakare atėjo į sodžių, vadinama Getsemane, mokytimei matydami Vieszpatį didžeme nuludime labai gąszciziojos, tada Jezus liepė asztuoniems mokytimeis pasilikti, o paėmęs su savim Petrą, Jokubą ir Joną, įėjo į netoli esantį daržą Alyvų, kureme buvo uolos lindynė. Jezus kas karta darėsi didesnei nuliudęs ir tarė: *Nuludusi duszia Mano iki smerczio.* Matydamas anų baimę ir pagundas sakė trims Apasz-

tolams: Pasilikite cze, o jauskite su Manim, melskities, idant ne nupultumėt pagundose. Jezus nusiszalinęs užsisliepė po uolos lindynėje turenczioj' szeszes pėdas gilumo.

Po atsitolinimo Jezaus nuo mokytinių iszvydau (sako Kotryna) apsukuo Jo placę versmę baisiausių paveikslų. Nuludimas ir sopulei Vieszpaties didinos, ėjo į lindynę del meldimos, kaipo žmogus jieszkantis užslėpimą nuo smarkybes szturmų (audros), bet ir ta lindynė prisipilde biauriausiomis baisybėmis, nes stojosi priesz jo akis baisybės visų griekų nuo pradžios iki pabaigos svieto ir sunkybes koronių už anus.

Ant to paties kalno Alyvų atėjo Adomas ir Eva po iszgynimo jų isz Rojaus, tojo paczioje uolinioje lindynėje vaitodami verke už savo nusidėjimą. Turėjau numanymą, jog Jezus atsiduodamas Dieviszkoj' teisybėj' ant padarymo užgana už griekus svieto, padėjo priglobstojė Szvencziausios Traicios nekurę dalį Dievystės savo, o tikt žmogystos meilėje atsidave ant sopulingiausių kentėjimų.

Jezus matydamas nesuskaitomas piktybes žmonių, didžiauseme nuliudime tarė: *Tėve mano, jei gal buti tegul praeina nuog manęs tas kielikas. Vienok ne kaipo asz noriu, bet kaipo Tu.* Vale Jo ir Tėvo vienokia buvo, tikt par žmogiszką silpnybę drebėjo regėdamas smarkiausiose mukose smertį. Sunkybes nuvarginimo parmainė jį iki nepažinimo, lupos pabalo, plaukai ant galvos stojosi . . . szaltu prakaitu apipiltas, apie 10 adyna prisiartino prie trijų Apasztaų, ir rodės anus miegtanczius graudingai tarė: *Petrai! Tu miegti, negalėjote vienos valandos jausti su Manim.*

Iszvydę jį silpną drebantį, apipilta prakaitu, iszgirde balsą jo parmainyta graudingai drebantį, nebežinojo ką

apie tai mislyti. Jonas atsiliepė: Vieszpatie, kas tau yra, begu nereik paszaukti kitus mokįtinius? Ar turime bėgti isz cze? Jezus atsakė: nekviskite anų asztuonių mokįtinių, palikau juos toliaus nuo savęs, nes negalėtu be pasipiktinimo ir abejojimo matyti manęs tokeme varge. Bet jus, kurie regėjote Sunų Žmogaus parmainyta garbėje ant kalno Tabor, galite dabar veizėti ant nužeminimo: *ale jauskite ir melskitės, idant nenupultumėt pagundose, nes dvase yra stropi* (ukvatna), *bet kunas silpnas*. Dar kalbėjo su jeis apie czverti adynos, potam pagrižo į aną uolinę lindybę. Apasztalai pasilikę dideme nuliudime verke sakydami vienas kitam: „Kas tai yra? Kas-gi su Juomi dedas?“ Pilni parsigandinimo pradėjo melsties, bet neturėdami tikros vilties, netrukus vėl užmigo. Kiti-gi asztuoni Apasztalai nemiegojo, ludni žodžei Jezaus isztarti paskutinio kalbo, darė jiems nespakainastę, vaiksčiojo nežinodami ką daryti.

Jeruzolimo žydai užsidarę savo namuose ruoszėsi, taisydamos ant szvenczių, regėjau rupestingai sznekančius tarp savęs prietelius Jezaus, rodėsi buti nespakaini, kaipo laukenti kokios nelaimės. Motina V. Jezaus, teipo-gi Magdalena, Morta, Marija duktė Kleopaso, Marija Salomea ir Salomea, iszėjusi isz veczerninko, nuėjo į namus Marijos motinos Morkaus, potam Marija Pana su savo prietelkomis norėjo eiti į miestą pasiteirauti apie Jezų, bet Lazarus, Nikodėmas, Juozapas isz Arimatėjų ir nekurie gentis isz Hebronų atėję lankyti Ją, tieszyjo sakydami, kad dar nė jokio sumaiszymo negirdėti, nes anie nežinojo zdrosos Judosziaus.

Jezus su visais savo sopuleis pagrižo į uolinę lindybę, puolė veidu ant žemės ir isztėstomis rankomis meldės prie Amžinojo Tėvo savo. Cze matė pakarcziu visus sopulingiausius kentėjimus, kurius turėjo datirti

dėl isznaikinimo griekų, ir pagražinimo pirmutinios grą-
žybės duszei žmogaus. Ne joks liežuvis netropys ap-
sakyti kartybes sopulu, kureis prisipildė duszia Jezaus,
baisybe buvo teip didi, jog kunas Jo apsipylė kruvinu
prakaitu. —

Tolesnei duszia Kristaus regėjo visus busenczius
kentėjimus Apasztalų, Mokytinių ir prietelių: matė baž-
nycioje savo kylantę erezijos-atskalas. Matė užszali-
mus, pasigadinimus ir piktybes neįsakytoje daugybėje
krikszczionių: matė melavimus, apgavimus, pasiputimus,
szventvagystes, subjaurinimus ir iszgarszinimus tų žmonių,
kurius taisės atpirkti brangiausiu Krauju ir smarkiausiu
kentėjimu savo. —

Regėjo papiktinimus visų amžių nuo pradžios iki
pabaigos svieto. Rodėsi paveikslai visų klaidžių szél-
stanczių puikibių, uparų, piktybių, užkietėjimų griekuose;
buvo tenai papiktintojei ir atskalunai, kurie visokiomis
klaidėmis draske Jo szventą Bažnyczią, nuo kurios at-
siskyre skandinosi prapultėse. —

Tame nemieruotame nuliudime žmogystė Jezaus
szaukė: ar-gi verti tie žmones teip sopulingo atpir-
kimo, ir tojo sunkybėje atsiduksėjo balsiu vaitojimu.
Apastalai atsibudę pradėjo klausyties, norėjo bėgti prie
Jezaus, bet Petras suturėjęs Jokubą ir Joną tarė:
„Pasilikite, asz eisiu pas Jį.“ Regėjau Petrą skubai
įeinantį į uolinę lindynę. „Vieszpatie!“ tare, „kas tau
yra.“ Ir stovėjo drebėdamas iszvydęs Jezų, aplietą
krauju. Jezus nieko Jam neatsakė, rodėsi ne paserg-
stas jo. Petras pagrižęs prie dviejų pasilikusių, dave
jiems žinią, kad Vieszpats nieko neatsakė, o tiktai
vaitojo ir dusavo. Didei nusiminę pradėjo verkdami
melsties.

Bjaurus paveikslai piktybės žmonių, visų busenczių amžių kas karta didesnei spaudė szirdį Jezaus, girdėjau keleta kartų atsiliepani tais žodžiais: „Tėve, argi padabniu yra daiktu kentėti už tus nedorus žmones: „*O Tėve mano, jeigu tas kielikas ne gal nuo manęs atsitraukti, tegulgi pildos vale Tavo.*“

Cze atsidarė priesz akis Jezaus atklanei. Iszvydo Adomą, Jėvą, Patriarkus, Pranaszus, Teisingus, Gimdytojus Motinos savo ir Joną Kriksztytoji su nemieruotu troszkimu laukenczius Jo įžengimo. Tas regėjimas atgaivino pilną meilės Ano szirdį, nes smertis Jo turėjo aniems atidaryti Dangiszkas bromas. Beveizent Jezui gilausioj' malonėj' ant szventųjų seno Zokono, Aniolai pastatė visus burius busencziųjų szventųjų, kurie vienydami savo gerus darbus ir kentėjimus su užpelnais Mukos Jo, turėjo par Jį susivienyti su Dangiszkuoju Tėvu. Matė upes iszganingų mylestų plustanczių isz szaltinio atidaryto smerczio Jo.

Apasztołai, Mokįtinei, Panas ir moteres, visi Muczelnikai, Iszpažintojei ir Pustelninkai, Popiežei ir Vyskupai, nesuskaitomas mines Zokoninkių, žodžiu sakant visi pulkai szventųjų, statėsi po akimis Jo. Anie turėjo ant galvų savo szlovingus vainikus, kurių žiedai skyrėsi tarp savęs paveikslu, kolorų — dažų, kvapų ir vertumu, pagal visokių cnatų, dorybių, kentėjimų, ir pargalėjimo pagundų. Visas jų gyvenimas ir visi darbai: visi užpelnai ir szlovė émé vertumą tiktai par vienyjimus su užpelnais mukos Jezaus Kristaus, kurs buvo žodžiu stojusiu Kunu ir gyvenimu amžinu, szviesybė žmonių, žibanti tamsybėse, o tamsybė neapėme jos.

Tas neįsakytai graudus ir pilnas meilės regėjimas, kiek tiek pastiprino duszę Jezaus. O! kaipgi jis karsztai mylėjo brolus ir sutvėrimą savo, nes su džiaugsmu

butu pakėles visus kentėjimus del iszganymo nors vienos tikt duszios.

Bet tie linksmus paveikslai nusiszalino, o aniolai parodė Vieszpacziui muką jo, su visomis smulkiausiomis aplinkybėmis, pradedant nuo pabucziavimo Judosziaus, iki paskutinių žodžių isztartų ant kryžiaus. Regėjau tada visą tą, ką visados regiu dumodama apie muką Vieszpaties. Zdroda Judosziaus, iszbėgiojimą Apasztaļu, iszjuokimus Ainosziaus ir Kaiposziaus, užsigynimą Petro, sudą Piloto, sziderstvas Erodo, plakimą ir erszkėczeis karunavojimą, dekreta smerczio, neszimą kryžių, skarą Veronikos, nukryževojimą, sziderstvas Parizeuszų, sopulus Marijos Magdalenos ir Joną, parvėrimą szono ir visą tą, kas tikt turėjo buti laike mukos Jo, Vieszpat meilėje žmonių priėmė ukvatnei tus visus kentėjimus. Matė ir juto sopulus Motinos savo, kuri jautimu vienydamos su Jo kancziomis, parverta sunkiauseis sopuleis apalpo.

Jezus puolė veidu kaipo mirsztantis. Aniolai isznyko, kruvinas prakaitas gausesnei pludo. Iszvydau Aniolą prie Jezaus: buvo jisai aiszkesnis, daugiaus padabnas į žmogų, ne kaip anie, kurius pirmiaus regėdavau. Rodėsi aprėdytu kunigiszkais ilgais rubais, turėjo rankoje mažą indelį paveiksle kieliko, ant virszaus, kurio ženklinos paveikslas grudo didumo pupos (pasolo) iszduodantis isz savęs rausvą szviesą. Aniolas nedasilytėdamas žemės, isztėse deszinę ranką prie Jezaus, įdėjo į Jo burna tą sloptos pasilką ir dave Jam atsigerti isz mažo szviesenczio indelio, potam isznyko.

Jezus isz geros vales priėmęs kieliką kentėjimų, par valandą spakainame dumojime dėkavojo amžinui Tėvui savo. Nors buvo dar nuludęs ir labai iszblyszkęs, vienok jau tiek pastiprintas, kad be svyravimo nuo sunkybės prispaudimų galėjo eiti prie Mokįtinių savo.

Nuszlostė su skara veidą, sudailino plaukus suvilgintus Krauju, prisiartines prie Mokytinių, rado anus miegtančius, tada Vieszpats tarė jiems, kad tai niera laikas miegojimo, kad tur atsibusti ir melsties. *Szитай, sake, valanda, kurioje Sunus žmogaus bus iszduotas į rankas griesznikų: kelkitės ir eikime. Iszdavėjas jau arti yra; geriaus butu jam kad ne butu užgimęs.* Apasztolai paragandinti atsistojo ir baimėje žvalgėsi apsuku. Po nusiramavimo Petras karsztybėje meilės tare: „Mokytėjau! paszauksiu kitus, idant gintumėm „Tavę“; bet Jezus parodė jiems netolimoj' pakalnėj' nuo szalės upės Cedrono burį ginkluotų žmonių ateinanczių su letarniomis. Kalbėdamas spakainei, liepė jiems tiesztyti Motina Jo ir dadėjo: „Iszeikime priesz anus, atsiduosiu be priesztaravimo į rankas neprietelų Mano“. Ir toj' iszėjo isz daržo Alyvų su trimis Apasztolais ant pasitikimo prisiartinanczio burio žalnėrių su Judosziumi. —

Judoszius ir jo bendrai.

Judoszius ne tikėjos kad jo zdroda butu teip prapuolinga. Jisai norėjo tiktai gauti nuo Parizeuszų prizadetą už iszdavimą Jezaus zoplotą. Ne mislyjo visiszakai apie apsudyjimą Vieszpaties ant nukryževojimo, pinigai vienutiniu buvo troszkimu Jo. Dasikirėjo jam vargingos keleivystos gyvenimas Apasztolu ir delto geisdamas gauti pinigų, padarė sukalbą su parizeuszais ir sedeciuszais, žydais, kurie gundindami įkalbinėjo anam padaryti zdrodą. Paskutiniuose mėnesiuose be paliovos vogė almužnas, norėjo lokamstvoje prasibagotėti ir atiskirti nuo Jezaus. Juk-gi ir dabar daugums par lokamstvą rinkdami pinigus daugindami turtus, ne žvalgos

ant amžinos laimės ir nesirupin apie išganymą duszios, tuomi jau pacziu atsiskir nuo Jezaus.

Judoszius po prijėmimo szventvagiszka szvenčiausio Sakramento visiszka įkluvo į nagus szetono, stumtas nuo piktos dvasės skubėjo dapildyti savo nedorybes, nubėgęs pas Kaiposzių ir Ainoszių įkalbinėjo jiems apie sugavimą Jezaus, vienok anie dar abejodami begu pasives pirm szventės tą padaryti, klausinėjo Judosziaus. Ar Jezus ne tur prie savęs ginklotų žmonių, ar galės sugauti? ir tt. Judoszius atsakė: Nieko ne tur. Yra patsai vienas su vienolika baugių Apasztolų, dabarcziu reik sugauti, nes potam niekados nebetiksęs teip gero laiko. Po tokio rokundo Judoszius gavo užmokesnį zdrodos savo trisdeszintis sidabrinių graszių. Pinigai buvo tie po ilgoki su skylikėmis kraszte del sukabinimo ant drato.

Tris szintus žalnierių pastatė prie bromų miesto del sargybos ir padėjimo tikuseme reikale, o dvidezintis žalnierių, su mėczeis ragotineis ir letarnėmis ėjo su Judosziumi jėszkoti Kristaus ant kalno Alyvų, paskui jų vilkosi keturi budelei (kotai), neszanti virves ir lenciugus, par kialetą žingsnių nuo anų ėjo szeszi parizeuszai užvienyti szpiegai Kaiposziaus ir Ainosziaus kraugeringi neprietelei Jezaus.

Jezus Kalinėje.

Po iszėjimo Jezus su Apasztolais ant kialio traukentis tarp kalno Alyvų ir Getsėmane, pasirodė Judoszius su žalnieriemis atstume apie dvideszimt žingsnių, Jezus prisiartinęs paklause jų balsei ir aiszkei: *Ko jėszkote?* vadovai žalnierių atsakė: *Jezaus Nazarensko. Asz esmu,* tarė Jezus. Vos tikt isztarė tą žodį, anie

atszokę atgal iszvirto ant žemės, kaipo puolamoj' ligoj' Judoszius labai nusimine. Vieszpats isztėšęs prie jo rankas tare: *Prieteliau, kogi atėjei?* Judoszius kažin ką pamurmėjo, bet Jezus trumpai atsakė jam žodžeis mislios tos: *Geriaus tau butu, kad nebutumei užgimęs.* Tame tarpe žalnieriui atsikėlę prisiartino prie Vieszpaties, laukdami nuo Judosziaus ženkle pabucziavimo, par kurį turėjo pažinti Jezų . . . . Petras su kitais mokytineis stojosi gret Jezaus, o kiti vadino Judoszių vagim, apgavėju, piktadėju. Jezus antra karta paklausė jų: *Ko jėszkote.* Anie vel atsakė: *Jezaus Nazarensko. Asz esmu, tare, ir jau tą sakiau jums, jeigu Manęs jėszkote daleiskite tiems atsitraukti.* Nuo tų žodžių žalnieriui isz naujo iszvirto isztemti kaipo puolamo ligo. Jezus tarė žalnėrems: *kialkitės.* Atsikėlę pilni parsigandimo, pradėjo spirti Judoszių priverstinai, kad duotu sukalbos ženklą, nes turėjo įsakymą tiktai tą sugauti, kurį jis pabucziuos. Tuomet Judoszius prisiartinęs prie Jezaus pabucziavo tarydamas: *Buk pasveikintas mokytojav.* Jezus tarė: *Judosziau, pabucziavimu iszduodi Sunų žmogaus!* . . . Tada žalnieriui apstojo Jezų, o kotai prisiartinę sugavo Jį. Apasztolai-giszauskė: „Vieszpatie, ar turime anus muszti szoblėmis?“ Petras karsztesnis meilėje pagavęs mėczių, puolės ant Melkuso, tarno arcivyskupo, nukirto jam deszinę ausį, tas iszvirto ant žemės, pasidarė didis sumaiszymas.

Po nukirtimo ausės Melkuso, Jezus tarė Petruui: *Petrai padėk mėczių tavo į vietą jo, nes visį kurie, mėczių ima, nuo mėcziaus pražūs. Ar misliji, kad negalėcziau praszyti Tėvo mano, o stotos Man dabar daugiaus ne kaip dvylika pulkų Aniolų? bet argi neturėcziau gerti kieliką, kurį man dave Tėvas? kaipgi tad iszsipildytu Rasztai, kurie apsako, kad teip tur*

stotis? Potam prisiartinęs prie Melkuso dasilytėjės ausis jo iszgydė jį. Žalnėrei su kotais ir szeszi parizeuszai stovėjo apsku Jo. Parizeuszai szidyjos isz Vieszpaties sakydami: „Tai szėtoniszkas apgavimas: ausis rodėsi buti nukirsta, bet tais paczeis czerais yra iszgydyta.“

Tada Jezus tarė jiems: *Iszėjote kaipo ant pikta-dėjo su szoblėmis ir vėzdais sugauti Manę, sėdėjau kas diena Bažnycioje mokėdamas jumis, o ne pakėlėte rankos ant manęs; bet ta yra valanda jusų ir valdže tamsybės.* Parizeuszai liepė budelems suriszti Jį, mokytinei iszbėgiojo slėpdamos.

Žalnėrei tikt apstojų Ježų, ale visiszikai ne dasilytėjo Jo Melkus po iszgydimo ausės, toj' susivienijo su mokytineis ir tankei kaipo pasiuntinis tarnavo Marijei ir kitiems prietelams Iszganytojaus. —

Budelei buvo paskirti isz pagoniszku piktadėjų. Kaklą, peczius ir blauzdas turėjo apnuogintus: patys juosvai rudi, žemi stiprus ir greiti. Jie didžiausioj' smarkybėj' suvarže rankas Jezaus ant krutinės, naujomis labai kėtomis virvėmis: deszinę delna Jo priverže prie kairios alkunes, o kairios rankos delna priveržė prie deszinės alkunės. Apsuku Kuno Jo apvyniojo paveiksle juostos, kurioje buvo gelžinės ąsos ir prie anų pririszto rankas. Ant kaklo užmete padabna į kaklininką, kureme teip-pat buvo gelžinės ąsos ir kiti ronyjenti daiktai: nuo to kaklininko traukėsi dvi szikszninės juostos paveiksle stulos kryžvojentės ant krutinės stiprei priversztas prie juostos, prie kurios pririsztais ketureis ilgais sznurais tąsė Vieszpatį tai į vieną, tai į antrą szalį, pagal tyroniszkos smarkybės savo.

Grižo uždegę daugenei letarnių. Deszimtis žmonių sargybosėjo pirmiaus, paskui budelei traukė virvėmis Ježų, cze vėl vilkos parizeuszai be paliovos szidydamos

isz Jezaus, ant galo vyko deszintis žalnierių. Mokįtinei iszsiblaszkę vaikszečiojo isz tolo graudžei verkdami. Jonas ėjo paskui žalnierių daranczių užpakalinę sargybą. Budelei smarkei tąsydami virvėmis traukė Jezų, varginiausiu akmenuotu ir purvinu keliu, jieszkodami sau vygadną taką. Turėjo rankose kitus sumazgītus szniurus, kureis muszo Jį, bluznydami bjauriauseis žodžeis. — Jezus ėjo basas, ypacz paprastu rédyklu, turėjo ant savęs vilnonį rubą. —

Prisiartinus prie upės Cedrono, budelių smarkybė nebeturėjo rubežiaus, su tyroniszku baisumu, nuo aukszto tilto nustumė suriszta Jezų į upę. Be Dieviszkos pagelbos butu užtekę ant užmuzimo Vieszpaties.

Kelei Jo, Kojos, Alkunes ir Pirsztai stebuklingai pasiženklino ant uolos, kurios Vieszpats krisdamas dasilytėjo, tie ženklai stojosi szlovintais nuo tikencziųjų; po nustumimo atsigėrė Jezus vandens Cedrono. Pasakyta man, kad tai buvo iszpildymas vieno skyriaus Pranaszavimo padėto Psalmoj' 109: „*jog atsigėrė isz upelio ant kelio*“ (De torrente in via bibet). Budelei ilgais szniurais pavalkioję suriszta Jezų po akminine maža vandens upe, isztrauke ant kranto ir keikdami metė Jį ant tilto. Ilgas Ano vilnonis rubas, primirkęs vandeniū prilipo prie sanarių, sunkei tegalėjo eiti, par tai vėl antram gale tilto tretį kartą iszvirto ant žemės. Pakėlė Jį kotai smarkei muszdami mazgytais szniurais, pririszto krasztus rubo szlape prie apjuosimą Jo. Dar pirm pusnakties regėjau Jezų antroj' pusėj' Cedrono, traukanti par keturius budelus ne žmoniszku smarkumu, labai siauru takeliu tarp akmenų skelaudžiu uolos ir dyglių erszkėczių. Szeszi nedori parizeuszai einanti arti paskui Jo, vėzdais stume, bade ir muszo jį kalbėdami szidydamos: „Pralenkėjęs Jonas Kriksztytojįs nesutaisė jam

meilaus kelo“; pagal žodžių Melekiosziaus: „siuncziu priesz Tavę Aniolą Mano, idant Tau sutaisytu kele“ nepildosi cze tas pranaszavimas ir tt.

Kiekviena sziderstva parizeuszų, budina budelus didinti smarkybę priesz Jezu. Artinantės prie bromos miesto, Jezus vėl iszvirto ant žemės ir rodėsi negalintis tolesnei žengti. Tuomet koksai tai mielaszirdingas žalnierius atsiliepė teip: „Matote kad tas nelaimingas žmogus jau nebegal tolesnei eiti, jei turime Jį gyva pristatyti kunigiszkiems Kunigaikszczems, pravalnykite ryszius veržanczius rankas Jo, kad bent galėtu atsiremti virsdamas.“ Po sustojimo ant valandos dėl pravalnyjimo ryszių, kitas žalnierius atneszęs Vieszpacziui isz arti ėsanczio szaltinio vandens. Jezus isztarė dėkavodamas, dadėjo žodzius Pranaszo minavojimus apie szaltinį gyvo vandenio. Regėjau kaip tie du žalnieriai apszviesti mylestomis Dievo įtikėjo ir pirm smerczio Jezaus, susivienijo su mokytineis Jo.

Prisiartinus prie primiesczio vadinamo *Ofela* burei vyriszku ir moteriszku isz visų pusių kimszdamos sopulingu vaitojimu aszarodami isztėšę rankas puldinėdami ant kialų szaukė: „Atiduokite mums, atiduokit tą žmogų! Kas mumis szelps, kas mus tieszys, kas mus gydys? Atiduokite jį mums! Szimtai žalnėrių, vos te galėjo suturėti spaudimos žmonių. Buvo tai valanda verta graudingiausių sopulų, Jezus iszblyszkęs, pamėlynavęs, sudraikytais pasziuruseis plaukais, szlapiose subiaurintose rubose, trauktas virvėmis ir varytas vėzdais, kaipo tykus avinėlis vilktas ant apieros, kiti vel burei par neprietelus Jezaus sutelkti pikeziausių girtuoklių paleistuvių ir visokio vardo palaidunų, maiszydamos su žalnieriais, blūznydami keikė ir gainioje gyventojus *Ofelu* mylenczius Vieszpatį. —

Primiestis *Ofel* pastatytas ant auksztesnios ano kampo vietos, eidami isz tenai par bromą esancze mure, ir artindamos prie Siono, daėjo iki namų Ainosziaus. Tojo kelonėje plustanti isz miesto pikti žmones visokeis spasabais be trukio piktžodžiavo Vieszpacziui. Nuo kalno Alyvų, iki namų Ainosziaus septinis kartus Jezus parpuolė ant žiames.

Rinkimasis neprietelių Jezaus.

Ainoszius ir Kaiposzius gavę žinią apie sugavimą Jezaus liepė uždegti žvakes ir letarnes apstatyti krasztus miesto sargybos vaisku, pakviesti vyresnius rasztiinikus ir visus prigulenczius prie sudo. Teipogi suvadinti tus, kurie kuo labiaus ne apkente Jezaus. Didi tad burei neprietelių Jezaus rinkosi namosnon Kaiposziaus, buvo ten sueiga aukszciausio žydų sudo. —

Jodoszius Iskarijota draskomas graužimu sumnenės, nebegalėdamas nusiraminti, gianamas nuo piktos dvasios bėgiojo ulycziomis miesto. Pragaras szėldamas susijudino, ir stum griesznikus ant didinimo sunkybių Avinėlui. — Aniolai tarp sopulų ir džiaugsmo, norėtu melsti Dievo iszluosavimą Jezaus, bet aniems valna tiktai szlovinti ir stebėtis stebuklui Dieviszkos teisybės ir mielaszirdystės, kuri buvo nuo amžių danguose ir atėjuseme laike pradeda pildytis: nes Aniolai teipogi tik į Dievą Tėvą Visagalentį sutvertoju Dangaus ir žemės, ir į Jezų Kristų Sunų Jo vienaitį Vieszpatį mūsų, kursai prasidėjo isz Dvasės Szventos, gime isz Marijos Panos, kurs szę naktį pradeda kentėti po Ponsku Pilotu, kurs ryto bus nukryževotu, numirs ir pasiliks palaidotu, kurs nužengs į peklas ir treczioj' dienoj' prisikels isz numi-

rusių, kurs užžengs ant dangaus, sėsis po deszinės Dievo Tėvo Visagalencio, isz ten ateis sudyti gyvus ir numirusius ir Anie teipogi tik į Dvasę Szventą, ir Szventą Bažnyčią visur esancę, szventųjų draugystę, griekų atleidimą, kuną isz numirusių prisikėlimą ir gyvenimą amžiną. —

Jezus priesz Ainoszių.

Apie pusiaunakti pasiliko JEZUS įvestu į didžios platybės trobą arba sueigos sudą. Ant sosto kialeta pėdų auksztesnei pakialto sėdėjo Ainoszius, o apsuku jo sėdėjo dvidesimt asztuoni Rodininkai arba sudžes. Ainoszius pilnas veidmainingos neapykantos, tyroniszkoj' nekantrybėj' lauke atvedimo Iszganytojaus. Iszvydęs JEZU iszblyzskusi, pamėlinavusi tykei stoventi su nulenkta galva, žiurėjo szėtoniszku džiaugsmu kaip budelei tąse galus szniuru veržancziu rankas Vieszpaties.

Ainoszius, senis lėsas sudžiuvęs su maža reta barzda, parsiestas žvieriszku smarkumu ir puikybes iszsikėlimu szidydomos tarė Iszganytojui žodžeis mislios tos: „Kaip tai, Jezus isz Nazareto? O kame yra Tavo mokytinei, kame daugybės szlovintojų? Kur tavo karalystė? rodėsi man, kad vis stojosi ne pagal Tavo norą; niekinai kunigus ir subatas. Kokie Tavo mokytinei, kame jie slepes? Tyli, sakyk tacziaus melagiau apgavėji . . . Argi nevalgei Velykinį avinėlį ne paprastame laike ir vietoj', ko daryti neprigulėjo? Nori įvesti naują mokslą? Kas Tau davė valdžę mokyti? Kur tu mokeis, sakyk koks yra Tavo mokslas?

Tada Jezus pakėlęs savo nuvargintą Galvą žvilgterėjęs ant Ainosziaus tarė: „*Asz aiszkei ir atvirai kalbėjau svietui: Asz visados mokiau sueigose ir Baž-*

nyczioj' kur susirinkdavo ir suseidavo visi žydai, o slaptai nieko nekalbėjau. Ko manęs klausė? Klausk tu, kurie klausės ką jiems kalbėjau.“

Veidas Ainosziaus užsidegė rustingame paszélime. Tą matydamas vienas isz budelių stoventys prie Vieszpaties, su ranka apmauta geležine pirsztine, trenkė Iszganytojui par veidą sakydamas: „Teipgi atsakai vyriausiam kunigui!“ Jezus sudrebėjęs smarkumu trenkimo, nuo žalnierių stumdytas ir tąsytas, puolė ant žemės ir Veidas Jo Krauju apsipylė. Trobo pasklido juokai ir sziderstvos. Kotai tąsydami pakėlė Jezų, kurs malonei atsakė: „*Jei piktai pasakiau, duok ludymą apie piktą: o jei gerai, kodėl manę muszi.“* Ainoszius nieko daugiau nuo Jezaus ne galėdamas iszsgauti, klausinėjo ésanczių ten svietkų, apie mokslą ir kalbą Iszganytojaus. Tuomet pakilo piktžodžiavimai, szaukimai, kad pasakė ésąs Karalum, kad Dievas Jo Tėvu, kad parizeuszai yra svetmotereis, kad gydo vardon velne dienoj' subatos; kad daugums vadin Jį savo Iszganytoju Pranaszu; kad daleidž vadinti savę Sunumi Dievo, sakos ésąs pasiuntinys Dievo; garsin nelaimę Jeruzolimui, ne užlaiko pasnįkų, valgo su neczystais pagonimis, muitinikais ir griesznįkais, prižad duoti vandenį amžino gyvenimo ir tt.

Ainoszius su savo bendrais szidydamos kalbėjo Iszganytojui: O tad toksai Tavo mokslas! Kagi dabar atsakysi? „Karalau, iszduok savo liepimus! Pasiuntinys Dievo, parodyk siuntimą savo.“ „Kas tu esi, suszuko Ainoszius paszélime, kas Tavę atsiuntė. Ar esi sunumi vargdienio cieslaus, arba gal Elijoszius ugninį vežimą, kiti sako, kad Tu pagal savo norą gali stotis neregimu. Vienok tas yra tiesa, jog nuo mūsų tankei užsislėpdavai. Arba gal Tu esi Melekijosziumi, kurio žodžius tankei

minavoji dėl darymo sau didesnę svarumą? Pasakyta, kad tas Pranaszas neturėjo Tėvo, kad tai buvo Aniolas, kad ne numirė. Graži patogybė dėl apgavėjo darytis anuomi. Kokio-gi prigimimo esi Tu karalium? Pasakė, kad esąs didesnis už Salamoną. Buk spakainas, jau tolesnei pripažįsiu Tau szlovę karaliszko titulo.“

Ainoszius liepė paduoti sau ką tai padabna pargaminui ilgą ant uolakties (masto), o ploczio ant trijų coliu suraszė ten eiles didelių literų, isz kurių kiekviena rodė sunkesnius apskundimus priesz Iszganytoji, suvyniojęs apskritoj' trubelėj', pririszo prie lendrinės ir paduodamas Jezui sakė szidydamos: „Szitai karaliszka lazda, karalystės Tavo, anojo talpinas. Tavo titulai ir szlovė. Nuneszk ją pas vyriausį Arcikunigą, idant pažintu Tavo pasiuntimą, ir apseitu su Tavim pagal Tavo auksztos gadnasties. Suriszkite rankas tam karalui ir nuveskit ant sudo.“

Isz naujo budelei suriszso rankas Jezaus, pririszo prie jų aną sziderstvos lendrę, su apskundimais Ainosziaus. Ir teip tarp juokų, sziderstvy, piktžodžiavimų vedė Jezų prie Kaiposziaus, iki kurio palocziaus nuo namų Ainosziaus skaitės apie 300 žingsnių. Kels einantis pagal murą, apszviestas letarnėmis, pakabintomis ant karczių, prisikimszo žydais. Žalnėrei vos galėjo prasigrusti burius. Neprietelei Jezaus dalijo pinigųs tiems, kurie bjauresnei piktžodžiaudami lojo ir smarkiausei užpuldinėjo ant Iszganytojaus. Daug isz anų išzvedė ant kiemo palocinio padvarijos Kaiposziaus.

Sudas Kaiposziaus.

Palociuje Kaiposziaus degė daug žvakių, lampų ir letarnių, o vidurį padvarijos, kurenosi ugnis tarp mūrinių stulpų. Žalnierei ir surinkti svietai szildėsi, buvo tarp jų ir moteriszkos parduodantės žalnierems raudoną gėrimą. Pilna padvarije prisikimszo žmonių, tarp kurių įsimaiszė ir Petras su Jonu. Viduje palociaus didžiojo trobo sėdėjo ant sosto vyriausis kunigas Kaiposzius, o ant krėslų sėdėjo apie septynisdeszintis didžios Rodos sudžių. Szalyse stovėjo pardėtinei, žmonių vyresnėjei giminių, rasztininkai ir svietai. Žalnierei stovėjo dvejose eilėse pradėdant nuo sostinės trobos, iki vartų padvarijos arba kiemo, par kurią vedė Jezų. —

Raudoname veide Kaiposziaus rodėsi baisybės smarkybė. Turėjo ant savęs ilgą tamsei raudoną ploszczių (rubą) iszrėdytą kvietkomis (žiedais) ir auksineis kutosais, susegta ant krutinės ir peczių, priszakyje spindėjo keletas blėkų. Ant galvos turėjo paveikslą vyskupinio inpulos, isz kurios atviru szonu kybojo kaspinais audimo. Ne įsakytoj' nekantrybėj' degdamos rustybėj', lauke atvedimo Jezaus.

Jezus prie Kaiposziaus.

Keikdami ir muszdami budelei traukė Jezų par padvariją prie Kaiposziaus, kurs iszvydęs suszuko: „Szitai esi neprieteliau, nepakajuodamas mums teip szventoj' naktij'“. Po parskaitymo atsiunsto nuo Ainosziaus sziderstvos lendrei apskundimą Kaiposziaus dar didesnioj' už Ainoszių uparoj', daugybę klausymų darė Jezui, kurs stovėjo tykus, kantrus, nuleistomis žemyn akimis. Budelei norėdami priversti Jį ant kalbėjimo tąse, muszė ir asztreis pagalukais badė.

Neužilgo prasidėjo klausinėjimas svietkų, kurie maiszydamos savo apsakinėjimuose, ne vienokei ludyjo. Vieni sakė: „Statosi už karalių“ kiti atsiliepė: „Ne, Jisai tikt daleido, kad jį vadintu karaliumi, nės pasi-slėpė, kad norėjo apgarsinti karalium.“ Treti szaukė, kad „sakos ésas Sunumi Dievo“. Kvirti tarė: „Jisai vadinasi Sunumi Dievo dėlto, jog papildo valę Tėvo.“ Visokes pramanytos melagstės, pasamdyti svietkai isz-mėtinėjo ir visus stebuklingus darbus ir mokslą Viesz-paties parkreipdami ant pikto vertė. Bet visi tie lu-dymai ne darė nė jokio stipraus davado kaltės Jezaus. Svietkai nesutikdami melagystėse, spirdamos vaidijos tarp savęs, o Kaiposzius su nekureis rodinįkais piktžo-džiuodamas szidyjos isz Jezaus: „Kokiu-gi Tu esi ka-ralum, szauki uparoj’, parodyk valdžę Tavo! paszauk pulkus Aniolų, apie kuriuos kalbėjei darže Alyvų! At-sakyk, kalbėk sudžei! Ar jau nebyliu pasilikai?“ Prie-tų klausymų kiti draskė ir muszė Iszganytoji, tiktai stebuklu te galėjo daturėti tokį tyroniszka apsėjimą.

Ant galo atėję du melagingi svietkai, tarė: Tas sakė: „*Sugriausiu tą Bažnyčią padarytą rankomis, o už trijų dienų istatysiu kitą ne rankomis dirbta.*“ Vienok ir jų ludyjimai nesutiko tarp savęs; vienas tvirtino, kad Jezus kalbėjo apie budavojimą naujos bažnyczios, antras priesztaraudamas davadyjo, kad Jezus ketina uždėti baž-nyczią, ne rankomis statytą. Kaiposzius uparoj’ degė, nes ginczyjimos svietkų ir neįsakyta kantrybė Iszgany-tojaus daugume darė stebėjimos ir nepakajavo sumnene, o deszintis žalnėrių susikrutinę gailiesiu, nuduodami nu-silpnėjimą, iszėjo isz sudo. Eidami pro szali Petrą ir Joną tarė jiems: „Tas tylėjimas Jezaus tarp teip tyro-niszku smarkybių spaud gailiesiu szirdį: pasakykit mums, kur turime eiti.“ Du Apasztalai atsakė: „Jei jumis

tiesa vadin, klausykite jos, o kiti daiktai patys išsipildys.“ Anie tad apleidę palocių išėjo iš miesto. Kiti prie Apasztalų pasisliepusių uoliniose urvose kalno Siono, apsakė jiems, kas dedas Jeruzolimo.

Kaiposzius matydamas nesutikimus ir vaidyjinus paskutinių dviejų svietskų, nekantrybėj' nužengęs nuo sosto savo tarė Jezui: „*Nieko neatsakai priesz tą, ką ant Tavęs svieczij?*“ Didei arzinos ano puikybė, kad Jezus neveizdėjo ant jo. Tuomet budelei pagavę Vieszpatį už plaukų, staiga patraukė szvencziausę Jo Galvą į užpakalį ir užgavo kumszcziu, bet ir tada akis Jezaus neatsidarė. Kaiposzius gvoltaunai pakėlęs rankas savo į auksztį smarkei suszuko: *Paprysiegoju (praszau) Tave par Dievą gyvąjį, idant pasakytumei mums ar Tu esi Kristus, Messijoszius Sunus Dievo.* Pasidarė gilausis nutylimas, o Jezus balsu pilnu neįsakyta Majestota, balsu amžinojo Žodžio atsakė: „*Asz esmu, Tu pasakei! nuo sziol iszvysite Sunų žmogaus siedentį po deszinės galybės Dievo ir ateinantį su debesėmis dangaus.*“ Jezus kalbėdamas tus žodžius, stojosi žibantis szviesumu. Dangus ant Jo atsidarė, ir iszvydau negalima apsakyti matymą, Dievą Tėvą Visagalentį; teipo-gi regėjau Aniolus ir maldas teisingųjų, kelantes prie sosto Jo. Prieszingai po kojomis Kaiposziaus regėjau pragarą paveiksle tamšios ugnies, kurioje krutėjo daugybė baisybių. Visas tas palocius rodėsi kaipo pragaru kylancziu iš žemės. Valandoje atviro iszpažinimo Iszganytojaus, jog yra Kristusu Sunumi Dievo, pekla sudrebėjo priesz Jį. Regėjau sumiszimą peklos, apsireiszkantį tukstantėse baisiausių paveikslų. Daug bjaurių baidyklių lenda į didesnę dalį buvusių ten žmonių, kartais sėdosi ant jų galvos arba peczių.

Kaiposzius įkvėpimu pragaro, įpjovęs su peiliu krasztą rubo savo su trenksmu parplėszė sakydamas balsei: *Kam-gi dar reikalauname ludininkų. Szitai dabar girdėjote blužnyjimą, kas jums regesi.* Tuomet visi atsistoję baisiu suszuko balsu: *Kaltas yra smerczio, kaltas yra smerczio.* Kaiposzius tarė budelems: „Iszduodu jums tą karalų, darykite Jam pagal Jo užpelnę“, ir su visais Rodininkais įėjo į kitą trobą, neregėmą isz priangio. —

Jonas giliausėme nuliudime mislyjo apie biedną motina Jezaus; bijojo, kad tą sopulingą žinią nenunesztu. Jai kas isz neprietelių szidydamos: žvilkerėjo dar ant Vieszpaties ir tarė savėje: „Mokįtojau, Tu žinai dėlko iszeinu“ ir skubai nuėjo pas Szvencziausę Paną, o Petras sopulingame suspaudime slėpdamos sunkį savo nuliudimą baimėje prisiartino prie ugnies. Nežinodamas ką daryti, negalėjo atsitolinti nuo savo Mokįtojaus.

Nauji paniekinimai pas Kaiposzių.

Po iszėjimo Kaiposziaus su Rodininkais isz trobos sudo, burei budelių piktadėjų, kaip spėczius szirszių metėsi ant Iszganytojaus. Jau laike klausinėjimo sviėtkų, akiveizdoje Kaiposziaus ir vyresnybės anie rovė saujėmis plaukus isz galvos ir barzdos Jezaus, spiaudė ant Jo, muszė kumsteis, stumdė asztreis pagaleis ir badė adatomis. Dabarcziu nebeturėjo rubežiaus ana tyroniszka neapykanta ir baisiauses sziderstvos. Dėjo Jam ant galvos vainikus isz sziaudų ir žievių medžių, ir szidydamos kalbėjo: „Szitai Sunus Dovido karunoje Tėvo savo“; „Szitai daugiaus nekaip Salomonas“; „Szitai Karalus taisantis svodbę Sunui Savo.“ Teip lodami

be parstojimo muszo kumsteis, ir viezdais; spiaudydami, ant szvencziausio Veido Jo. Nutrauké rubus; nuplészé szkaplerių, kuri turéjo ant krutinés, užmeté Jam ant peczių trumpą seną nudriskusį ploszczių, o ant kaklo uždėjo ilgą gelžinį lenciugą, kurio galose du dygluoti lankai kruvino nuogus kielus vaikszcziujent. Suriszo isz naujo Jam rankas ant krutinés, parkiszo tarp anų lazdą ir spiaudulais subiaurino Jo Dieviszką Veidą. Apléjo biaurybėmis ir neczystybėmis Jo galvą, plaukus ir krutinę. Užriszo Jam akis su biauriu autskariu *ir muszo Ji kumsteis, o kiti muszdami i Veidą Jo szauke: Pranaszauk mums Kristau, kas Tave užgavo?* Jisaigi tyloje meldési dvasioje už anus ir duksavo. Potam lenciugais įtrauké Vieszpatį i trobą, kurioj' sudas atsiprovinéjo. „Eik sziaudini Karalau“ szauké muszdami szakotais vézdais „turi pasirodyti vyresnybėj su ženklais szlovés gautas nuo musų.“ Tenai įėjus prasidėjo naujos sziderstvos, spiaudydami ant Iszganytojaus, arba mesdami ant jo purvus. „Szitai, szauké, Tavo patepimas ant Karalaus, szitai patepimas ant Pranaszo“ arba „Kaipgi pasirodysi tokeme stone priesz didę Rodą? Nori apczystyti kitus, o patsai ne esi czystu, bet mes Tave apvalysime. Tą sakydami paėmęs indą pilna smirdenczių pamazgų iszpylė ant galvos. „Szitai Tavo patepimai, alėjus, kriksztas ir tt.

Užsigynimas Petro.

Kad Jezus isztaré „Asz esmu“, kad Kaiposzius parplészé rubą savo, kad suszukims *vertas yra smerczio* kilo baisiauseis szaukimais, Jonas nuėjo prie Motinos Jezaus esanczios tarp szventų moterų namose Mortos.

Petras nemieruotai mylédamas Vieszpatį ne galėjo apreisti jo, nei nuraminti graudingo verkimo sylydamos suturėti pludimą aszarų, atsistojo padvarioj' prie ugnies, ten kimszdamos žmonės ir žalnérei szidydamos sznekėjo apie Jezų, ir mokitinius Jo, tada prisiartinus prie ugnies vartininke moteriszke, parsergėjusi nuliudimą Petro, tare jam: *Begu ir tu ne esi isz mokitinių Jo?* Petras parsigandęs bijodamas įkluti į rankas tyronių atsakė: *Nepažinstu Jo, ir nežinau, nei suprantu ką tu kalbi.* Tą pasakęs atsitraukė nuo ugnies, norédamas iszeiti isz padvarijos, bet szitai antra tarnaitė pamacziusi jį pradėjo kalbėti esantiems arti, kad tasai buvo su Jezum Nazarensku, o po mažos valandos stoventi tenai teipogi kalbėjo: Ar tas tikt niera vienu isz mokitinių Jezaus? Petras didžiauseme parsigandime pradėjo gintis kalbédamas: *Užtikra nebuvaу Jo mokitiniu, nepažinstu to Žmogaus.* —

Petras didžiauseme nuludime iszėjęs isz padvarijos, graudei verke, vienok jausdamas karszta meile prie Jezaus, po valandos vel sugrinžo ir siedosi prie ugnies. Tada nekuris žmogus stebédamas tare: *Užtikra esi vienas isz mokitiniu Jo, nes galileiczikas esi ir kalbataво iszduoda tavę.* Cze vel prisiartinęs gentis Melkuso įstigavojo sakydamas: „Ar-gi ne Tavę regėjau darže Alyvų su anais, ar-gi ne tu nukirtai ausį brolui mano? Parsigandimas Petro maž ne maisze protą jo: *pradėjo keiktės ir prisiegotis sakydamas: nepažinstu Žmogaus to, apie kurį kalbate;* atsitraukė nuo ugnies, o toje valandoje gaidys pragydo. Jezus tada vedamas į kalinį, atgigrenžęs žvilktėrėjo ant Petro. Ir atmine Petras ant žodžių Vieszpaties, kaipo buvo pasakęs: *jog neng gaidys pragys tris kartus užsiginsi Manęs.* Užmirszo prižadėjimus darytus Iszganytojui, užmirszo trosz-

kimą pirmiaus numirti, ne kaip užsiginti Jo, po žvilktėrėjimo Jezaus pažino didybę nupuolimo Savo ir susikruvino szirdis jo. Parvertas sopulingu gailiesiu išėjo isz padvarijos karczei verkdamas! Jau dabarcziu nebijajo paklausimo, dabar ukvatnei iszpažintu visam svietui kuomi yra ir kaip sunkei prakalto. Vieszpats ant valandos paliko jį locnoms syloms, dėlto pasirodė silpnu, padabniu kaip ir visi, kurie užmirszt parsergėjimus. *Jauskite ir melskities, idant nenupultumėt pagundose.*

Marija namuose Kaiposziaus.

Szvencziausė Pana be trukio pasiliko dvasiszcame susivienyjime su Jezum, žinojo Ano sopulus ir drauge su juomi kentėjo. Iszgirdusi nuo Jono apie regėtas tyroniszkas baisybes, toj' su Magdalena ir kitomis szventomis Moterėmis geidė, idant Jonas vestu ant vietos kentėjimu Jezaus. Teip tad Marija draugystėje Moterų ir Jono ėjo ulycziomis apszviestomis mėnesiu. Motina Jezaus matydama dvasioje kentėjimus Sunaus savo keleta kartų iszvirto alpdama. Laike tokio apalpimo prie vienos isz miestinių bromų, kelets prieteliszkų asabų, grįsztanczių nuo namų Kaiposziaus, pažino Ją susiturėje sveikindami tais žodžeis: „O sopulingiause Motina, o Motina verta pasigailėjimo! o Motyna bagota kentėjimuose, Motina Szventoji Izraėlaus!“ Marija atsigaivinusi nuoszirdžei padėkavojo jiems, vyko tolesnei savo liudnu keliu. Artinanties prie namų Kaiposziaus naują sopulei Ją parvėrė, nės iszvydo dirbant kryžių dėl Kristaus, ir iszgirdo piktžodžiavimus darbinįkų, jog turėjo nakti dirbti, nors žodžei jų skaudžei ronyjo szirdį Szvencziausios Motinos, vienog meldės už anuos biednus

apjekėlius, kurie bluznydami taisė daiktą savo atpirkimui.
— Marija draugystėje šventų Moterų ir Jono prisiartino prie durų padvarijos namų Kaiposziaus, ne juto kad tikt tos durys skiria Ją nuo Sunaus, kurs prie antrų gaidžių pasiliko nuvestu į kalinį ėsantį sklepuose apaczioje palociaus Kaiposziaus. Po valandos durys atsidarė, ir Petras umai iszbėgo su isztiestomis rankomis karczei raudodamas, prie spindulių mėnesio ir deganczių letarnių jis pažino Joną ir Szvencziausę Paną, kuri tarė: „Petrai, kas dedas su Jezum sunumi Mano?“ žodžei tie parvėrė skausmu dusę jo, negalėjo iszkentėti Jos veizdėjimą, atsigrėžė laužydamas rankas, bet Marija prisiartinusi prie ano klausė gilauseme nuludime tarydama: „Petrai sunau Jono neatsakai man?“ Cze Petras suszuko vaitodamas: „o Motin! ne veizdėk ant manęs. Sunus Tavo kent neįsakytus sopulus, ne kalbėk su manim: apsudyjo jį ant smerczio, o asz nelaimingas, tris kartus užsigyniau Jo.“ Jonas norėjo dar pasznekėti su juomi, bet Petras kaipo trotyjentis protą, iszbėgo isz padvarijos ir susiturėjo dabar darže Alyvų anoj’ uolinioj’ lindynioj’, kurioje rankos Jezaus pasiženklino ant akmenio laike meldimos Jo. Rodėsi man, kad toj’ paczioj’ lindynioj’ raudojų už griekus savo pirmasis mūsų tėvas Adomas prispaustas Dieviszku sudu isztrėmimą ant žemės. —

Szvencziausė Pana iszgirdusi, kad mokėtinis, kurs pirms iszpažino Sunų Jos, Dievą, dabar užsigyne, dartinama sunkiausį nuliudimą, puole ant akmens prie durių, o žymės rankų Jos pasiliko tame akmenij’. Duris buvo atdaros, burei žmonių ėjo isz padvarijos, Jonas davede Mariją su szventomis Moteriomis prie durių kalinė, kureme buvo Jezus, girdėjo Jo duksavimus ir kotu blūznyjimius; potam Marija ėjo į tą vietą, kurioje Jezus

isztarė, jog yra Sunumi Dievo, o sunai pragaro szaukė:
„Kaltas smerczio.“ Cze apalpo, tada Jonas su szven-
tomis Moteriomis isznesze Ją. —

Jezus kalinėje (turme).

Iszganytojas surisztomis rankomis apspjaudytame ploszcziuje kalinėje, melde Tėvo savo, idant priimtu vi-
sas kanczes, kures jau iszkentėjo ir kures turėjo dar
kentėti, kaipo apierą padarymo užgano už visus žmones
grieszijenczius nekantrybėmis ir rustybėmis. Budelei ir
kiti kraugerei, nedaleido Jam tenai nei valandėlės atil-
sėti. Pririso Jį vidurij' kalinio prie stulpo, neleisdami
atsiremti, vos tikt galėjo turėtis ant savo nuvargintų,
suronytų ir subrindusių kojų. Nėra galima apsakyti
visų kentėjimų, kokius tie pikti žmones dare Szventam
Szventųjų.

Jezus kentėjo be atidarymo lupų: žmones griesz-
ninkai kankino Brolių savo, Atpirkėjų ir Dievą. Asz
teipogi esu bėdna grieszninkė ir dėl manęs kentėjo.
Dienoje sudo, kad visi daiktai stosis iszreikszi, kiek-
vienas isz mūsų pažins kokioj' dalėj' griekais savo darėsi
dalininku kanczių Sunaus Dievo. Kad tikrybėj' norė-
tumėm apdumoti kentėjimus Jezaus ir žvilkerėti ant
baisybės griekų, tai kas diena atkalbėję poteries dadė-
tumėm: „Vieszpatie, daleisk man pirma numirti, ne
kaipo grieku užrustinti Tavę.

Jezus kalinėje — be paliovos meldės už savo mu-
czytojus; ant galo, kad patys budelei nuvargę, dave
Jam valandėlę atilsėti, regėjau Jį atsirėmusi prie stulpo
apsiausta spinduleis szviesos. Diena pradėjo auszti,
diena Jo mukos, o mūsų atpirkimo: drebantis spindulis

saulės, parėjęs par kalininį langelį, dasilytėjo baisei numucytą Velykinį Avinėlių musų. Jezus pakėlęs gelžineis lenciugais suvaržytas rankas savo, balsei meldėsi Tėvui savo, szirdingiausei dėkavodamas Jam už tą dieną, kurios trokszdami lauke Patriarkai, kurę dyvydamos apsakinėjo Pranaszai, prie kurios Jisai patsai nuo laiko nužengimo ant žemės ilgėdamos duksavo; prie tos dienos, didžiausios savo Apieros ant padarymo užgana Dievisz-kai teisybei už griekus žmonių. Budelei atsibudę žiurėjo ant Vieszpaties stebėdamos, dar suvirszumi adyną parbuvo Jezus tame kalinėj' (kurio dalis iki sziolei užsilaiko).

Judoszius nusiminime bėgiodamas po ulyczes pri-siartino prie palociaus Kaiposziaus, turėdamas užkabintus prie juostos trisdeszimti sidabrinųjų graszių uždarbio zsdodos savo; klausinėjo sargu kas stosis su Jezumi. „Pasiliko apsudytu ant smerzio, atsakė jie, bus nukryžiuvotu.“ Dasižinojęs apie visus tyroniszkus kankinimus Vieszpaties, pargandintoj' desperacijoj' lauke turenti buti rytmetinį didžios Rodos sudo.

Sudas rytmetinis.

Pradedant auszti Kaiposzius, Ainoszius, vyresni ir rasztininkai vel susirinko į trobą Sudo dėl iszdavimo isztarmės ant Jezaus, nes įstatymai gyne sudyti naktij'. Didesnė dalis sudzių nakvojo namuose Kaiposziaus, o tiktai nekurie, kaipo tai: Nikodemas ir Juozapas isz Arimatejų atėjo ausztant. Susirinkimas buvo didis ir labai gvoltaunas. Nikodėmas ir Juozapas ir kelets kitų, drąsei spyrėsi priesz neprietelius Jezaus, rode negalėjimą teip greitai priesz szventes iszduoti dekretą, sake kad negal

vilties ant ludyjimo svietkų nesutinkanczių tarp savęs. Bet vyriausi kunigai ir jų sėbrinei bendrai atviroj' rustybėj' pakilo priesz anus ir atskyrė juos isz drauges rodininkų; anie vel isz savo szalės pasakė, kad jau nebenor prigulėti prie neteiso sudo, iszėjo isz sudinės trobos. Kaiposzius liepė atvesti Jezų, susitaisyti ant vedimo Jo pas Piloto toj' po apsudyjimo. Budelei ipuolė į kalinį atriszo rankas Jezaus, nutraukė ploszczių, liepė Jam apsivilkti Jo ilgą subiaurintą rubą, parriszen sznura iszvedė isz kalinio. Vis tai darė su žvieriszku smarkumu, vedė tąsydami, szidydamos tarp susirinkusių burių žydu, neturenczių ne jokio pasigailėjimo.

Kaiposzius pilnas įnirszimo, pamatęs nuvargintą Jezų suszuko: *Ar tu esi Kristus, pasakyk mums.* Jezus pakėlęs szvencziausę galvą savo, neįsakytoj' kantrybėj' aiszkiu balsu atsakė: „*Jeį jums pasakysiu, netikėsite Man, o jei paklausiu, neatsakysite Man, nei iszleisite: bet nuo sziolei Sunus žmogaus sėdės po deszinei galybės Dievo.*“ Žvilkterėję tarp savęs, visi sziderstvos juoku tarė: *Tad Tu esi Sunus Dievo.* Jezus dadėjo balsu amžinos teisybės: *Jus pasakėte jog Asz esu.* Cze anie pradėjo szaukti: *Kokių dar reikalauname ludyjimų (szvieczyjimų)? jukgi patys girdėjome blužnerstvą burnos Jo.*

Tolesnei visokeis piktžodžiavimais, niekinimais szaukė: tas nedorėlis, tas valkiojentis žebrokas darosi Mesijosziumi, ir žad sėdėti po deszinės Dievo. Liepė bude liams isz naujo suriszi Ji, ir uždėti lenciugą ant kaklo Jo kaipo jau apsudytam ant smerczio, ir nuvesti pas Pilotą, prie kurio pirmesnei nusiuntė žmogų praszydami, kad butu gatavu sudyti piktadėji, nes norėjo paskubinti sudą priesz szventes. Žalnėrei stovėjo eilėmis, daugybė prisirinko neprietelių Jezaus. Kunigaikszcei kunigiszki

ir dalis didžios Rodos ėjo pirmiaus, paskui budelei vedė Jezų, apstotą žalnėreis, ant galo grudėsi didi burei žydų. Tokiu parėdku vyko nuo Siono į vidų miesto prie palociaus Piloto. Tame tarpe daug rabinų buvusių rodoje, nuėjo į Bažnyčią, del atlikimo tos dienos ceremonijų (apeigų).

Nusiminimas Judosziaus.

Laike vedimo Jezaus pas Pilotą, iszdavėjis Judoszius įsimaisžęs tarp burio iszgirdo kalbanczius žodžius: „Ved Jį prie Piloto, didi Roda apsudyjo ant smerczio bus nukryžiaivotu, ne paliks gyvu, jau tyroniszkoj' smarkybėj' daužydami priplake Jį, neįsakytai kantrus, nieko neatsako, tiktai pasakė, kad yra Mesijosziumi, kad sėdės po deszinės Dievo, už tad nukryžiavos, kad nebutu to pasakęs, ne galėtu smercziu koroti. Latras, kurs Jį pardavė, buvo mokītiniau Jo: ir neilgai pirm to drauge su Juomi valge Velykinį Avinėlį (Paschą), ne norėcziau buti vietoje to iszdavėjo, toksai pardavėjas latras vertas kartuvių. Tada tai suvėluotas gailesis ir desperacijos nusiminimas suspaudė szirdį Judosziaus . . . . Trisdeszimtis sidabrinų graszių prikabintų prie juostos darėsi jam pragarineis pentineis genanteis jį, paėmęs rankon bėgo nežvalgydamos. Bėgo be atsikviepimo, bet ne prie Jezaus, idant puolus po kojų Jo melsti atleidimą mielaszirdingo Iszganytojaus, kad su Juomi drauge numirti ir tikrame gailesi iszpažinti priesz Dievą kalte savo; puikybė ir desperacije nedaleido jam teip daryti. Bėgiodamas kaipo pabludime įbėgo į Bažnyčią, ir atitraukęs nuo juostos trisdeszimti sidabrininkų, paduoda-

mas anus su deszine ranka rabinams gvoltauname nusi-
minime suszuko: „Atsiimkite jusų pinigų, kureis manę
privilojote ant iszdavimo jums Teisingo: atsiimkite jusų
pinigų, izleiskite Jezų, asz partraukiu su jums su-
kalbą: sunkei sugrieszyjau iszduodamas nekaltą.“ Ra-
binai rodydami savo neapykantą, atitrauke rankas nuo
pinigų, kaipo bijodami susitepimą dasilytėjimų užmokesnių
zdrodos ir atsakė: „Kas mums rup, kad tu sugrieszyjei!
jeigu tau rodos, kad iszdavei nekaltą Kraujį, tuomi
pikcziaus dėl tavęs: kas-gi prigul prie mūsų, mes žinome,
ką nupirkome ir pripažinome, jog yra vertu smerczio.
Turék savo pinigų, mes nenorime daugiau girdėti apie
anus ir tt.“ Judoszius girdédamas tokius žodžius, sto-
josi parimtu desperacijos paszėlimu: plaukai stojos ant
galvos, partrauke gvoltauname smarkume juosta, prie
kurios kybojo sidabrininkai, mete anus Bažnyczioje ir
iszbėgo isz miesto.

Bėgiojo po lauką szėtonas baisaus paveikslo buda-
mas gret jo, stume į desperacijos nusiminimą, sznibždė-
damas ano ausėje, rodė visus prakeikimus Pranaszų
mestus ant tos klonės pakalnės, kurioje žydai kitados
deginio vaikus savo apieroje dievaitiems. Girdėjo jisai
žodžius tus: *Iszeis ir pamatys lavonus tų, kurie priesz
manę sugrieszyjo, kurių kirminas nemirszta, o ugnis
negesta. . . . Kaine kame yra Abelis brolis tavo? ką
padarei, balsas kraujo Brolio tavo szauk prie Manęs:
dabar esi prakeiktu ant žemes: busi padauža neapy-
kantos.* Daėjęs iki upės Cedrono ir iszvydęs kalną
Alyvų, drebédamas atkreipė akis: cze vėl iszgirdo žo-
džius: *Prieteliau, ko-gi atėjei? Judosziau, pabuczivimu
iszduodi Sunų žmogaus!* Tolesnei neprietelis duszios
sznibždėjo ausyje jo. To vieto Dovidas parplauke Ce-
droną bėgdamas nuo sunaus Apsalono, kurs numirė ant

medžio pakartas. Dovidas ir apie tavę pranaszavo sakydamas: *Atidavinėjo man piktą už gerą, o neapykanta už meilę Mano. Pastatysiu ant jo grieszninką, o szetonas tegul stov po deszinės jo; kad jį sudys, tegul iszeina prakeiktu: dienos jo tegul buna trumpos, o Vyskupystė jo tegul ima kitas. Tegul ateina atmintėje prieszakis Vieszpaties nedorybes tėvo jo, o griekas motinos jo tegul ne buna isznaikintu, dėlto jog parsekiojo žmogų pavargusi ir žebroką, o sutrinta szirdį idant jį užmusztu. Ir pamylėjo prakeikimą, ir ateis ant jo: ir apsilvilko prakeikimu kaipo rubu ir įėjo kaipo vanduo viduriuose jo, kaipo alyva kauluose jo: tegul-gi anam buna kaipo drabužis, kuriuomi apsideng ir kaipo juosta, su kureje visados juosės. Judoszius skęsdamas tokiuose nelaiminguose misluose, prisiartino prie kalno rustybės, vietos pelkinės pilnos bjaurių neczystybių: iszgirdo balsingas kalbas žmonių miesto, szetonas vėl jam sznibždėjo. „Dabar ved Jį ant smerczio, tu Jį pardavei, o ar žinai kas yra pasakyta įstatymuose: Kas parduos duszę isz drauges brolių savo sunų Izraėlaus ir paims už aną pinigų, smercziu numirs. Begk tad piktadėjau, begk.“ Tada Judoszius įpuolęs į begalinę desperaciję, paėmė juostą ir pasikore ant medžio ten iszaugusio, kad teip kibojo, susproginėjo kunas jo, ir vidurei iszpludo ant žemės.*

Jezus vestas pas Pilotą.

Kaiposzius, Ainoszius ir daug kitų sudžių didžios Rodos,ėjo pirma, paskui jų vyko rasztininkai ir kiti vyresnieji žydų, tarpe kurių buvo visi svietkai ir daugybė didžiausių neprietelių Kristaus. Netolimam atstojime vede Iszganytojį tarp burio žalnėrių; vienkart isz visų szalių pludo žydai szukaudami ir piktžodžiaudami.

Jezus turėjo ant savęs tikt apatinę subjaurintą suknelę arba rubą, ilgs lenciugas užkabintas jam ant kaklo ronyjo kelius Jo. Rankos buvo surisztos, o budelei traukė Jį virvėmis pririsztomis prie apjuosimo. Vieszpats ėjo svyruodamas apibjaurintas naktinėmis tyronystėmis, iszblyszkęs pamėlynusiu veidu. Pikti-gi žmonės be trukio muszė keikdami ir szidydamos vadino jį karalium, metė po Jo koju akmenis, pagalius, autskarius, tukstantineis spasabais iszjuokdami Ano garbingą ant asilyczios jojimo į Jeruzolimą. —

Arti palociaus Kaiposziaus, stovėjo atsirėmus prie kertės namų Motina Jezaus, su Jonu ir Magdalėna. Duszė Jos visados buvo su Jezum, vienok kaip galėdama ėjo pėdoms mieliausio Sunaus. Po naktinio lankymo Jezaus namuose Kaiposziaus, parbuvo veczernike nekurę valandą skėsdama sopuluose, bet valandoje iszvedimo Jezaus isz kalinio, apsisiautė ploszcziumi, užsidėjo priedanga ir iszeidama tarė Magdalėnai ir Jonui: „Eikime paskui Sunų mano pas Pilotą: troksztu regėti Jį savo akimis;“ atsistoję tokioj' vietoj', pro kurę turėjo buti vestas, lauke prisiartinimo. Motina Jezaus nors szirdingu jautimu gerai žinojo ką kenczia Sunus Jos, vienok norėjo dar kuniszkomis akimis pamatyti tokeme stone, kokeme piktybė žmonių pastatė Jį. Cze tad pasirodė visa baisybė akise Jos. Matė didžiausius neprietelus Jezaus, kunigus tikro Dievo aprėdytus bažnytineis rubais, pilnus piktybių, melagyszczijų ir neapykantos. Kunigai Dievo darėsi bambizais szėtono . . . Paskui juos ėjo melagingi svietkai, apskundėjei be tikėjimo ir burei bluznyjanczių; potam ant galo ėjo Sunus Dievo, Sunus žmogaus, Sunus Marijos, apkaltas pauczais, lenciugais, musztas, stumdytas, prislėktas iszjuokimais ir piktžodžiavimais. Marija iszvydusi Jį tokeme stone

raudodama szaukė: „O Sunau Mano, o Jezau, Jezau Mano.“ Iszganytojas malonei žvilgterėjo, Ana apalpo. Jonas ir Magdalėna panesžė į szalį. Ale truputį atsi-gaivinusi liepė Jonui vesti savę prie palociaus Piloto. —

Jezus pas Pilotą.

Apie szesztą adyną atvedė Jezų prie palociaus Pi-loto. Ainoszius, Kaiposziaus ir sudžes didžios Rodos sustojo keleta žingsnių toliaus, o Jezų pritempė bu-delei prie lipynės arba trepų, kureis lipos ant balkono, tai yra, iszstatyta auksztai lauke gret sienos palociaus atvira be sienų plati trioba, kurios vidu galėjo visi ėsantie kieme ir ulyczioje matyti ir girdėti ką tenai kalba. Tokioje tai atviroje vietoje, ant krasės paveiksle lovos rymojo rymizskos ciesorystės gubernatorius Pilotas. Prieszais buvo stalelis ant trijų kojų, ir ženklai ry-mizskos galybės, o szalyse stovėjo eilėse apicierai ir žalnieri; Pilotas pamatęs ateinantį Jezų tarp didelio burio žmonių, atsistojo ir pakeltu balsu tarė žydams: „Ko teip anksti ateinate? Kaip galėjote tą žmogų nu-varginti iki tokio stono? Argi teip anksti pradėjote draskyti isz skuros ir užmuszinėti apieras savo?“ Anie iszgirdę tokį paniekinimą, ragino budelius szaukdami: „eikite, veskite Jį į sudą!“ ir Pilotui atsakė: „Isz-klausyk apskundimus priesz tą piktadėjį, mes-gi patys ne galime įeiti į sudą, idant nesusitepti.“ Kad jie isz-tarė tuos žodžius, tuomet nekuris augszto augumo, szlo-vingo veido žmogus isz burio suszuko: „Ne, jus ne galite eiti į tą Tribunolą, nes yra paszvēstas nekaltu krauju. Jisai pats tiktai gal tenai įeiti, Jis pats tikt tarp žydų yra teip czystu, kaip nekalcziausi kudikėlei, kurie ten buvo užmuszti.“ Tą isztaręs užsisliepė burėje. Kal-

bėjo tą Sodokas, gentis Obeda vyrs Serapios arba Veronikos: dvejetas jo vaikų rokavos skaitliuje szventų nekaltų vaikelių užmusztų ant kiemo to Tribunolo liepimu Erodo; nuo ano laiko atsizadėjo svieto ir drauge su motere savo gyveno czystatoj' (kaipo zokonįkai). —

Budelei užvedę Jezų ant trepų, užtraukė iki virszaus. Pilotas daug prisiklausęs apie Jezų, matydamas dabar teip nukankintą padidino savo neapykanto ant vyresniųjų žydu ir toj' davėsi jiems pajusti sakydamas balsu Vieszpataujenczio: „*Koki apskundimą atneszate priesz tą žmogų? Kad tas nebutu piktadėju, atsakė kunigaikszcei raukydamos, nebutum padavę Ji tau; tada tarė jiems Pilotas: imkite Ji, ir pagal įstatimų jusų apsudykite Ji.* Atsakė jam žydai: *žinai, jog mums neprider užmuszti.* Neprietelei Jezaus tyroniszkame įnirszime norėjo kogreicziaus pirm prasidėjimo szvenczių pabaigti su Jezum, idant galētu valgyti velykinį avinėlį. Nežinojo jog tikru avinėliu buvo Tas, kurį statė pagoniszkam sudžei, ant kurio slenksnio *nenorėjo susitepti.*

Žydai skundė Jezų sakydami: kad maiszo riedus tikėjimo, ne užlaiko subatos, gydo szventoj' dienoj'. Pilotas szidydamos atsiliepė: „Užtikra nésate serganczeis, nes kitoniszikai gydymas Jo teip didei jusų ne erzintu.“ Tolesnei žydai szaukė, kad apgaudinė žmones, mokįdamas, jog reik valgyti Kuną Jo ir gerti Kraują dėl gavimo amžino gyvenimo. Pilotas vel juokdamos žvilkerėjo ant savo apicėrių ir tare žydams gana asztrei: „Regemai ésate paklusneis to mokslo Jo, nes del gavimo amžinog gyvenimo, rodote nesuturimą geidimą suvalgyti Kuną Jo ir iszgerti Kraują Jo.“

Antru apskundimu buvo, kad Jezus įkalbinė žmonims nemokėti padotkų ciecoriui. Cze Pilotas kaipo už-

veizdėtojas to dalyko reikalais, rustingoj' sragybėj' suszuko: „Yra tai begėdinga melagystė, asz užtikro geriaus apie tą turiu žinoti, ne kaipo jus.“ Žydai statė tretį apkundimą, jog Jezus kalbėjo isznaikinimą Jeruzolimos, jog apsakinėjo apie Karalu taisanti svodbą sunui savo, jog žmones susirinkę ant kalno norėjo Jį apgarsinti karaliumi, bet Jisai užsislėpe nuo jų, jog paskutiniuose dienose garbingoj' szlovėj' vyko į Jeruzolimą tarp minių szaukanczių: *Hosanna Sunui Dovidu!* Palaiminta karalystė Tėvo mūsų Dovidu! Teipogi moko, jog yra Kristus pateptiniu Vieszpaties, Messijosziūm, Karaliumi žydu ir tt. Pilotas kaipo pagonis darėsi labai nespakainiu: nes girdėjo, jog Pranaszai žydiszki nuo senų amžių apsakinėjo apie Mesijoszių, Atpirkėji, Karalių, Iszgelbėtoji ir kad daug žydu lauke atėjimo Jo. Žinojo ir tą, kad Karalei saulėtekio atvažiavo prie seno Erodo del paszlovinimo naujei užgimusi Karalių žydu, ir kad Erodas isz tos priežasties užmusze didį skaitlių vaikų. Bet kaipo pagoniui nerodėsi buti tikemu, kad toksai nuvargintas statytas ant jo sudo galėtu buti Mesijosziūmi Karaliumi; vienok kaipo apskūsta apie laužimą ciecorystės įstatymą, liepė įvesti į antrą trobą, del iszklausinėjimo ir patsai ten įėjo.

Pilotas stebėdamos ant Jezaustare: *Tu-gi esi Karalium žydu?* Jezus atsakė: *Ar patsai nuog savęs tą kalbi, arba kiti tau pasakė apie Manę?* Pilotas rustingai tare: *Argi asz žydu esu? Žmones tavo ir vyriausi Kunigai padavė Tavę man, ką-gi padarei?* Atsakė Jezus: *Karalystė Mano nėra isz to svieto, jei Karalystė mano isz to svieto butu, užtikra tarnai Mano prieszintus, idant ne bucziau iszduotas žydams, bet dabar Karalystė Mano neėst isz cze.* Pilotas truputį susimaiszęs nuo tų pilnų garbės žodžių, tarė Vieszpacziui kitoniszku jau balsu: *Taigi tu esi Karalius?* Je-

zus atsakė: *Tu sakai; jog Asz esmu Karalius? Asz dėlto užgimiau, ir dėlto atėjau ant svieto, idant ludyjimą duocziau tiesai: kiekvienas, kuris yra isz tiesos, klauso balso Mano. Pilotas žvilkerėjęs ant Jezaus tarė keldamos: Kas tai yra tiesa?*

Pilotas matydamas, kad Jezus nėra iszskadlyvu ciosoriui pargrižęs į trobą sudo tarė žydams: *Asz jeme neradau nė jokios kaltybės. Neprietelei Jezaus rustydamos pradėjo buryje skūsti Iszganytoji. Ale Vieszpats tylėdamas meldės už biednus žmonės. Pilotas tarė Iszganytojui: Dėlko nieko neatsakai ant to, ką priesz liudij' (svieczij'?) Jezus neisztarė nei vieno žodžio, o Pilotas stebėdamos vėl atsiliepė: „Asz regiu, kad anie pramano ant Taveš.“ Neprietelei neparstojo kaltinti Jo, o rustybės įnirszime szaukė: „Kaip tai nerandi jeme kaltės, o ar tai ne nedorybė, jog maiszo žmones moki-damas po visą žemę, pradėjus nuo Galilėos iki cze.*

Pilotas iszgirdęs Galilėju, klausė, begu nėra žmogumi szalies Galilėjaus padonu Erodo. „Teip atsakyta jam, Tėvai Jo gyveno Nazarete ir Jisai dabarcziui buvo Kapernavume“. „Nes Jis yra padonu Erodo, atsakė Pilotas, nuveskite Jį pas Erodą, atvyko pas mus ant sveczių, gal Jį apsudyti. Liepė toj' Jezų iszvesti isz triobos sudo ir nusiuntė apicierą prie Erodo duoti žinę jam, kad atves Jezų isz Nazareto. Pilotas labai tuomi prasidžiaugė tikėdamos iszsiluosuoti nuo sudymo Jezaus norėjo teipogi parodyti prietelystę Erodui, su kuriuomi buvo nesutikime, o kurs senei geidė matyti Jezų.

Neprietelei Iszganytojaus supykę už siuntimą juos prie Erodo, cielą savo rustybę akyveizdoje visų žmonių vertė ant Jezaus. Suriszę vilko piktžodžiaudami ir muszdami.

Pradžia kelio kryžiaus.

Laike tų snekėjimų, Motina Jezaus, Magdaléna ir Jonas aplankė visas vietas, kuriuose buvo Jezus, kaip tai, namuose Kaiposziaus, Ainosziaus, Afelu, Getsemenų darže Alyvų; susiturėjo tylėjime ten kur Iszgarytojas iszvirto ant žemės, arba kur sunkesnei kentėjo. Szvenčiausé Pana tankei puldama veidu ant žemės, buczyavo vietą, ant kurios Sunus Jos virto. Magdalena raudodama laužė rankas, Jonas verkė, tieszyjo, pakėlė ir vedė toliaus. Tokia tai pradže apvaikszciojimo kelio kryžiaus, arba kalvarijos ir szlovingi garbinimai mukos Jezaus, pradėti pirm anos dapildymo. Kaipgi neisakytu sopulu asztri Kalvarija skrodė szirdį Jos! Ta kuri nesziojo ir penėjo, ta Palaiminta, kuri klausydama paties Dievo, pradėjo Žodį Dievo, ir užlaikė devynis mėnesius po pilnos mylistos Szirdies Savo; kuri nesziojo ir juto gyva Savėje pirmesnei, neng žmones apturėjo Jo palaiminimą ir mokslą, ana buvo dalininkė visų kentėjimų Jezaus ir troszkimų iszganymo žmonių, par muką ir smertį Jo. Tokiu spasabu czyszcziause nekalcziause Pana, atidarė Bažnycei kelią Kryžiaus (kalvariją), kad aname kožname žingsnij' rinktu užpelnus Jezaus Kristaus ir kaipo brangiausius deimantus, arba meilingiausio kvapo žiedus apieravotu Amžinamui Tėvui už visus tikenczius.

Pilotas ir jo moteris.

Kliaudia Prokli, moteris Piloto, visoj' karsztybėj' meldė vyro savo Piloto, idant nieko pikto nedarytu Jezui. Pranaszui, Szventam szventųjų, apsakė jam sapnėje matyma savo. Regėjo ana nekurius atsitikimus gyvenimo Jezaus, kaipo tai: Apreiskimą Marijei, Užgimimą,

pasikloniojimą piemenų ir karalių, pranaszavimus Simeono ir Onos, bėgimą į Egiptus, gundinimą ant girios ir tt. Rodėsi jai visuomet apsiaustas szviesumu: matė teipo-gi piktybę ir tyroniszką smarkybę Jo neprietelių bjauriausiuose paveiksluose: matė neįsakytus Jo kentėjimus, Jo kantrybę ir neįsziamamą meilę, regėjo szventybę ir sopulus Motinos Jo. Tuomi liudnu sapnu vargindamos visą naktį, umai pasiliko pabudinta szaukimais burių žmonių vedanczių Jezų. Žvilgterėjusi pažino tą kurio stebuklus sapnėje regėjo; bet iszvydo subiaurinta, sumuszta, iszszidyta, tada parimta sunkiausiu nuliudimu, toj' nusiuntė pas Pilotą praszydama atėjimo, ir apsakiusi baisiu parsigandimo, praszė, meldė, vyro savo, kad nieko pikto nedarytu Jezui.

Pilotas palygindamas apsakinėjimus moteries savo su visomis žiniomis, kokės girdėjo apie Jezų, stebėdamos atminė įnirszimą žydų, tylėjimą Jezaus ir Jo natvnius ant užklausimo atsakymus, jausdamas sunkybės nerimastį, prižadėjo iszluosuoti Jezų tardamas: „Jau sakiau jiems, kad nė jokios kaltybės nerandu tame Žmoguje. Ne paduosiu Jo ant smerczio, nes gerai pažinau visas piktybes žydų.“ Dėl tikresnio dapildymo to prižadėdama nesudyti ant smerczio Jezaus, davė moterei žiedą, kaipo zadotką nė užmirszimą padaryto prižadėjimo.

Pilotas buvo žmogumi melagingu, pilnu piktybės, darantės pikcziauses nedorybes dėl padidinimo iszskėlimo ir padauginimo naudos, maiszydamos misliose savo ne žinojo ką geresnei iszpuol daryti, norėjo iszvalniti Jezų, kaipo nekaltą, bet vėl bijojo užrustinti dievaiczius, kuriems be paliovos kampe savo palociaus degina apieras.

Jezus pas Eroda.

Erodas sėdėdamas ant paduszkų daranczių kaip kokį sostą, tarpe daugybės dvariszkių savo laike atvedimo Jezaus, vyriausi Kunigai Kaiposziaus ir Ainosziaus su kitais atvykę sėdosi szalise jo. Erodas džiaugėsi, jog Pilotas akyveizdoj' žydiszkų kunigaikszczyų pripažino jam valdžę sudyti žmogų Galilėjos. Džiaugėsi ir tuomi, jog tokeme nužemintame stone pamatys teip garsingą stebukluose Jezų, kurs niekados nesirodė jam, ir taisėsi puikybes įsikėlimu klausinėti Jo. Bet iszvydęs Jezų be mieras nuvarginta, sumuszta, sudraikytais plaukais, kruvinu veidu, subjaurintuose rubuose, tas raskažių karalus pajuto savėje gailėsį maiszanties su piktumu. Isztaręs Vardą Dievo, atkreipė veidą neapykantoj' ir Kunigams tarė: „Iszveskite Jį ir apvalykite: kaip galite statyti priesz manę Žmogų, teip subjaurinta ir nukankinta?“ Budelei iszvedė Jezų, atneszė vandens, apczystijo, neparstodami varginti.

Erodas kaip ir Pilotas nekėsdamas vyriausių kunigų iszmėtinėjo jiems tyroniszką smarkumą sakydamas: „Regimai įkliuvo į rankas mėsinikų, pirm laiko pradėdate užmuszinėjimo apierų jusų.“ Kunigai be traukio apsakinėjo skundimus savo. Po įvedimo isz naujo Jezaus prie Erodo, tas rodydamas žmogystę, liepė paduoti Iszganytojui sklenyczę vyno, del pastiprinimo sylų, bet Jezus nulenke Galvą ir negėrė. Erodas su dide puikybe kalbėdamas apsakė Jezui vis, ką apie Jį girdėjo, daugybė darė užklausimų, reikalaudamas, kad anam Vieszpats parodytu kokį stebuklą, ale Jezus neatsakė jam nė vieno žodžio, stovėjo priesz jį nuleistomis akimis, tas labai erzino puikybę Erodo, vienok ne įsiduodamas tuomi, pradėjo viltavilauti Jezui saky-

damos: Liudnu man, jog Tavę regiu teip sunkei apskūsta. Daug apie Tavę girdėjau; o jukgi žinai, kad manę užrustinai iszvalnindamas Tyrose uždarytus kalinė mano įsakimu nevalninkus; užtikra tą padarei geroj' intencijoj'. Dabar gubernatorius, arba storasta Rymo atsiuntė Tavę ant mano sudo, ką man atsakysi ant visu tų užmetinėjimų? Tyli. — Teip daug apskatinėjo apie auksztą iszmintį ir mokslą Tavo. Juk norėčiau iszgirsti atsakantį apskundėjams Tavo. Ką ant to atsakysi? Ar tiesa, kad Tu esi Karalium žydų? Esi-gi Sunumi Dievo? Kas tu esi? Sako kad darei didžius stebuklus, padaryk koki stebuklą akiveizdoj' mano. Nuo manęs prigul iszluosavimas Tavo. Ar tiesa, kad atidarei regėjimą aklu — užgimusiam — kad Lazara isz numirusių prikėlei, kad papenėjai tukstanczius žmonių keleta kepalukais duonos? Delko neatsakai? Padaryk vieną isz Tavo stebuklą, o gerai tuomi iszeisi.“ Nesulaukdamas atsakymo, Erodas vel klausinėjo Jezaus sakydamas: „Kas Tu esi? Kas Tau dave galybę? Kodel dabar anos neturi? Ar esi Tuomi, apie kurio užgimimą apskatinėjo daug stebuklingų daiktų? Karalei saulėtekio atvyko pas mano tėvą, del regėjimo naujei užgimusio Karaliaus: argi tai tiesa, kaip pasako, kad anuomi vaikeliu Tu buvai? Kokių spasabu iszlikai nuo smerties, kureme teip daug vaikų pragaiszo? Kaipgi teip ilgai ne buvo girdėti apie Tavę? Atsakyk tacziaus? Kokio gimimo esi Karaliumi? Užtikra nieko karaliszko Tavėje neregii! Apsakine, kad priesz keletą dienų didis mynes įvedė Tavę į Jeruzolimos Bažnyציą. Ką tas ženklina, sakyk, atsakyk man?“ Ant daugybės pludimo tų klausymų ne gavo nė jokio nuo Iszganytojaus atsakymo. Man apreiksza, kad Jezus ne kalbėjo su Erodu dėlto, jog jisai už svetimoterystę su Drodijada ir užmuzimu szv.

Jono krikstytojo buvo prakeikime atskirtu nuo Bažnyčios. Ainosius ir Kaiposius pradėjo vėl apskinėti savo apskundimus, dadėdami, kad Eroda vadin apgavėju, kad jo giminystę niekin ir nor nužemint ir tt. Erodas rustindamos ant Jezaus, drauge nekentė ir vyriausių kunigų, kurie už svetimoterystę neleido jam daryti Bažnyčioje apierų, teipogi jausdamos graužimą sumnenės už nukirtimą Jono ir dėl įtikimo storastui Rymo, nenorėjo sudyti žmogaus, kurį tas storasta pripažino nekaltu. Ant galo sziderstvomis iszjuokęs Jezų, tarė savo tarnams: „Iszveskite tą padukėlį isz cze, padarykite tam juokų Karalui prigulinczę szlovę“. Iszvedė Iszganytoji ant padvarijos szidydamos be paliovos kankina Ji, pramanydami baises tyronystes. Paėmę baltą maiszą, padarę su szoble skylę, užmovė Jezui ant galvos, tarp balsingų juokų, kiti atneszę autskarį raudoną, užriszo Jam ant kaklo; tuomet sziderstvoj' kloniodamos, stumdė tąsydami, keikdami, piktžodžiavo, spjaudė ir plasztakomis muszė veidą Jo: tukstantėmis sziderstvy darė Jam, apmesdami purvais, traukė jį kaipo prie szkimo tancių, potam parvertę valkiojo po purvyną teip, jog galva Jo daužėsi; potam pakėlę darė naujes sziderstvas. Buvo ten apie du szimtu žalnierių Erodo, o kožnas skaitė sau už pavynastį iszradimo kokę nauję sziderstvă, maiszėsi ten pasamyti budelei del muszimo vėzdais Iszganytojaus. Tose neįsakytose sunkybėse Jezus atsiduksėjo sopulingu vaitojimu, bet nė vienas ne pasigailėjo Jo, dar didesnei sylijos kankinti. Galva Vieszpaties apsipylė kraujeis, tris kartus parpuolė nuog smarkybės užgavimų vėzdais: regėjau Aniolus verkenczius ir tepanczius tą szvencziausę Galvą, nes kaip Man apreiksza, kad be pagelbos isz Aukszto, užgauti muszei but numarinę. Ant galo Ero-

das apsiaustą Jezų baltu sziderstvos maiszu, nusiuntė atgal prie Piloto.

Tame tarpe Ainoszius ir Kaiposzius iszsiuntė dalyti žmonems pinigų, idant szaukdami reikalautu nuo Piloto nukryževojimą Jezaus; kitus baidė sakydami: jei nepriversite Pilotą apsudyti Jezų ant smercio, tai koronė Dievo iszgaiszins Jeruzoliną! tretins sznekėjo, kad Jezus iszlikęs gyvu, atves rymionius ir paims žydus nevalion; ir teip vienus samdydami, kitus baidydami, visus buntavojo priesz Jezų. Pasidarė tad didis sumiszimas, nesuskaitomi burei žydų gruzdamos apie palocių Piloto szaukė apsudijimo Jezaus ant smercio. Ipacz to įnirszę neprietelei bijodami, kad Pilotas ne iszvalnintu Jezaus, dalijo pinigų žalnierems Erodo įkalbinėdami, idant vesdami kankintu ir užmusztu Jį.

Vedimas Jezaus nuo Erodo pas Pilotą.

Neprietelei Jezaus ne iszmeldę nuog Erodo smertinio dekreto grinžo sarmatoj' prie Piloto, kurs jau kartą pripažino Iszgantojį nekaltu. Delto szėldami zlastei, didžiausios tyronytės smarkybę vertė ant Jezaus, vedė tolesniu keliu, kad budelei ilgesnei galėtu kankinti Jezų. Ilgi rubai Iszganytojaus vargino kelionę: kialeta kartų parpuolė į purvyną: budelei pakeldami spardė kojomis ir vėzdais muszo Galvą, bluznydami keikė Jį. To kelonėje Iszganytojįs melde Dievo Tėvo savo, idant nedaleistu Jam numirti pirm dapildymo mukos atpirkimo musų.

Pradžioj' deszimtos adynos Jezus pasiliko atvestu pas Pilotą, kurs matydamas nemieruotus burius žydų, bijodamas sumiszimo paszaukė apie tukstantį žalnėrių ir apstatė palocių savo.

Budelei paprastu smarkumu trauke Jezų į trobą sudo auksztai iszkelto, cze Vieszpats susipainiojės ilgose rubose iszvirto ant baltų marmurinių trepų, anie paraudonavo nuo Kranjo szvencziausios Galvos Jo. Žydai juokdamos szidyjos isz iszvirtimo Jezaus, o budelei muszdamį Iszganytoją ragino kelties. Pilotas atsirėmęs sėdėjo ant krasės paveiksle lovos, apicierei stovėjo szalise, Pilotas stojęsis tarė žydams: *Atvedė man tą Žmogų, kaipo buntavojentį gyventojus, o szitai asz klausinėdamas, neradau Jame nė jokios kaltybės, isz tu, kuriomis kaltinate Jį. Bet nei Erodas, pas kurį jumis siuncziau, nerado Jame nieko vertu smerczio, dėlto nuplakeš Jį iszleisiu.* Neprietelei Jezaus iszgirdę tuos žodžius, pakėlė garsingą murmėjimą ir vėl dalyjo pinigų tarp žmonių, idant szauktų reikalaujami užmuzsimo Vieszpaties.

Tame laike pagal seną budą surinkdavo žmonės toj' vietoj' priesz szventę Velykų reikalaujami iszleisdami vieną isz nevalninkų. Pilotas tikėdamas, kad praszys iszleidimo Jezaus, atidavė ant jų valės paskyrimą tarp Iszganytojaus ir baisiausio piktadėjo razbaininko czerauninko vardu Baraboszių, kurio visi neapkentė.

Burei artydamies szaukė ant Piloto: padaryk tą, ką visados darei, ant szvenczių!“ Pilotas tarė jiems: „Turite budą, idant vieną iszleiscziau ant Velykų, ar norite, tad iszleisiu jums Jezų Karalių žydų, kurį vadin Kristusu?“

Pilotas pilnas puikybės vadino Jezų Karaliumi Žydu, dėl paniekinimo jų, pripažindamas tokį nuvargintą jiems karalių, ypacz to vadina Iszganytoją tuomi vardu nekurei dalei jusdamos savėje, jog Jezus isztikro buvo stebuklingu karaliumi žadėtu žydams Messijosziūmi. Ant tokio užklausimo pakilo didis maiszimas tarp žydų, tiktai keli balsai atsiliepė „Baraboszių“. Pilotas pakviestas

par tarną moterės savo ant valandos išėjo: tarnas parodė jam zastovą tarydamas: „Klaudia Prokla primen tau prižadėjimą padarytą ši rytą.“ Tame partruke parizeusai ir kunigai liepė susirinkusiems buriams szaukti iszleidimą Barabosziaus.

Pilotas žadėdamas iszpildyti prižadėjimą duotą moterei savo nusiuntė atgal jai žiedą, ir iszėjęs į trobą sudo paklausė isz naujo: „Katrą-gi norite, idant jums iszleiscziau?“ Tada tai jau visi pradėjo szaukti: „Ne Tą, bet Baraboszių iszleisk!“ Pilotas vėl paklausė: „Ką-gi tad turiu padaryti su Jezum, kuri vadin Kristusu?“ Žydai szaukė: „*Nukryžiovok, nukryžiovok Ji.*“ Tarė jiems Pilotas tretį kartą: „Ką-gi piktą padarė, asz Aname nė jokios kaltybės nerandu. Liepsiu jį nuplakti ir iszleisiu.“ Cze szauksmas: „*Nukryžiovok, nukryžiovok Ji*“ pasklido po visas szalis, parizeusai ir vyriausi kunigai žydu (rabinai) draskėsi szėldami ir szaukė kaip padukėlei. Tada Pilotas iszleido piktadėję Baraboszių, o Jezų liepė plakti.

Plakimas Jezaus.

Pilotas sudže nedoras, keleta kartų atsiliepė tais žodžiais: „nerandu aname nė jokios kaltės; dėlto liepsiu nuplakti, o paskui iszleisiu.“ Žydai isz savo szalės be paliovos szaukė: „*Nukryžiovok, nukryžiovok Ji.*“ Pilotas vienok norėdamas ant savo pastatyti, liepė plakti Jezų rymiszku budu. Tada budelei stumdydami ir su vėzdais badydami vedė Jezų tarp įtižusių neprietelių. Padvarijo palociaus Piloto stovėjo stulpas, prie kurio darydavos plakimai kaltininkų. Atėjo szeszi kotai su botagais, ryksztėmis ir pastarankomis, tie pusnuogi budelei buvo tai piktadėjei parubežio Egiptų, apsudyti už žmogžudystę ant sunkių darbų ir plakimo kaltininkų. Tie tyroniszki

žmones jau daugel bėdų nevalninkų riszo prie to stulpo ir užplakė iki smerczio. Jie rodėsi buti pusgirczeis, tuomi baisesnei darėsi padabneis į draskanczius žvėrius arba szėtonus. Muszdami kumsteis Iszganytoji, su didžiausiu smarkumu privaržė virvėmis prie stulpo. Negal ap-sakyti, su koke tyronyste kaip padukę szunis apsiėjo su Jezum vesdami prie vietos plakimo, nutraukė nuo Jo sziderstvos ploszczių uždėtą Jam pas Erođą.

Jezus atsistojęs prie stulpo drebėdamas visas virpėjo. Patsai paputusomis kruvinomis rankomis nuėmė nuo savęs rubus. Žvilkerėjo ant Motinos savo stovenczios kertėje muro. Marija apalpo tarp moterų ésanczių prie Jos. Jezus pabucziavo stulpą: budelei pririszo pakeltas Rankas Jo prie gelžinių grandžiu versdami tokioj' auksztybėj', jog vos tikt galėjo kojomis dasilytėti žemės. Teip tad Szventas ant Szventųjų pasiliko isztemtas ant stulpo piktadėjų, o dujei isz anų tyronių isztroszkę kraujo pradėjo plakimą Szvencziausio Jo Kuno nuog Galvos iki apaczių kojų. Jų botagai ir ryksztes taisėsi isz baltų jauczio gįslų.

Iszganytojas mūsų, Sunus Dievo ir tikras Žmogus drebėdamas raitėsi kaipo kirminas, smarkume plakime tų kraugerių piktadėjų, jo verksmingi vaitojimai rodėsi kaipo graudinga malda tarp sopulingų kentėjimų. Budelei plakdami keikė, o žydai szaukė ant Piloto: nukryžiavok, nukryžiavok, užmuszk Jį. Atsiųsti nuo vyriausių rabinų pasiuntinei dalijo budelems pinigūs ir girdė atnesztu uzbone raudonu nugirdancziu gėrimu. Po praslinkimo czverties adynos du plakėjus budelius atmainė kiti du. Kunas Vieszpaties Jezaus apsidengė juodai raudonomis plėmomis, o kraujas Jo pludo ant žemės, sziderstvos ir bluznerstvos isz visur kilo. — Antri du budelei metėsi su tyroniszku smarkumu,

turėjo anie vytiš paveiksle erszkėtinių szakotų dyglėtu lazdu. Jų užgavimai draskė Kuną Jezaus. Kraujas Jo tryszko nekuri tolumą ir rankos budelių apsikruvino. Kiti vel budelei plakė Jezų botagais sziksznineis su gelžineis galuose kabinėleis draskanczeis szmoteleis kuną po kožno užgavimo. Kas-gi tropys apsakyti tą baisiausį ir sopulingiausį kankinimą? Padukęs szėlims budelių dar neprisotino: Atriszę Jezų, vel priveržė aukszti-nialka prie stulpo ir isz naujo kaip pikcziausie szunys metėsi ant Jo. Kunas Iszganytojaus pasidarė viena nuolata rona: žiurėjo jisai ant savo tyronių apipiltomis krauju akimis, rodėsi meldantis mielaszirdystės, bet paszėlims jų didinos, o vaitojimai Jezaus kas karta silpnėjo.

Baisios tyronystės plakimai tęsėsi jau nuo trijų czverczų adynos, kad szitai nekuris gentis akilai gimusio Iteziponto iszgydyto nuo Jezaus, staiga pribėgęs prie stulpo suszuko: „Susiturėkit! nustokit plakti iki smerczio Tą nekaltą.“ Girti budelei sustojo stebėdamos, jisai turėdamas rankose peili paveiksle pjautuvo, greit parpjauste virves veržantes Jezų prie stulpo ir patsai burėje žmonių pasisliepe. Jezus alpdamas krito pagal stulpą ant žemės aplietas Krauju. Budelei palikę Jį gulentį, patys atsitraukė pijokystoj' gerti, pavadinę prie savęs tus, kurie jau pynė erszkėtinį vainiką. —

Regėjau laike plakimo verkenczius Aniolus, ir gir-dėjau maldas Jezaus už griekus mūsų, einantis be par-stojimo prie Amžinojo Tėvo. Laike gulėjimo Kraujuose savo prie stulpo, regėjau Aniolą ką tai szviesu paduo-danti Jam, nuo to pasistiprino sylos. Budelei prisiar-tino, vel pradėjo muszti vėzdais ir spardyti kojomis, liepdami kelties. Pastatę Jezų ant drebanczių Kojų, nedavė laiko apsivilkti rubą, tikt aną užmetė ant apnuogintų peczių, kuriomi Vieszpats nuszlostė Krauju

apipiltą Veidą savo. Vedė Jį proszali kunigų szauken-
czių: „Tegul numirszta! Tegul numirszta!“ Nuvedė
Iszganytoji į antrą szalį padvarijos. Marija Pana atsi-
gaivinusi nuo apalpimo, iszvydo Sunų, kurs nuszluostęs
pripildytas Krauju Akis žvilkterėjo ant Motinos savo.
Ana isztiesė prie Jo rankas, o po atsitolinimo žmonių
iszanos vietos, regėjau kaip Marija ir Magdalena pri-
siartinusios prie stulpo plakimo Jezaus parpuolusės ant
žemės, surinko isz visur szvencziausius kraujus Jezaus
ant drobės, kurę Klaudia Prokla, moterys Piloto, at-
siuntė Marijei laike plakimo Jezaus. Plakimas baigėsi
apie devintą adyną rytmezio. Storasta Pilotas dar
kelets kartų atsiliepė prie žydų, bet anie szaukė: Reik,
kad Jisai numirtu, nors mes visi turėtumem su Juomi
iszmirti. Užmuszk Jį — užmuszk.“

Karunavojimas erszkėczeis.

Vieszpatį karunavojo padvaryjoj' palociaus Pi-
loto, buvo ten apie penkesdeszintis nedoriausių bu-
delių ir visokio vardo piktadėjų. Viduryje padvarijos
pastatė krėslelį, apdėjo jį asztreis akmenėleis ir ske-
liaudėmis szukių. Nutraukė rubą nuo apdegto ronomis
kuno Jezaus, užmetė ant Jo seną žalnieriszką raudoną
ploszczių ir su smarkumu pasodino ant ano sutaisyto
Jam krėslelio. Tada uždėję ant galvos Jo erszkėtinę
karuną, aptraukė ją apie kaktą paveiksle juostos, ir
stiprei verždami suriszto pakauszėje. Karuna arba vainikas
darėsi isz trijų erszkėtinių szakų, navatnei supintų, teip
jog didesnė dalis dygių kreipėsi į vidų. Suveržę su tuomi
erszkėtiniu vainiku galvą Jezaus padavė Jam į rankas
lazdą, szidydamos, kaipo butu tikrai karunavoję karalių.

Vel isztraukę isz Jo rankų lazdą, įmuszinėjo ersz-
kėtinį vainiką tokiu smarkumu, jog akys Iszganytojaus

apsiliejo Krauju. Klaupdami tada priesz Jį, su sziderstva kraipė lupas iszkiszdami liežuvius, spjaudė ant burnos Jo ir plasztakomis muszdami Jam veidą szaukė: „Buk pasveikintas Karaliau — žydu.“ Paskui parvertė Jį su pasode juokdamos ant visos gerklės, ir isz naujo žvériszku smarkumu sodino: Néra galima apsakyti visų tyroniszku baisybių, kokės tie pikti žmonės darė. Kunas Jo iki kaulų suronytas, sudraskytas. Liežutis nuo didžio trozskimo sudžiuvęs susirietė, tikt szvencziausias kraujas tekantys isz galvos vilgino sukepuses pusatvirias lupas. Apie pusę adynos kentantis Jezus pasiliko tokiuose sopuliuose, tarp sziderstvy budelių ir balsingų juokų žalnierų.

(Ona Kotryna tame regėjime jausdama didį gailėsį, užsinorėjo datirti trozskimą Jezaus. Tuo tada ipulė į karsztį ir trozskims stojosi teip gvaltaunai didis, jog neb' galėjo nė vieną isztarti žodį, nes liežutis jos visiszka susitraukė, resdamos, o lupos sudžiuvo ir susispaudė, tikt po ilgo partrukio tegalėjo pradėti tolesnį apsakinėjimą.)

Szитай žmogus (Ecce Homo).

Jezus apdengtas raudonu rubu, erszkėtinioj' ant galvos karunoj', turėdamas lazdą, virvėmis suvaržytose rankose, pasiliko įvestas į palocių Piloto. Sunku jau pažinti Jį, akys, lupos, barzda apipilti krauju. Kunas rodė vieną nuolatą roną, ėjo sukumpęs svyrudamas. Pilotas nors tyroniszkos szirdies, vienok iszvydęs toki nukankinima nesijusdamas pasikrutino gailėsiu parsigandimu; tikt rabinai ir žydai szidyjos piktžodžiaudami Jezų.

* !!! Kad po užvedimo Iszganytojaus ant trepų, Pilotas tarė žydams: *Szитай dar kartą, rodau Jį jums, idant pažintumėt, jog aname nė jokios kaltybės nerandu.*

Įvestą Jezų į trobą sudo ant balkono pastatė gret Piloto teip, idant visi žmonės galētu matyti. Buvo tai graudingiausias baisybės regėjimas, sopulingiausias draskantis szirdį matymas Dievo žmogaus, Sunaus Dievo, visą sukruvintą neszantį ant galvos erszkėtinę karuną, žiurenti pritemusiomis akimis ant minės žmonių, o Pilotas rodydamas ant Jo pirsztu szaukė: „**Szитай Жмогус.**“ Vyriaūsi kunįgai ir žydai iszvydę Jezų pradėjo paszėlime szaukti: *Nukryžiavok, nukryžiavok Ji.* „Argi dar jums negana, atsiliepė Pilotas, jog teip tyronizškai pasiliko priplaktu? jau Jis dabar niekados ne geis buti karalium.“ Bet padukėlei kas kartą baisesnei szaukė ir visi žmonės kalbėjo tuos baisesnius žodžius: *Nutrotyk, užmuszk, nukryžiavok Ji!* Pilotas vėl tarė: „*Jus imkite Ji ir nukryžiavokite, nes asz nerandu Jame nė jokios kaltybės.*“ Cze rabinai atsiliepė: „*Mes turime zokaną, o pagal zokaną tur numirti, jog darėsi Sunumi Dievo.*“ Tie žodžei: *darėsi Sunumi Dievo*, pargandino Pilotą, dėl to su Jezum įėjęs į rotužinę gret ėsancę trobą paklausė Jo: *Iszkur-gi tu esi?* Bet Jezus nieko jam neatsakė. Tarė Jam tada Pilotas: Ne atsakai man? *ar-gi nežinai jog turiu valdžę nukryžiavoti Tave ir turiu valdžę iszleisti Tave?* Jezus atsakė: *Neturėtu-meį nė jokios galybės priesz Manę, kad isz aukszto ne butu duota: todėl kurs Manę iszdavė tau, didesniį tur grieką.* Pilotas abejojimuose buvo padabnus girtam žmogui nežinancziam ką daryti, dar sykį atsiliepė prie žydų, bet kad tie kas kartą didesniu gvaltaunumu reikalavo smerczio Jezaus, pagrižo į rotužę ir žiurėdamas ant sukruvinto Jezaus kalbėjo savėje: „Argi tai isztikro turėtu buti Dievas“. Cze staiga priszokęs prie Jezaus vardan Dievo reikalavo atsakymo, ar yra Dievu, anuomi prižadėtu žydams Karaliumi. Iszganytojis trumpai

ir asztrei apsakęs apie dalykus savo karalystės iszreiskė jo slaptai darytas piktybes, atsakė prapuolingą ano galą, ir dadėjo, jog Sunus žmogaus ateis iszduoti ant jo teisingą dekretą.

Pilotas dalyje perganditas, dalyje užrustintas žodžiais Vieszpaties, pagrižo į triobą sudo ir isz naujo kalbėjo apie iszleidimą Jezaus, bet žydai suszuko: *Jeigu Tą iszleisi, neesi prieteliūm Ciesoriaus*. Kiti szaukė, kad apskųs jį priesz ciesorų, jog sudrumzdė jiems szventes, ir kad laikas jau baigti, nes deszimtoj' adynoj' tur buti Bažnyczioje; o isz visų szalių sklydo szaukimai: „Nukryžiaovok Jį.“ Visame mieste pakilo teip didi szauksmai maiszymos, jog reikėjo bijotis visiszko sumiszimo bunto. Tokioje tad baimėje storastas Pilotas liepė atneszti vandens: vienas isz tarnų akyveizdoje žmonių laistė jam rankas, o jisai isz auksztos trobos sudo (balkono) szaukė: *Ne esu kaltas Kraujo To Teisingo, jus patys už Jį atsakysite*. Tada pakilo baisiausias szauksmas visų žydų susirinkusių ant szvenčių isz visų szalių Palestinos, szaukė jie visuose krasztuose miesto tarydami: *Kraujas Jo ant mūsų ir ant mūsų sunų*.

Laike to szaukimo žydų: „Kraujas Jo ant mūsų ir ant sunų mūsų“ rodėsi kad anuos apsiautė kruvinos debesys, isz kurių krito ženklai rykszczių ir ugninių kalavijų parsėdanczių juos iki smagenų kaulų ir dasiekcenczių vaikus jų.

Jezus apsudytas ant smerczio.

Storastas Pilotas bijodamas kerszyjimą žydų nežvalgydamos ant teisybės iszdavė žydams nekaltą Kraują Jezaus, o dėl apmazgojimo sumnenės savo paėmė vandenį, kuriuomi laistydamas rankas szaukė: *Ne esu kaltas smerczio to teisingo, jus patys už Jį atsakysite*.

O! Pilote ir tu už tą nekaltą kraują teipogi atsakysi, nes ėsi piktas neteisingas sudžia! gali mazgoti rankas savo, vandeniui ant ženkle, jog nekaltą iszlieji kraują, bet duszes savo nuteisinti ir nuo tos piktybės apvalyti negalėsi.

Kad žydai isztarę prakeikimą ant savęs ir ant sunų savo, reikalavo, kad tas kraujas, kuris szauk palaimą dėl mūsų, stotiesi dėl jų szaukenczių atmonyjimą: Pilotas apsirėdęs apeigineis (ceremonyjos) rubais sėdos ant savo sosto ir dar atsiliepė prie žydu tarydamas: „*Szitai Karalus jusu*“. Žydai atsakė: *Nukryžia vok Ji*. Kaip tai klausė Pilotas *Karaliu jusu, turiu nukryžiauoti?* Kunigaikszcei žydu suszuko: *Neturime karalaus, tiktai ciesoriu*. Pilotas nieko daugiau neatsakydamas taisėsi apgarsinti dekretą. Jezus stovėjo tarpe budeliu. Pilotas keldamos didžioje piktybėje, skaitė ilgą dekretą, baigdamas tais žodžiais: „apsudyju Jezų isz Nazareto ant nukryžiaovjimo.“ Liepė budeliams atneszti kryžių ir parlaužęs lazda metė po koju Jezaus.

Ant žodžių tų Motina Iszganytojaus apalpo, Jonas su moterėmis paneszė Ją į szalį, atsigaivinus, praszė vesti Ją į tas visas vietas, kuriuose Sunus Jos kentėjo pildomas apieroje aszaras savo, tokiu spasabu Motina Dievo vardan Bažnyczios paėmė dėl mūsų ant vartojimo tas paszvēstas vietas, arba kelius kryžiaus.

Po apgarsinimo dekreto, budelei atriszo Jezui rankas, kad galētu apsilvkti rubais savo, o nuo Jo szvenčiausio ronomis apdengto Kuno, nutraukė uždėtą parsziderstwą raudoną ploszczių, atnaujindami sopulus ronų. Jezus drebėdamas vilkosi rubais savo. Bet kaipo erszketinė karuna labai buvo plati, negalėdami par ją uždėti Iszganytojaus suknelės bronzavos nertas (megstas) nuo Motinos Jo: budelei staiga nutraukė tą karuną nuo

galvos, atidarė visas ronas, ne išsakyti sopulei ir kraujas iš naujo pludo. Uždėjo ant Jo baltą vilnonį rubą, placę juostą ir ploszečių Jo; apjuose geležiniu dygliuotu lanku, prie kurio pririso virves dėl tūsyms ir traukymo, daryta tarp keikimų tyroniszkų' smarkybėj'.

Du vagys-razbaininkai latrai buvo szalise Jezaus, turėjo rankas surisztas ir lenciugus ant kaklo; apdengti mėlynomis plėmėmis nuo vakarykszcio plakimo. Tas kurs paskui įtikėjo, stovėjo pakajingai užsimislyjęs, antras-gi padėjo budeliams piktžodžiauti ir szidytis iš Jezaus, meilėje žiurenti ant tavorszczių savo ir meldantis už jų išzganymą. Budelei rankiojo reikalingus daiktus prie kryžiavojimo ir vis taisė dėl padidinimo sopulingų kentėjimų. Ainoszius ir Kaiposzius gavę nuo Piloto išzraszus dekreto ėjo į Bažnyčią.

Cze tai vyriausi kunigai, parsiskyrė su tikru Velykiniu Avinėlių, skubinosi į Bažnyčią akmenų, idant tenai užmuszti ir valgyti paveikslą; o piktadėjams budelems liepė nuvesti ant altoriaus kryžiaus Avinėlių Dievo; dabojos sargei nuo virszutinio susitepimo, bet dusze jų buvo subjaurinta rustybėmis, neapykantomis, pavydėjimu . . . *Kraujas Jo ant mūsų ir ant sunų mūsų*, tais žodžiais dapildė ceremonyjes, padėjo ranką apierninko ant galvos' apieros. Cze persiskyrė ant dviejų kelių vedanczių prie Altoriaus Zokono, ir prie Altoriaus mylistų. Pilotas puikybės pagonis, nevalninks svieta, po izzgavimo neteisaus dekreto apie deszymtą adyną ryto pagrižo į savo palocių.

Jezus nesza kryžių.

Dvideszimt asztuoni parizeuszai žydai ginkluoti atjojo raiti palydėti Jezų ant vietos kanczių. — Jezus, atsiklaupė prie kryžiaus, apėmė malonei rankomis ir

tris kartus pabucziavo jį, dėkavodamas Tėvui savo už prasidedanti jau atpirkimą giminės svieto. Iszganytojis graudingu meilumu pabucziavo kryžių savo, aną altorių amžinos kruvinos Apieros. Budelei isztiesė Jezų, pasi- lenkusį ant kryžiaus ir užmetė tą sunkę nasztą ant peczių Jo. Teip prasidėjo kelionė Karaliaus Karalių, cze ant žemės sarmatingame paniekinime, bet garbingai szlovinga Danguje. Ir mes norėdami su Juomi garbėje karaliauti, neszkimė ukvatnei kryžius ir kryželius suteiktus mums mylistomis Vieszpaties, naudingus iszganymui mūsų.

Keturi budelei turėjo virves pririsztas prie juostos Jezaus, palenkta po sunkumu kryžiaus, primenanti Izaoką neszantį medžius ant kalno dėl padarymo isz jo apieros Dievui. Truboczius Pilotui davė ženklą pradėjimo ke- lionės. Patsai storasta szarvuotais ginklais, draugystėje apicierių ir nekurie burije raitinikų jojo pirmiaus, pa- skui jį vyko apie trejeta szimtų rymiszkių žalnierių. Už keleta žingsniųėjo neszantys virves, vines, klinus, krap- szus su reikalingais daiktais; kiti neszė kartis, kopėtas; vėl joje parizeuszai, o paskui juos žengė jaunas berne- lis su užkabta ant krutinės toblycze su paraszu: *Tas yra Jezus Karalius žydu*, kurį turėjo butinai prikalti prie virszaus kryžiaus. Ant galoėjo Iszganytojis basas sukruvintomis Kojomis, sukumpęs po smarkiu slėgimu Kryžiaus, svyruojentis, sudraskytas, sudaužytas, suplak- tas, pamėlynavęs, nieko nevalgęs, nei gėręs nuog vaka- rykszczios veczerės, nuvargintas isztekėjimu Kraujo, de- gintas karszcziu, troszkimu, ir nepabaigtos baisybės kentėjimais: su deszine ranka priturėdamas kryžių ant deszinio peczio, o su kaire ranka, laiks nuo laiko syly- jos pakelti ilgus rubus, kurie painiojos po skaudanczių kojų Jo. Keturi budelei nezureme tolume turėjo ran- kose galus virvių prikabintų prie juostos Jo. Rankos

Vieszpaties buvo visiszkai suronytōs verženczeis szniu-rais: Veidas kruvinas ir subrindęs: Plaukai galvos ir barzdos sukruvinti. Vilnoni rubai klejuodamos spaudimu kryžiumi ir lenciugais draskė ronas szvencziausio Kuno. Isz visų pusių vilnėmis griuvo ant Jo smarkiausės tyronystės, sziderstvos, kankinimai, taszkymai purvais ir visokiomis bjaurybėmis, o vaikai pririnkę skvernus akmenėlių szukių, metė ant Iszganytojaus, arba po kojomis Jo.

Jezaus pirmas parpuolimas.

Įlinkime ulyczios purvineme klane, buvo akmuo dėl patogesnio parėjimo. Jezus prisiartinęs prie tos vietos nebeturėjo sylų tolesnei žengti, bet kad budelei traukė ir be malonės stumė, parpuolė ant ano akmenio ir Kryžius nuslinko prie Jo, susiturėjo budelei piktžodžiaudami ir smarkei muszdami Vieszpatį, visas burys ant valandos sustojo. Jezus veltuo isztiesęs rankas praszė pagalbos: „Ak! tarė: *netrukus viskas baigsis*,“ ir meldės už savo neprietelius; žydai suszuko: „Pakelkit Jį, nes kitoniszkai numirs mūsų rankose“. Abejuose szalise kelio regėjau verkenczias moteriszkes ir pergandintus vaikus. Pastiprinta neprigimta galybė Jezaus pakėlė galvą, bet tie kraugeringi žmones vietoje palengvinimo mukų, isz naujo uždėjo jam ant galvos erszkėtinę karuną. Pastatę ant kojų, vėl apsunkino Kryžiumi. Turėjo brangiausias Iszganytojis ne įsakytuose kentėjimuose pakreipti savo erszkėczeis suronytą galvą, idant užlaikyti ant peczių slėgentį kryžių.

Antras parpuolimas Jezaus po kryžiumi.

Sopulinga Motina Jezaus su moteriszkėmis ir Jonu, aplankiusi nekures vietas paszvēstas kentėjimais Iszga-

nytojaus, trokszdama dar pamatyti savo Dieviszką Sunų, praszė Joną nuvesti į tokę vietą, pro kurios szalį turės eiti Jezus. Atvykę tad prie nekurio palociaus, Jonas papraszė mielaszirdingo sargo daleidimą Marijei ir jos tavorszkomis stotis kampe bromos. Motina Dievo labai iszblyszkusi su rausvomis nuo verksmo akimis, iszgirdusi artinanties burį melzdamos žiurėjo, iszvydusi neszanczius Mukos daigtus pradėjo drebėti ir vaitoti laužydama rankas. Nekuris paklausė: „Kas tai par moteriszkę, teip nuoszirdžei raustanti.“ Antras atsakė: yra tai Motina Galileicziko. Tie nedorėlei iszgirdeę tuos žodžius pradėjo szidyti isz sopulingos Motinos rodydami ją pirsztais; o vienas isz jų paėmęs į rankas vinis, kurio mis turėjo buti prikaltu Jezus prie kryžiaus, rodė szvencziausei Panai kraipydamas burną sziderstvomis. Žvilgterėjusi ant Jezaus, atsirėmė prie bromos, kad ne iszvirstu. Parizeuszai prajojo raiti, po jų bėgo bernelis neszantys paraszą kryžiaus, o po toėjo Jos Szvencziausis Sunus Jezus, svyruojentis, sukumpęs po kryžiumi baisaus sunkumo sopulingai lenkentys prie peties galvą savo aprėdyta erszkėtiniu vainiku. Žvilgterėjęs ant Motinos savo akimis pilnomis gailesczio suklupeš parpuolė ant kelių ir rankų. Marija gvoltauname sopule nebe matė nei žalnierių, nei budelių, tiktai patį mieliausį sunų savo, greitume žaibo pribėgus prie Jezaus puolė priesz Jį ant kelų ir apėmusi priglaudė prie savęs. Iszgirdau žodžius: „Sunau Mano! Motin' Mano!“ Stojosi ant valandos sumaiszymas, Jonas ir szventos moters pakėlė Mariją, o kotai lojoje, vienas isz jų tarė: „Moteriszke ko cze nori? Kad butumei geriaus mokiusi Jį, ne butu szendien mūsų rankose.“

Marija alpdama parpuolė ant kelių prie kertės namų, ir rankos Jos pasiženklino ant akmens, kurį laikuose

Vyskupystos Jokubo mažesniojo parkėlė į pirmą katalikiską Bažnyčią arti szioželkos Betsaidų. Du mokytinei ten esanti įneszė Ją į trobą ir duris uždarė: Budelei pakėlė Jezų ir kitaip uždėjo ant Jo [peczių kryžių. Tarp burio žydų, paskui einanczių ir piktžodžiaujenczių regėjau nekures moteriszkes verkenczes. —

Treczias parpuolimas Jezaus ir Simonas Cyrenijuszas.

Prisiartinus prie bromos seno muro, Jezus turėdamas pareiti par didį akmenį vėl suklypo ir parpuolė: kryžius nuslinko gret Jo, o Vieszpats jau, nebegalėjo atsikelti. Nekurie gražiose rubuose vykstanti į Bažnyzią eidami pro szali pakrutinti gailescziu kalbėjo: „O bėdnas tas žmogus, jau szitai mirszta.“ Pakilo sumiszimas: Jezus visiszškai nebegalėjo turėtis ant kojų, cze pardėtinei žydų tarė žalnieriams: „Ne davesime Jį gyvą, jei nerasite tokio, kurs kryžių Jo nesztu iki vietos.“ Žalnierei iszvydę, netoli pagonį daržininką Ci-renijuszą vardu Simoną, einanti su trejeta vaikų savo, liepė anam padėti neszti kryžių. Simonas pradžioje isz-sikalbinėjo, ale budamas priverstu paėmė kryžių ir toj' pajuto savėje parmainą, matydamas nuvargintą verkentį Jezų susigraudino. Jo sunus potam susivienijo su mokytineis Kristaus.

Skara Veronikos.

Po parėjimo apie porą szimtų žingsnių, nuo laiko, kaip Simonas pradėjo su Jezumi neszti kryžių, iszėjo isz gražių namų szlovingo paveikslo moteriszkę vardu Serapia moteris *Syracha* viena isz rodinikių Bažnyczios, praminta potam Varonika nuo *Vero icon* (tikras abrozaz)

isz priežasties toj' dienoj' padaryto drąsaus mielaszirdingo darbo.

Serapia sutaisė gerą vyną su kvepencziomis žolėmis, dėl pastiprinimo Iszganytojaus ant sopulingo Jo kelio. Padavė neszti augintinei mergaitei apie 9 metų ir vesdama ją už rankos prisiartinus prie Jezaus puolusi po kojų Jo, padavė Jam skarą sakydama: „Daleiskite man apszluostyti veidą Vieszpaties mano.“ Jezus paėmęs skarą dasilytėjo savo szvencziausią sukruvintą Veidą ir atidave jei dėkavodamas. Serapia pabucziavus tą skarą paslėpė po ploszcziumi, keldamos isz vietos. Tada mergelė pakėle indelį su vynų prie Jezaus, kuriam vienok budelei ne daleido užgesinti troszkimą. —

Veronika pagrįžus į triobą, vos tikt iszskleidė ant stalo skarą, toj' alpdama iszvirto, o augintinė stovėdama prie jos verkė. Vienas isz jos prietelių atėjęs lankyti, rado ją be jautimo ir iszvydo skarą, ant kurios stebuklingai ženklinos sukruvintas veidas Jezaus, atgavinęs apalpuse parodė jei tą brangų abrožą, priesz kuri parpuolusi ant kelių verkdama kalbėjo: „Dabarciu jau viską apleisiu, nes Vieszpats davė man dovaną“. Ta skara plona vilnonio audimo, tris kartus ilgesnė už platumą; buvo tai budas eiti su tokiomis skaromis prie asabų nuliudusių nuvargintų arba serganczių ir anoms szirdingame pasigailėjime szluostyti jiems veidą. Veronika užlaikė prie savęs paszvestą skarą, po jos smerczio pateko Bažnycziai.

Ketvirtas ir penktas parpuolimas Jezaus.

Artinanties prie pusdieninio bromos, budelei staiga pastumė Jezų į klaną, Simonas norėjo aplenksti, kryžius parsilenkė ir Jezus parpuolė ketvirtą kartą purvyne; tada Vieszpats tarė: „Bėda! bėda! tau Jeruzolim,

kaipgi tavę pamylėjau! norėjau surinkti sunus tavo, kaipo vizta surenk viszciukus po sparnu savo, o tu teip nemeilingai iszgeni Manę isz bromų savo“. Žydai iszgirde tuos žodžius, isz naujo pradėjo piktžodžiauti Vieszpatį; budelei muszė jį ir traukė dėl iszvilkimo isz purvyno. Simonas Cirenijuszas supykęs ant tokios tyronystės suszuko: jei nepaliausite tų nedorybių priesz Jezų, mesiu kryžių, nors ir manę teipat norétumét užmuszti. —

Iszėjus isz tos bromos keles skyrės ant trijų szakų: isz kurių vienas éjo ant kalno Kalvarijos. Prie to kelio stovėjo burys moteriszkių verkenczių. Buvo tai mergaitės ir pavargélės moterys Jeruzolimos, tarp anų prisimaiszė nekuriós atėjusios ant szvenczių isz Betlejaus, Ebronų ir kitų apygardų.

Jezus visiszškai nusilpnėjęs vél suklupo, vienok tuo kart ne parpuolė, nes Simonas priturėjo Vieszpatį. Buvo tai penktas parpuolimas po kryžiumi. Moteriszkės iszvydusios teip baisei nuvargintą Jezų, gailingai pradėjo verkti ir pagal žydiszką budą padavė Jam skaras dėl nuszluostymo veido. Iszganytojas atsigrežęs prie jų tarė: *Dukters Jeruzolimos neverkite manęs, bet savęs raudokite ir sunų jusų: nes neužilg, szitai ateis dienos, kuriose kalbės: laimingos nevaisingos ir žyvatai, kurie negimdė. Tuomet sakys kalnams: kriskit ant mūsų, o kalnelems pridengkite mus, nes jeigu tas daros ant žalio medžio, kas-gi bus su sausu?*

Szesztas ir septintas parpuolimas Jezaus ant kalno Kalvarijos.

Jezus sulenktas po sunkumu kryžiaus muszamas nuo budelių, vargingai tegalėjo eiti kreivu taku priesz

kalną ir prie vieno staigaus susisukimo parpuolė szesztą kartą, tas parpuolimas buvo labai sopulingu. Stumdė, draskė ir muszė Jį daugesnei, ne kaipo pirma, ir teip kankinamas prisiartino prie uolos Kalvarijos, ten septinta karta puolė po kryžiumi.

Simonas Cirenijuszas nors datirdamas nuvargimą ir teipogi blogą su juomi apsiėjimą, vienog pakrutintas gailieszčiu, norėjo dar padėti Jezui; ale budelei keikdami pavarė jį szalin. Jisai ne užilg susivienijo su mokįtineis Jezaus. Prie to kalno vadinamo koronės arba Kalvarijos vedė penki kelei. Daugel vietose Palestinoj' garsingesnių atsitikimų yra penki kelei ir daug miestų tur po penkes bromas. Kaipo tie teip ir visi kiti szventos žemės paveikslai, ženklina gilę pranaszystę prigulenczę prie atidarymo penkių kelių iszganymo, penkiose szvencziausiose ronose Iszgarytojaus.

Apie tris czvertis ant dvyliktos adynos pusdienio parpuolė Jezus paskutinį kartą. Budelei tąse norėdami Jį pakelti, atriszę nuo jo kryžių, padėjo ant žemės. Bet kaipgi graudingą vertą kruvinų aszarų paveikslą rodė Iszgarytojas, stoventis ant vietos koronės, arba Kalvarijos nuliudęs, iszblyszkęs, sudraskytas, aplietas krauju . . .! Budelei metė Jį ant žemės szidydamos: „Karaliau žydu, tarė jam, toj' sutaisysim dėl tavęs sostą“. Patsai Iszgarytojas atsigulė ant kryžiaus, o budelei isztempė Jį, dėl paėmimo mieros isz Jo sąnarių: potam pavedė Vieszpatį apie asztuonesdeszimtį žingsnių ant pusnaktinios szalies, kurioje buvo iszkaltas uoloje urvas paveiksle ledaunės arba szulnes, ten Jį stumė su tokiu smarkumu, jog galėjo sutrupyti kaulus ant uolos, jeigu ne butu Aniolai pasiskubinę su pagelba. Girdėjau kaip ten vaitojo sopulingu parverencziu szirdį dejavimu. Uždarė to urvo skylę, pastatė sargus ir patys pagrinžę

prie kryžiaus pradėjo taisytis prie tyroniszko darbo savo. — Ant vidaus kalno, augsztesnei pakialtos Kalvarianos apskrito paveikslo uolos, ant kurios lipos keleta trepais, iszgręže tris skyles dėl pastatymo trijų kryžių: po deszinios ir kairios szalės pastatė kryžius dviejų latrų. Kryžių-gi Kristaus, prie kurio turėjo buti prikaltas, padėjo vietoje, isz kurios veikesnei galētu pritraukti prie duobės dėl pastatymo. Pririszo dvi kryžiaivonių szakas, prikālė apaczioj' lentele, ant kurios turėjo spirtis kojios Iszganytojaus, iszgręžė vietas dėl vinių ir vis ką tikt numanė buti reikalingu dėl mukos sutaisė. —

Marija su prietelkoms eina ant Kalvarijos.

Szvencziausė Pana atsigaivinusi nuo apalpimo po sopulingo susitikimo su Jezumi neszantį Kryžių, ėjo su szventomis moteriszkomis, kurių skaitėsi apie septynio-lika, lankyti arba apvaikszczioti kelią mukos arba kelią kryžiaus. Regėjau kaip prisiartinuses prie namų Piloto, bucziaivo tą vietą, kurioje Jezus paėmė Kryžių ant pečių savo, ir teip keliavo toliaus keliu, kuriuomi Jisai praėjo. Marija jieszkojo žymes takų koju Jezaus: jausdama szviesą savėje, skaitė visus žingsnius Jo, ir rodė prietelkoms savo vietas paszvēstas sunkesneis sopuleis. Tokiu tad spasabu, graudingiause nobaženstva Bažnyczios pasiliko pirmą kartą motiniszkoje Szirdyje Marijos iszspausta mecziumi pranaszystos seno Simeono. Isz Jos szvencziausios burnos priėjo prie tavorszkų draugininkio, o nuo jų daėjo iki mūsų. Ir teip nuo Szirdies Motinos, iki szirdies vaikų užsilaiko padavimuose Bažnyczios. Nuog senų senovės amžių, žydai visados szėnavojo paszvēstas kokių nors garsingų atsitikimų vietas: ant anų dėjo akmines, lankė jas ir ten meldėsi Dievui.

Szlovingas apvaikszciojimas szvento kelio Kryžiaus, pastojo gal sakyti, dar po szviežių pėdų Jezaus.

Szventos Moteris įėjusios į namus Veronikos, verkdamos žiurėjo ant szvencziausio Veido Jezaus, stebuklingai ant skaros iszreikszto, ir graudingų džiaugsmu stebėjos didybės mylestos Vieszpaties, padarytos prietelkai Jo. Tenai paėmė indelį su kvepencziu vynu, kuriuomi neprietelei nedaleido Veronikai pastiprinti Jezaus ir visos drauge vyko prie Kalvarinios bromos. Tas szventas burelis pasididino vienyjimos geros mislios asabų, tarpe jų buvo daug vyriszku. Įėjo į Kalvariją nuo vakarų szalės. —

Kas-gi cze tropys apsakyti baisybes sopulių Marijos žiurenczios ant tos vietos koronės, ant ano baisaus Kryžiaus, ant anų vinių, kojų, virvių, ant tų pusnuogių ir pusgirczių budelių (kotų) daranczių tyroniszkus pataisymus mukų, piktžodžiaujenczius ir keikenczius be truke. Nuo ryto iki deszimtos adynos krito ledai partrukais, paskui dangus praszvito, o apie pusdienį rausva debesis pridengė saulę. —

Jezus apnuogintas ir prikaltas prie Kryžiaus.

Keturi budelei iszvilko Jezų isz anos uolinios lindyinės, kurioje buvo uždarytas. Muszdami ir keikdami traukė prie kryžiaus. Szventos Moteres iszvyduses Jezų, dave vienam žmogui piningus, idant jis iszpraszytu budelių daleisti Jezui atsigerti kvepjanczio vyno. Bet tie piktadėjei pagavę indelį patys iszgėrė, nedave Vieszpacziui.

Turėjo anie su savimi du indu: viename buvo ukususas ir tulžis, antrame talpinos vynas maiszytas su miru ir metėlėmis (peliniomis), to gėrimo dave sklenyczę Iszganytojui. Jezus dasilytėjęs lupomis neragavo.

Buvo ant kalno asztuoniuliką budelių (kotų); szeszi, kurie plake Jezų, keturi, kurie vede Jį, du, kurie turėjo virves prikabintas prie kryžiaus, o szeszi turenti Jį kryžiauoti. Buvo tai žmones mažo augumo, pasziuruseis plaukais, padabni į kraugerius žvérius, bjauriuose reikaluose tarnavo jie už pinigų rymionams ir žydams.

Regėjimas tas (*sako Ona Kotryna*) dar baisesniu darėse man tuomi, jog rodėsi priesz akis mano baisesz szėtonai ir nesuskaitoma daugybė bjauriausių baidyklių, paveiksluose rupužių, žalcezių, gyvaczių, ir visokių bjaurų vabalų pripildanczių orą. Tos bjaurybės lindo į burnas ir szirdį ésanczių ten žmonių ir sėsdavos ant peczių, anie tada juto savėje bjaires misles, arba baisei piktžodžiaudami keikė. Prie Jezaus macziau Aniolus verkenczius, regėjau teipogi Aniolus prie szvencziausios Panos ir prie visų prietelių Jezaus.

Budelei nujėmė ploszczių nuo Iszganytojaus, nutraukė gelžinį lanką, prie kurio pririsztomis virvėmis tempė Jį ir juostą: nuvilko nuo Jo virszutinį vilnonį baltą rubą; o ne galėdami par erszkėtinę Karuną nutraukti sukneles, kurę Motina jo nudirbo, nuplėszė Jam gvoltavnai tą karuną nuo Galvos, par tai atsidarė visos ano Ronos. Nieko jau Vieszpats nebeturėjo ant savęs, ypacz vilnonio szkapleriaus ir skaros ant strėnų. Szkaplerius prisiklejavusi prie Ronų, plėszdami nuo krutinės naujino neįsakytus sopulius. Sunus žmogaus stovėjo visas drebantis apdengtas ronomis, plustantėmis krauju. Petei ir strienos nudraskyti iki kaulų. Budelei pasodino Jį ant akmens, uždėjo Jam atgal erszkėtinę Karuną ir vėl padavė Iszganytojui indą su tulže ir uksusu, nuo kurio atkreipė Galvą.

Ne užilg isztempė Jį ant kryžiaus ir isztraukę deszinę ranką ant deszinio peties Kryžiaus pririszo

stiprei; cze vienas isz jų priklaupė ant szvencziausios Jo krutinės, antras pardurė Jam ranką, tretys pasta-
tęs ant rankos storą ir ilgą vinį, įkalė ją į delną su
geležinu kugiu . . .

Tykus atsiduksėjimas iszėjo isz burnos Jezaus, o
Kraujas Jo triszko ant rankų budelių. Vinyš buvo ilgos,
trikampės, storume didžiojo pirszto storgalys, galai jų
parlindo kiaurai par kryžių.

Budelei prikale deszinę Ranką Jezaus, parsėrgėjo,
kad kairioji ne daeina iki iszgręsztos skylės: pririszto
tad virvę prie tos rankos, ir patol traukė, kol daėjo
iki skylės. Tas gvoltaunas isztempims rankų darė bai-
sius sopulus; krutinė Vieszpaties pasikėlė ir kelenai su-
sirietė. Vėl priklaupę ant Jo, priveržė Jam Ranką ir
antrą vinį įkalė į delną kairios rankos. Szvencziause
Pana datyrė savėje visus sopulus Jezaus, stojosi mėly-
nai iszblyszkusi, partraukenti apgesimai kilo isz burnos
Jos. Magdalena rodėsi kaipo szėlstanti, draskė sau
veidą skęsdama nuliudime.

Par didį isztempį rankų visas kunas Iszganytojaus
pasitraukė į auksztą ir kelei Jo susirietė. Budelei pri-
risztomis virvėmis isztiesė kojas, bet pasirodė, kad anos
nedaaina iki lentelės prikaltos del rėmimos ir iszgręsztos
dėl anų skylės. — Pasėrgėję tą budelei, nebetvierės zla-
sties supykime: nekurie norėjo iszgręszti naujes skyles
nes paminimo lentelės ne galėjo pakelti augszcziaus, kiti
baisei keikdami Jezų szaukė: „Ne nor iszsitiesti, bet
mes padėsime Jam!“ Toj' pririszto virvę prie deszinius
kojos Jo, ir prie smarkaus tempimo pėdų dasiekė pami-
nimą lentelės. Tasai tyroniszkas isztraukims kojos isz
vietos sanarių darėsi teip smarkei sopulingu, jog kru-
tinė Jezaus baisei traszkėjo ir Iszganytojas suszuko sa-
kydamas: „O Dieve mano! o Dieve mano!“ Budelei

bijodami, kad ne nutrūktu rankos nuo vinių, priveržė Vieszpaties krutinę ir strėnas prie kryžiaus. Potam isztempę kairę koję pririszo prie deszinios, ir padėję vieną ant antros, pardurė pirmiaus su stora yla. Paskui paėmę ilgą vinį, įkalė į abi kojes, kiaurai par medį kryžiaus. Tas tyroniszkas kankinimas iszrovimo rankų ir kojų isz sanarių darėsi sopulingesniu už visas kitas mukas. Suskaicziau iki 36 užgavimų koją.

Vaitojimai iszeinanti isz burnos Jezaus, maiszėsi su maldomis žodžeis Psalmų ir Pranasų, kurių apsakiniėjimus pranaszavimus pildė. Ne parstojų Jisai melsties par visą kryžiaus kelią iki paskutinios valandos mirimo. Buvo apie czvertį pirmos adynos po pusdienio, kad Jezų nukryžiovojo. Valandoje kielimo Kryžiaus pasklido garsas bažnytinių trubų duodanczių žinią apieravojimo Avinėlio.

Pakėlimas Kryžiaus.

Budelei nukryževoję Jezų, pritraukė užkabintomis virvėmis kryžių prie duobės iszkaltos uoloje, ir pakėlė įleido į duobę, ansai ataiga krisdamas cielu savo sunkumu baisei sudrebėjo, nuo kurio Jezus sopulingai suriko. Ronos Jo atsidarė, Kraujas gausei pludo, o kaulai iszsukti isz sanarių užsigavę didino smarkybę sopulų. Dėl sutvirtinimo Kryžiaus uoloje budelei dar aną judindami kratė ir apsuku įkalė penkis klinus.

Nieko pasaulėje negalėjo buti baisesniu, nei graudingesniu, kaipo regėjimas par valandą lingvojenti Kryžių ant pasodės savo, ir su trenksmu krintanti į uolinę duobę tarp blužnerstvų budelių ir žydų isz tolo žiurenczių; bet ir nebažni verksmingi balsai kėlėsi prie Jo. Szvencziausi balsai svieto: nes Marijos, Jono, szventų Moterų ir visų turenczių gryną szirdį, sopulingų

atsiduksėjimų sveikiančių Žodį, kursai stojosi kunų, pakeltas ant kryžiaus: drebancios jų rankos pasikėlė prie Jo, kaip norėdamas gelbėti Jį: bet kad kryžius su trenksmu krisdamas atsistojo iszkaltoj' uolinioj' duobej', pasidarė valanda visuotinė tylėjimo; visi pasiliko parimti kokių tai naujų iki sziolei nežinomų jautimų. Pati Pekla parsigandime klausės užgavimą Kryžiaus į uolą ir padidino savo tarnų szėlimą priesz Jį; o duszios uždarytos atklaniuose su džiaugsmu pilnos viltės iszgirdo judinimos jo; rodės del anų kaipo žengimas, artinantis galingiausi atpirkėją. Kryžius szventas pirmą kartą pasodintas vidurį žemės, buvo kaipo antras rojaus medis gyvenimo; o isz Ronų Jezaus tekėjo ketures upes szventos, ant užveisimo szventų dorybių ir parmainymo žemės į Rojų naujo Adomo. Veidas Jezaus buvo atgręsztas ant pusnakties užsileidimo szalės.

Nukryževojimas dviejų latrų.

Du latrai pasiliko apsudyti už užmuszimą žydelkos su dvejeta vaikų einanczių isz Jeruzolimos į Joppą. Ilgai anie sedėjo kalinėje. Latras kybantis po kairios rankos Iszganytojaus, senesnis amžiumi buvo didžiu piktadėju ir papiktintoju kitų vadinos Gesmasas, o antro vardas Dizmasas. Abudu prigulėjo prie žmogžudzių razbaininkų, gyvenanczių parubežėje Egiptų, kurie kartą prijemė ant nakvynės Szventą Giminę laike begimo į Egiptus su mažutėliu Jezum. Dizmasas-gi buvo tai anuomi raupuotu vaiku, kurio motina paklausiusi Marijos nuplovė bėdną savo kudikį vandeniū, kureme pirmiaus buvo mazgotas Jezus, ir tojo valandoje raupuotas kudikis stojosi sveiku.

Po nukryžiovjimo Jezaus matydami budelei pradantedanti temti saulę ir kokį tai maiszimos visame sutvėrime, kaip priesz didį audrą arba szturmą skubinau pagirdę latrus uksusu maiszytu su vynu, parjuose su virve apie krutinę ir po pažasties, kopėtoms palipę prie kryžių jau pirmesnei duobėse pastatytu, pakėlė anus į augsztį, pirmiaus pririszo virvikėmis jų rankas prie sparnų kryžiaus: potam jų alkunes, kelus, kojes teip baisei suverže, jog kaulai blauzdų susproginėjo ir kraus isztryszko. —

Geras latras Dizmasas, nepažino Jezaus, ale regėmai dar neturentis visiszkaui piktos szirdies, matydamas ne įsakytą kantrybę Jezaus, pasijudino gailiesiu ir laike traukimo jo į auksztą tarė budelems: „Kad butumet su mumis teip apsėjė, kaip su tuomi bėdnu Galilejos Vyru, neturėtumėt dabar reikalą darbuotis kėlimu mus ant oro.“

Pabaigę kryžiovjimą, budelei metėse dalytis rubais Jezaus: parplėszė ant kialeta dalių jo ploszczių, szkaplerių ir ilgą baltą rubą: teipo-gi suraiszė ant dalių szilkinį audimą nesziojemą ant kaklo, bet negalėdami sutikti pasidalijime nunertos suknelės, paėmę toblyczę metė kaulukus didumo pupų, traukdami ant to nesiuto rubo losą. Bet tame tarpe Nikodemą ir Jozapą isz Aromatėjų pasiuntinis prisiartinęs tarė, kad randasi asabos, kurios nor nupirkti rubus Jezaus; budelei surinko tad anus visus drabužius Jezaus, pardavė, tokiu spasabu krikszczonei įgijo tus brangius daiktus.

Jezus nukryžiovotas ir du latrai.

Baisus sutrenkims kryžiaus krintanczio statant į uolinę duobę gvoltaunai sukratė Galvą Jezaus apkarunavota erszkėtiniu vainiku, isz kurios ir szvencziausių rankų ir kojų kraus pludo. Budelei pristatė kopėtas

prie kryžiaus ir atriszo virves, kuriomis Jezus buvo priversztu, idant nuo susitrenkimo laike statymo į duobę nenutruktu kunas Jo nuo kryžiaus. Kraus suturėtas verženczeis sznurais, metėsi staiga į atviras ronas, drauge kentėjimai Iszganytojaus teip stojosi didi, jog Galvą nulenkė ant krutinės ir par septynes minutes rodėsi buti numirusiu. Pasidarė valandinis partrukis, budelei užsiėmė dalijimos rubais Jezaus, garsas bažnytinių trubų sklido ore, o visi ėsanti tenai jutosi nuvargintais, vieni nuo szėlimų, kiti nuo sopulių.

Pilno parsigandimo, sakė Ona-Kotryna, stebėjaus ant Jezaus, mano iszganymą ir iszganymą viso svieto, regėjau Jį be krutinimos kaip negyvą, rodėsi man, kad ir asz numirsiu isz gailėsio. Szirdis mano prisipildė jautimu meilės ir sopuluose apgesdama alpau, rankos mano ir kojos degė kaip liepsnose, gįslas ir visi sanarei neįsakytus juto kentėjimus: apsiautė manę tamsybės gilios nakties, kurioj' ypacz sužiedotinine mano prikalta ant kryžiaus, nieko daugiaus neregėjau, macziau Veidą Jo, su baise erszkėtine karuna ir Krauju pripildytas Akis Jo, pusatviras lupas Jo, plaukai ir barzda prisilenkė prie krutinės, visas Kunas Jo sudraskįtas, peczei ir alkunes isztraukti isz sanarių, Kraujas Szvencziausių rankų tekėjo ant peczių. Krutine Jo pasikėlė. Strėnas, Kojas ir rankos traukėsi isz sanarių: skura sudraskyta, o visi sanarei teip smarkei isztemti, jog galėjo suskaiityti visus kaulus Jo. Visą kuną Jo dengė ronos, plėmos mėlynos, juodos ir geltonos. Kraujas Jo pradžioje tekėjo raudonas, paskui blyszko darydamos vandeniniu. Szvencziausis Kunas kas karta didesnei balė.

Kryžei dviejų latrų stovėjo szalise vienas deszinioj', antras kairioj' pusėj': tarpose tų kryžių buvo tiek vietos, jog žmogus raitas galėjo prajoti. Latrai ant kryžių

baisų rodė paveikslą, ypatingai ėsantis po kairios be trukio keikė ir blužnyjo. Virvės smarkei verždamos darė jiems baisius sopulus: veidai jų stojosi mėlyni ir akys krauju pasruvo.

Pirms žodis Jezaus ant kryžiaus.

Budelei pasidaliję rubais Jezaus nuszalino blužnydami. Žydai atjoję raiti priesz Jezų pasiszidyję teip-pat blužnydami atsitraukė, tuo tarp apėmė sargybė penkesdeszintis žalnierių su pulkavedžiu Abenadaru arba Steziponu ir Szimtininkas Kassiuszu arba Longinu. Dar atjojo dvylika parizeuszu, dvylika Sadeceuszu, dvylika rasztininkų ir keletas pardėtinių (buvo tai vis žydai visokių giminių). Apjojo raiti kalną, iszvarė Szvencziausę Paną, kurę Jonas nuvedė prie Szventų Moterų. Tie žydai jodami pro szali Jezaus, kraipydami galvas kalbėjo: „*Dabar tad apgavėjau sugriauk Bažnyczia, ir par tris dienas pastatyk ją.*“ „*Gelbėjo kitus, o Savęs negal iszgelbėti. Jei esi Sunumi Dievo, nuženg dabar nuo Kryžiaus? Jei yra Karaliumi žydu, tegul nuženg nuo kryžiaus, o įtikėsime į jį!*“

Jezus truputį pakėlęs szvencziausę Galvą tarė: „*Tėve! atleisk jiems, nes nežino ką daro.*“ Dizmas geras latras, girdėdamas meldantis Jezų už savo neprietelius gilei sugraudino. Kaip tikt Marija iszgirdo balsą Sunaus savo, nieks nebegalėjo suturėti Jos, toj' pribėgo prie Kryžiaus, o drauge su Jeje prisiartino Jonas, Saloméa ir Marija duktė Kleopaso. Szimtininkas negainiojo jų. Geras latras valandoje meldimos Jezaus gavo szviesą žinios: pažino Jezų ir Jo Motiną, kurie iszgydę Jį kudikystėj' nuo raupų ir tarė aiskiu balsu: „*Kaip-gi galite ant Jo piktžodžiauti, kad Jisai už jumis mel-*

džias? pakeldamas tykoj' kantrybėj' visos darytos Jam piktybes. Jisai yra Pranaszu, Jisai yra Karaliumi musų, Jisai yra Sunumi Dievo.“ Ant teip ne tikėto išpažinimo išėjusio iš burnos žmogžudžio razbaininko kybanczio ant kartuvių, pakilo tarp esanczių ten burių didis maiszymas, nekurie pagavę akmenis, norėjo aną išpažintojį latrą užmuszti, bet szimtininkas Abenaderas nedaleido. Anoj' valandoj' Szvencziausė Pana jutosi pastiprinti maldomis Dieviszko Sunaus savo. Dizmasas-gi atsiliepė prie savo bluznyjenczio draugo: „Argi ir tu nebijei Dievo, budamas su Juomi apsudytu ant vienokių muku? Mes teisingai kenczem prigulincę už nedorybes musų koronę, bet Tas nieko pikto ne padarė. Atmink ant paskutinios valandos savo ir pagrįszk prie Dievo.“ Vel jausdamos savėje apszvietimą didžeme sugraudinime išpažino priesz Jezų kaltes savo tarydamas: „Vieszpatie! teisingai padarysi, jei manę paskandysi, bet turėk mielaszirdingą susimylėjimą ant manęs.“ Jezus atsakė jam: „Pažinsi naudą mielaszirdystės Mano.“ Dizmas par czvertį adynos datyrė mylestos szirdingą gailesį. Tas darėsi nuo pusdienio iki puse pirmos adynos, ne trukus po pakėlimo kryžiaus ir susijudinimo viso sutvėrimo.

Užtemimas Saulės — antras ir treczes žodis Jezaus ant Kryžiaus.

Apie deszimtą adyną, kad Pilotas garsino dekretą savo, krito partrukais ledai, potam prasiblaivė szvietė giedra dangaus iki pusdienio, tame laike tirsztas rausvas debesis pridengė saulę. Apie adyną szeszta pagal žydiszką skaitliaus sutinkanti su musų puse pirmos adynos po pietų, stojosi stebuklingas užtemimas saulės, apsiaustos raudonu lauku, rodėsi žvaigždės spindėdamos rau-

donai kruvinu szviesumu. Visus žmones ir žvėrius apėme didi baimė, blužniercei nutilo, daug asabų muszdamos į krutinę szauke: Kraujas Jo tegul krinta ant užmuszėjų Jo.“ Daugybė parpuolę ant kelių meldė atleido, o Jezus budamas sunkybėse sopulių atgrėžė ant jų akis savo. Kad tamsybės pasididino, ir visi kryžių apleido, ypacz Marijos ir brangiausių prietelų Iszganytojaus, Dizmas pakėlęs galvą prie Jezaus nužemintoj' viltej' atsiliepė: „Vieszpatie! atmink ant manęs, kad ateisi į Karalystę savo.“ Jezus atsakė: *Užtiesa sakau tau, szendiena busi su Manim rojuj'.* Motina Jezaus, Magdalėna, Marije Kleopasine ir Jonas stovėjo po Kryžiumi Iszganytojaus ir žiurėjo ant Jo. Szvencziause Pana motiniszkoj' meilėj' savo misloje melde Jezaus idant daleistu Jai su savim numirti. Tada Iszganytojais ne įsakitoj' malonej' žvilgkterėjo ant Jos, ir atgrėžęs akis prie Jono, tarė Marijei: *Moteriszke szitai Sunus Tavo!* o Jonui: *Szitai Motina tavo!* Szvencziausė Pana valandoje tų paskutinių žodžių Sunaus savo, suspausta baisiauseis sopuleis apalpo ant rankų szventų Moteriszką, kurios paneszė Ją į szalį. —

Ne stebėkimės, kad Jezus motiną savo ne vadin „Motin“ bet sako „Moteriszka“, nes ana darėsi *moteriszka cielame numanyme to žodžio*, kaipo Ta, kuri turėjo sutrinti galvą žalczio, łabiausei toj' valandoj', kad par smertį Sunaus Jos, tas iszsipildė. Juntame teipogi, jog Jezus duodamas Mariją Jonui už Motiną, duoda drauge lygioj' dalėj' visiems tiems, kurie įtikės Vardan Jo, kurie yra Sunais Dievo, kurie nei isz kuno, nei isz kraujo, bet isz Dievo užgimę. Numanosi ir tas, jog czyszcziause, pakarniause, pakłusniause isz moteriszką, kuri atsakius Aniołui: *Szitai asz tarnaitė Vieszpaties, tegul man stojas pagal žodį Tavo!* pasiliko Motina žodžio,

kursai stojos kunu; ta pati Moteriszka, iszgirdusi szenia isz burnos mirsztancio Sunaus savo, jog tur buti dvasiszka Motina kito sunaus, tą patį isztarė nobažnoj' paklusnybėj', priimdama už savo vaikus visus vaikus Dievo, visus brolius Jezaus Kristaus. —

Miestas Bažnyčia, ketvirtas žodis Jezaus ant Kryžiaus.

Apie puse pirmos adynos po pietų, (sako Ona Kotryna) regėjau visame mieste sumiszimus, nerimasczius, neparmatoma migla, rukai apdengė miestą, žmones patamsėje klaidžiojo; daugel isz jų parpuolę ant žemės murosos į krutinę, kiti užlipę ant stogų, žiurėjo į dangų vaitodami; gyvolei ir žvėrys drebėdami blovė ir kaukė slėpdamos, paukszei krito ant žemės. Regėjau Pilotą laukanti Erodo ir abudu žiurėdami į dangų, parsigandę kalbėjo: „Tas niera paprastu atsitikimu, matomai par daug tyroniszka atsieina su Jezum.“ Daug žmonių raudodo bėgiodami. Pilotas liepė pavaditi vyriausius žydus ir klausė, ką ženklin tos tamsybės, kalbėjo jiems, kad regemai Dievas užrustintas už reikalaivimą smercio Jezaus, kurs už tiesą buvo Pranaszu ir Karaliumi jų, ir kad jisai tame užmuszime niera kaltu, nes numazgojo rankas savo ir tt., bet anie pasilikdami užkietėjimuose sake, kad tai vis dedas isz prigimtų priežaszecių. Vienok daugel įtikėjo, įpatingai visi tie, kurie prie sugavimo Jezaus darže Alyvų parpuolę vėl atsikėlė.

Burei rinkosi prie palociaus Piloto, ten kur ryta szauke: „Nutrotyk Jį, nukryžia vok Jį,“ dabar rėkė szaukdami „Szalin su neteisinga sudžia. Kraujas Jo tegul krinta ant tyronių užmuszėjų Jo.“ Pilotas apstatė vaisku palocių savo, nedorėlis visą kaltę metė ant žydų

Didžiausis parsigandims ir nusiminims stojosi Bažnyčioje, kurioje teisantis užmuszti velykinį avinėlį, noglai apsiautė nakties tamsybes: visur kižo sumiszimai, rugojimai ir pargandinanti szaukimai; vyriausi kunigai sylydamos nuraminti maiszmos liepė uždegti visas žvakes, bet sumiszimai kas karta didinos. Regėjau Ainosių labai pargandinta, bėgantį nuo vieno į kitą kampa, jieszkantį vietos užslėpimo. Tamsybės vis dar didinos, langai tratėjo drebėdami, nors ne buvo vėsulių, nei szturmų ore.

Jezus sunkiuose sopuluose, rodydamos savo apleidimą visiems nuludusiems duodamas Dievą už tėvą, apie treczę adyną balsei isztarė: „*Eli, Eli lamma sabachtani*“ tai yra: Dieve mano, Dieve mano, dėlko manę apleidai. Vienas isz parizeuszių atsiliepė: „Elijoszių szauk.“ Antras dadėjo: „Pamatysim ar Elijoszius ateis anam ant pagalbos.“

Tame laike, kad žmones nuo parsigandimo drebėdami vaitojo, burys apie 30 augszto stono asabų, gyventojei apygardų Judėjos vykdamai par aną vietą ant szvenczių, iszvydę Jezų ant Kryžiaus ir matydami apsireiskenczius baisius prajovus, susigraudinę szaukė: „Bėda tam miestui! kad aname ne butu bažnyczios Dievo, prigulėtu sudeginti jį, nes tokę nedorybę ant savęs paėmė.“

Po treczios adynos pradėjo grįszti szviesa, pasirodė saulė be spindulių, raudoname apsiautime, neužilg pradėjo nykti spindenczios žvaigždes, vienok pasiliko ukana, cze jau vėl neprietelei Jezaus darėsi drąsesni piktybėse savo, tame tad laike atsiliepė: „Elijoszių vadin.“

Penktas, szesztas ir sekmas žodis ant kryžiaus ir smertis Jezaus.

Po pagrižimo szviesos pasirodė Kunas Jezaus mėlynai pabalęs, nes visas Kraujas isztekėjo isz Jo. Pa-

sakė dar: „Esu suspaustas kaip vynuoges, kurios cze pirmą kartą spaudžemos buvo: iszvarvįsiu Kraują Mano iki paskutinio laszelio, kol pradės eiti vanduo, bet ant tos vietos daugiau nebedirbs vynu.“ Turėjau regėjimą, kad sunus Nojaus, Jepeta, to vieto taisė vyną. —

Jezus rodėsi buti alpstancziu, liežuvis Jo sudžiuvo, tarė tad: *Troksztu!* Kad prietelei Jo nuliudime žiurėjo, tarė jiems: „Ar-gi negalėjote duoti man laszą vandenio? Duodamas suprasti, kad laike tamsybių nebutu neprietelei pasergėję. Jonas nuliudime atsiliepė: „O Vieszpatie, mes užmirszome.“ Jezus dar isztarė keletą žodžių toke nuomone: „Ir artimiausi Mano turėjo apie Manę užmirszti ir nedavė Man gerti, idant iszsipildytu tas, kas yra paraszytu.“ Tada vienas isz sargų pamirke kempenę uksuse, dadėdamas tulžės, ale szimtininkas Abenadaras, kurio szirdis jau pradėjo minksztintis, paėmęs kempenę pamirke czystame uksuse, pridėjęs prie stimburo izopo, uždėjo ant galo savo ragotinės ir pakėlė prie burnos Jezaus, kurs dar isztarė žodžius tus: „Kad balsas Mano nutils, tuomet lupas numirusių praszneks; nekurie suszuko: „Jisai blužnyj!“ bet szimtininkas liepe aniems nutilti.

Prisiartino valanda smerczio Vieszpaties: szaltas prakaitas apipilė sanarius Jo. Jonas stovėdamas po Kryžiumi su skara nuo kaklo szluostė kojas Jezaus, Magdalena suspausta sopuleis, rėmėsi prie kryžiaus. Szvencziausė Pana priturema par Salomeą ir Mariją Kleopasine stovėjo tarp kryžiaus Jezaus ir gerojo latro, žiurėdama ant mirsztanczio Sunaus. Tada Jezus tarė: *Iszsipildė!* ir pakėlęs galvą, didžiu balsu isztarė: *Tėve! į rankas Tavo atiduodu Dvasę Mano!* Buvo tai malonus, garsei stiprus szaukimas, pareinantis dangų ir žemę, po kurio palenkęs Galvą numirė. Regėjau Duszę

Jo kaipo žaibą lekanti į žemę pasodėje kryžiaus, Jonas ir szventos Moteres parpuolė ant veido.

Szintininkas Abenadoras gileme susigraudinime stebėdamos be partrukę žiurėjo ant sukruvinto veido Jezaus. Po numirimo Iszganytojaus žemė sudrebėjo, uola tarpe Jo ir piktojo latro kryžiaus parskilo. Paskutinis szaukims Jezaus parėmė drebuliu visus, kurie girdėjo, ir žemė pažino balsą sutvertojaus savo. Kaip sopule mecziumi parskrode szirdį mylenczių Vieszpatį, tuomet mylesta užpludo ant Abenadara: szirdis jo puikybėje kieta, skal dėse kaip uola Kalvarijos. Atmetęs nuo savęs ragotinę, muszosi į krutine szaukdamas balsu žmogaus naujo: „Tegul bus pagarbintas Dievas visagalis, Dievas Abraomo, Izaoko, Jokubo, Tas buvo teisingu Sunumi Dievo!“ Daug žalnierių pabudinti paveikslu savo pulkavedžio tą patį darė.

Abenadaras stojosis kitokiu žmogumi ir atidavęs garbę Sunui Dievo, nebenorėjo ilgesnei pasilikti tarnavime neprietelems Jo. Atidavė savo ragotinę ir arklį Kassijuszui arba Longinui žemesnem apicėrui, kurs po jo apėmė pilną vyresnybę: tare kiale tą žodžių žalnierems ir apleido Kalvariją. Nuėjo prie mokitinių užsislėpusių lindynėse pakalnės *Ilinnonų*, apsaکه jiems smertį Iszganytojaus, o pagrižęs į miestą nuėjo pas Pilota, ir svėczijo apie tikrą Dievystę Jezaus Kristaus, tą patį ludyjimą tvirtino daug žalnierių, ir kitų žmonių, beveik dar ir keli parizeuszai įtikėję teipat kalbėjo. — Daug žmonių muszos į krutinę ir raudodami grižo namon: kiti verkdami draske rubus savo ir galvas pelenais barstė. Visi buvo paragandinti ir pilni nusiminimo. Jonas atsikėlė nuo žemės, nekurius isz szventų Mote rizškių pavedė toliaus nuo Kryžiaus Mariją karalėnę muezelninkų skėstancę gilybėse ne įsakitų sopulių.

Drebėjimas žemės ir rodymas numirėlių.

Regėjau duszę Jezaus paveiksle žaibo draugystoj' bure Aniolų žengenczio į atklanes, isz ten Iszgarytojis įsiuntė apie szimtą duszių, idant paėmę kunus savo, duotu ludyjimā nepakutavojentiems grieszninkams. Tie numirėlei vaikszciojo po ulyczes miesto ir apigardos Jo. Drebėjimas žemės, nuo kurios parskilo Kalvarijos uola, daugybė sugrove namų, ypatingai Jėruozolimo ir Palestinoje. Parsigandimas didinos dar tuomi, kad prisikėlę numirėlei rodydamos žmoniems ir bausdami anų piktybes, kerszyjo jiems koronėmis Dievo. —

Vyriausi kunigai, ramindamos nuo nusiminimo isz priežasties buvusių tamsybių pradėjo isz naujo taisytis darymā Bažnyczioje partrauktų apierų, bet szitai nuoglas drebėjimas žemės garsas grunanczių murų ir pusiau plysztanczios bažnytynios uždangos, o labiausei pasirodimas bažnyczioje numirėlių, parjėme visus didžiausiu parsigandimu, ir pakilo szaukimai, rėksmai, maiszimos ir apieros pasiliko partrauktos. Rodos navatnas užimas, atsidarė duris bažnyczios ir davėse girdėti balsas: „Iszeikimė isz cze!“ Iszvydau tada iszeinanczius Aniolus. Taipo-gi Nikodėmas, Juozapas isz Arimatėjų ir daug kitų iszėjo isz Bažnyczios.

Ainoszius vienas isz didžiausių neprietelių Jezaus mažne szėlo nuo parsigandimo; bėga nuo vienos kertės į kitą, slėpėsi giliausiuose užkambariuose bažnyczios, drebėjo nusiminime nerasdamas niekur dėl savės vietos. Kaiposzius norints juto savėje parsigandimą, vienok teip buvo pilnas szėtoniszkos puikybės, jogei tą baimę slėpdamos savėje, lėpė visiems rabinams garsinti tarp žmonių, jog tie prajovai rustybės Dievo tikosi už griekus prietelių Jezaus įėjusių neczystais į bažnyezią.

Vietoj' kurioj' buvo iszduotas dekretas ant Jezaus, numirėlei susiturėję tarė: „Garbė Jezui, o bėda užmuszėjams Jo“. Visi kas tikt buvo gyvu, tame laike drebėjo nuo parsigandimo. Numirėlei pasirodė visose vietose žemėje žydu apie ketvirtą adyna sugrįžo į grabus savo. —

Jouzapas isz Arimatėjų praszo Piloto iszdavimo Kuno Jezaus.

Kaip tikt kiek tiek nusiramino sumiszimai nuo parsigandimo, toj' didi Roda žydu nusiunte pas Pilota praszyti, idant lieptu sulaužyti blauzdas nukryžiaivotų, kad ne pasiliktu ant kryžių laike szvenczių. Pilotas liepė budelems padaryti pagal geidimą žydu. Juozapas isz Arimatėjų dasižinojės apie numirimą Jezaus, susiszekėję su Nikodemu palaidoti Kuną Iszganytojaus naujeme grabe arba sklepe, kuri buvo dėl savęs iszkalęs uoloje darže savo ėsanti gret kalno Kalvarijos ir nuėjęs pas Pilotą prasžė daleidimą jam palaidoti Kuną Jezaus, Karalaus žydu. Pilotas labai stebėjosi dyvydamos, kad teip augszto stono jo mylista, meldė daleidimo garbingai palaidoti Tą, kuri jisai teip sarmatingai nukryževojo. Pilotas tad paszaukęs szimtininką Abenadarą, klausė ar jau numirė Karalus žydu? Abenadaras apsakė smertį Iszganytojaus, paskutinį žodį ir szaukimą Jo, drebėjimą žemės ir parskylimą uolos.

Pilotas maiszydamos parsigandime, toj' davė Juozapui ant raszto daleidimą palaidoti Kuną Jėzaus ir vieną isz apicierių nusiuntė ant Kalvarijos duoti apie tą žinę. Tuomi pasiuntiniu rodėsi buvo Abenadoras, nės regėjau jį padedant nuimti Kuną Vieszpaties nuo Kryžiaus. —

Juozapas isžėjęs nuo Piloto susitiko su Nikodemu perkanti visokes kvėpenczes žoles, mostes ir tą viską, kas reikalavos dėl patepimo Kuno Jezaus. Juozapas iš savo szalies nupirko gražę pagrabinę drobule. Tarnai jo neszė kopėczes, kuji, indą su vandeniu, kempines ir tt.

Parvėrimas szono Jezaus ir smertis latrų.

Visotinis tylėjimas vieszpatavo ant Kalvarijos. Žmonės paragandinti izlakstė į visas szalis. Marija, Jonas, Magdalėna, Marija duktė Kleopaso, ir Salomea verkė stovėdami arba sėdėdami prieszais Kryžių. Žalnierėi dabojo sargybą, Kassiuszas raitas parjodinėjo tai į vieną, tai į antrą krasztą. Netrukus atėjo szeszi budelei, neszdami kopėczias, lopetas, virves ir geležines sztangas arba lomus dėl laužimo blauzdų nukryževotiems. —

Budelei matydami jau numirusį Jezų, nieko nedarė Jam, o latrams sutrupino sztangomis kaulus, po užmuzzimo atriszo virves ir kunus jų pavilkę į pakalnę, užkasė į žemę. —

Budelei dar rodėsi abejotini apie tikrą numirimą Jezaus. Szventos Moteres drebėjo gascziuodamos, kad anie nedarytų tos tyronystės Szvencziausem Kunui Jezaus, koke darė latrams. Bet toje valandoje apicieras Kassiuszas arba Longinas, amžiaus 25 metų, žlibis kreivakis, par tai iszjuoktas tankei nuo savo draugininkų, pajutęs savėje noglą įkvėpimą, dėl dapildymo pranaszavimų, pagavęs ragotinę priszoko raitas ir sustojo tarpe kryžiaus Jezaus ir gerojo latro, cze paėmęs abėjomis rankomis ragotinę iš visos sylos užgavo į deszinį szoną Jezaus, asztri geležis pardurė szirdį ir parėjo kraujei į antrą pusę kairios krutinės. Po isztraukimo ragotinės iš padarytos ronos isztekėjo daug kraujo ir vandenio, ir suvilgino veidą jo. Pajutęs szal-

tinį mylestų Iszganytojaus, toj' nusėdo nuo arklio parpuolęs ant kelių graudinguose dusavimuose muszdamos į krutinę, balsei iszpažindamas garbino Jezų, nes akis jo duszios ir kuniszkos praszvito, pasiliko iszgydytas. Žalnierei matydami tą stebuklą, teipogi puolę ant kelių muszėsi į krutinę iszpažindami Jezų. Budelei turėdami įsakymą nedasilytėti Kuno Jezaus, pagrižo į miestą. —

Nuėmimas nuo Kryžiaus ir tepimas Kuno Jezaus.

Szvenčiausė Pana ir Magdalėna sėdėjo prie Kryžiaus deszinio szale: kitos Moteres taise vandenį, kempenes, indus ir vis kas buvo reikalingu del mazgojimo Kuno Jezaus. Kassiuszas prisiartinęs pasakė Abenadorui apie stebuklingą iszgydimą akių savo. Visi juto szirdingą susigraudinimą ir skausmą pilną meilės, ypatingai Magdalėna skendo begalinių sopulų nuliudime. Nikodėmas ir Juozapas pastatę prie kryžiaus kopėtas, užžengė ant anų ir su drobule pririszo Kuną Jezaus prie kryžiaus. Tada užgautas su kuju isz antros pusės vinis davėsi veikei iszimti, nes visas sunkums kuno, jau ant drobulės gulėjo. Po isztraukimo vinių su dide paszėnavone graudingiausioj' meilėj' isz lengvo nuleido su drobule nuo Kryžiaus Kuną Jezaus ir apvyniota nuo kelių iki strėnų, padėjo ant rankų Motinos Jo.

Szvenčiausė Pana, sopulingiausė Motina, sėdusis ant paklodės dapildė paskutinį darbą dalykuose mieliausio sunaus savo. Szvenčiausė Galva Jezaus buvo ant kialių Marijos, o Kunas gulėjo ant drobulės. Ne įsakyti sopulei pripildė nekalcziausę Szirdį Marijos: nes jau paskutinį kartą Dievo Motina turėjo savo rankose Kuną Sunaus: žiurėjo ant Ronų karszcziausioj' meilėj' bucziuo-

dama kruviną Veidą Jo, o Magdaléna lupas savo prie Kojų Iszganytojaus priglaude.

Szvencziausė Pana su didže atsarga nuėmusi ersz-kėtinę karuną nuo Galvos Jezaus, mazgojo Galvą ir veidą Jo, o su szlape kempene rinko sudžiuvusį Kraują nuo plaukų. Iszvidusi dabar žymes tyronystos smarkybių, didesnei dar skandinos szirdingame gailėsi. Numazgojusi Ronas Galvos, plove kraują pripildytas akis, nosį, ausis su kempene, pamirkydama vandenį ir szmoteliu drobės apvyniota ant pirszto, koku pat spasabu apczystyjo burną, liežuvį, dantis ir lupas. Teip apvaliusi szvencziausę galvą apdenge, pabucziavusi Veidą Sunaus savo. Tolesnei mazgojo sudraskitus: kaklą, pečius, krutinę ir rankas. Visi kaulai ir sanarei isztraukti isz savo vietų. Petys, ant kurio nesze Kryžių, buvo baisei nuslėgtu ir suronytu; visas Kunas apdengtas ronomis ir sudraskytas plakimu. Szonose buvo ronos, deszineme plati, kaireme mažesne vietose pardu-rimo su ragotine krutinės Vieszpaties. Marija mazgojo tas ronas; o Magdaléna klupodama prie kojų Iszganytojaus, laistė aszaromis ir plaukais szluostė.

Kad Galva, krutinė ir kojos Jezaus pasiliko nuplautais, szvencziausis Kunas pasirodė mėlynai baltu, kaip jau neturentis nei laszelį Kraujo: vietose nudraskytos skuros rodėsi juosvos ir raudonos plėves. Dalis apvalyto Kuno Marija pridengė su drobule ir užsijėme tepimū kožnos ypaczėi ronos. Szventos Moteriszkės suklaupuses priesz Ją padavinėjo sudinėlus su brangiomis mostėmis, kuriomis tepdama pripildė Ronas. Plaukus teipo-gi pritepė; o pajėmusi rankas Jezaus, pirmiaus pabucziavo, potam kvepenziomis žolėmis ir mostėmis pripildė ronas vinimis padarytas; teip-pat prisipildė mostėmis ausis, nosį ir ronas szono; Magdaléna

szluostė ir tepė mostėmis Kojas Vieszpaties: paskui vel laistė aszaromis, tankei prie Jų glausdama veidą savo.

Szvencziausė Pana apmazgojusi ir pritepusi brangiomis mostėmis visas Ronas, apvyniojo Galvą Vieszpaties, užspaudė pusatveras akis Jezaus, turėdama ant jų nekurę valandą szventą ranką savo, ant galo karsztai pabucziavus Szvencziausį Kuną Jezaus, puolė kniupszcze ant Veido Jo.

Juozapas ir Nikodėmas jau nekuri laiką lauکه, o Jonas prisiartinęs prie Szvencziausios Panos praszė Jos, idant atiduoti Kuną Sunaus Savo, dėl pritepimo mostėmis, nes jau subata artinos. Marija dar pabucziavo Szvencziausį Kuną, atsisveikindama su Juomi žodžeis szirdingos meilės. Tada vyriszki paėmę Jį su drobule, ant kurios gulėjo, panesze truputį tolesnei. Marija tame szventame darbe stiprinos, dabar vėl pagrižo prie savo sopulų; parpuolė apalpusi ant rankų Szventų Moteriszkių.

Juozapas ir Nikodėmas numazgoję kitas dalis Szvencziausio Kuno, apliejo kvepencziu aliejumi isz miros, padėjo po strėnų drobę nuo mąsto (uolaktės) platumo, o nuo trijų ilgio, apdėjo kvepencziomis žolėmis ir apvyniojo drobulėje. Tuomet Jonas pakvietė Szvencziausę Paną ir szventas Moteriszkes, prie Dieviszko Kuno. Marija priklaupus padėjo po galvos Jezaus labai ploną drobę, atsiųsta Jai nuo Moterės Piloto ir drauge su szventomis Moteriszkėmis apdėjo szvencziausį Kuną nuo peczių iki veido kvepencziomis žolėmis, ir stiprei apriszo su drobe apsuku Galvos ir nugaros. Magdalena dar iszpylė plėczkelę balsamo į Roną Szono, o kitos szventos Moteriszkės pripildė kvepėjimais skyles szvencziausių ronų Rankų ir Kojų. Vyriszki dar apdėję visą Kuną kvepenczeis daiktais suvyniojo kėtai su didele balta drobule, teip kaipo vystos maži vaikai. Ant galo padėję

Iszganytoji ant didžios nuo szeszių mąstų drobulės vėl apvyniojo Ji. —

Pabaigę tą szventą darbą, suklaupe visi apie Kuną Jezaus, darydami Jam atsisveikinimą; o szitai graudingas stebuklas stojosi akise jų. Szvencziausis Kunas Jezaus su savo Ronomis pasirodė jiems aiszkei ant virszutinios drobulės, kaipo užmokesnis už jų rupestringą szirdingai meilei darbavimą, tada visi su didžiausiu nobažnumu pasiskubino buczioti stebuklingą paveikslą: Tas išreiksztas ant drobulės abrozias, ženklino Dievystę ésanczę Kune Jezaus. —

Ant galo szvencziausį Kuną Iszganytojaus su giliausiu nobažnumu, tarp graudingų aszarų padėjo grabe arba lindynėje naujei iszkaltoj' uoloje darže Nikodėmo, pridengė su uždenga vyszniava daža ir labai didžiu akmeniu užvertė duris to grabo arba sklepo. Didžiausioj' garbėj' palaidoję Atpirkėji giminės žmonių, Szvencziausė Pana su Szventomis Moteriszkomis ir vyrai grįžo į namus savo. Tame tarpe buris ginkluotų tarnų Kaiposziaus, užpuolę netikėtai ant einanczių pagavo Juozapą ir uždarė kalinėje, ant numaravimo badu, pagal įsakymą Kaiposziaus. Bet Vieszpats stebuklingai iszgelbėjo jį isz to kalinio.

Pristatymas sargų prie grabo Jezaus.

Nakti isz pėtnyczios ant subatos regėjau (sako Ona Kotryna), Kaiposzių ir vyresnius žydų daranczius rodą tarp savęs, ką iszpuol daryti dalykuose atsitikusių stebuklų ir linkimos žmonių prie Jezaus? Po to sznekėjimo tuojaus naktį nuėję pas Pilotą, praszė pastatymą prie sklepo arba grabo sargų kalbėdami: *Pone, atminėm, jog anas iszvadžiotojas pasakė gyvas budams, po trijų dienu kelsiuos isz numirusių, dėlto liepk sergėt grabą*

iki trečiosios dienos, idant kartais neateitu mokytinei Jo ir nepavogtu Ji, ir netartu žmoniemis: Kėles isz numirusių: ir bus paskucziausis paklydimas piktesnis neng pirmas. Pilotas nebenorėdamas jau prie to darbo kisztis tarė jiems: Turite sargus, eikite sergėkite kaipo mokate. Ir davė aniems apicieraų Kassiuszą, kurs turėjo paskui iszduoti Pilotui rokundą isz to viso ką matęs. Regėjau dvyliką isz jų iszeinanczius isz miesto dar pirm užtekėjimo saulės. Atein prie grabo apžiurėjo ėsanti ten Kuną Iszganytojaus, užtraukė sznurelį nuo vienos szalies durų skliapo iki antros, aptraukė juomi ir akmenį užvertė ant durų grabo ir gerai apriszę užpezėtyjo, o prie durų pastatė szesziš žalnierius sargyboj' pakarcziui mainanczius, patys pagrįžo į miestą. Kassiuszas ne atsitraukė nuo savo vietos, stovėjo arba sedėjo priesz duris grabo arba sklepo ir be pertrukio žiurėjo ant grabo Iszganytojaus.

Žodis apie žengimą į Peklas.

Kad Jezus didžiu balsu szaukdamas numirė, regėjau (sako Ona Kotryna) Duszė Jo, paveiksle žibanczius szviesos, kaipo žaibą, lekenti į žemę draugystėje daugybės Aniolų. Regėjau Dievystę suvienytą su Dusze Iszganytojaus ir ne skiranczes nuo Szvencziausio Kuno Jo. Vieta į kurę įžengė dusze Jezaus, skyrėsi ant trijų dalių: darėsi ten kaipo trys svietai, rodėsi buti apskrito paveikslo, kožnas turintis ypatiszką savo orą.

Atklaniuose talpinosi duszes laukenczius atpirkimo. Pustamsi vieta atklanių dalijosi ant daugel skyrių. Iszganytojį spindantis szviesumu, par Aniolus garbingai pravodytas parėjo tarpe dviejų tokiu perskyrimų, isz kurių kairėj' szalij' talpinos Patrijarkai buvusie pirm

Abraomo, antroj' dienoj' szalyje talpinos duszios nuo laiko Abraoma iki Szvento Jono Kriksztytojo.

Jezus greitume žaibinis szviesos pralėke iki apdengtos ukanomis vietos, kurioje buvo Adomas ir Jieva, pratarė jiems keletą žodžių, anie su neįsakytu džiaugsmu pasikloniojo Jam. Iszganytojis priėmęs prie savo burio Aniolų tuos du pirmuosius žmones, įėjo į kairę szalį prie Patriarkų, pralenkėjų arba pranokėjų Abraomo. Rodėsi ten paveikslas uždarytų durų, kuręs Aniolai dunksterėje liepė atsidaryti sakydami: „Atsidarykite vartai“ ir Jezus įėjo garbingai; o piktos dvasios pradėjo bėgti baisei szaukdamos: „Kas Tau su mumis Kristau? ko czionai ateini, argi ir mumis nori teipogi nukryžiovoti“? Duszios ten ésanczios mažą te turėjo numanymą pažinime Jezaus: Vieszpats apreiskė joms ir toj' pradėjo szlovinti garbę Jo. Potam duszia Iszganytojaus perėjo į deszinę szalį, tikrą atklanį tenai sutiko duszę gero latro, vestą par Aniolus ant prieglobstės Abraomo. Jezus draugystėje Aniolų ir duszių iszvalhintų, įėjo į prieglobstį Abraomo. — Tenai kaipo augsztesnio vieto buvo visi Izraėlitai szventi: po kairės Patriarkai: Maižėszius, Sudžios ir Karalei, po deszinės Pranaszai, Sentėvei ir gentys Kristaus, kaipo tai: Joakimas, Ona, Juozapas, Zakarioszius, Elzbieta ir Jonas.

Jie nedatyrė kitų kentėjimų, ypacz karszto troszkimo regėjimą Messijosziaus, ir iszvydę neįsakytame džaugsmė sveikindami pasikloniojo Atpirkėjui. Su czielu tuomi garbingu buriu ėjo Iszganytojis į gilesnių ukanų vietas, kaipo kokį czyszczių, kureme talpinos Dievo garbingi pagonys, trokszta Iszganytojaus. Tarpe anų maiszėsi piktos dvasios; nes stabmeldingai gyvena ant žemės. — Szėtonai priversti turėjo iszsipažinti savo melagystes, o duszios karszcziausiu džiaugsmu pasikloniojo

Iszganytojui. Regėjau dar Jezų kaipo gelbėtoji pareinantį daug kitų vietų, kuriose duszios žmonių buvo uždarytos. Regėjau Jį ant galo rustingame paveiksle artinantės prie vidurio gilybių.

Pasirodė man Pekla, kaipo nemėruoto didumo tamsus budinkas, spindanczios geležės, su dide juoda broma, kartėmis ir zamkais užrakinta. Girdėjosi baisi kaukimai, po iszvertimo bromos davėsi regėti nelaimingi gyventojai amžinų tamsybių, amžinų kartybių, amžinų rustybių, neapykantų, nesutikimų ir nusiminimą desperacijos; ten amžinas vaidas ir vainas, amžini keikimai, blūžnerstvas, piktžodžiavimai ir amžini draskimos tarp prakeiktųjų; ten amžini sopulei, kentėjimai ir baisiausi begalinei kankinimai. Kiekvienas prakeiktasis be partruke tur priesz akis ir mislioje savo, jog tie kentėjimai yra tai vaisei nedorybių jo ir kad begalinės baisybės niekados ne baigsis; kanczios tyronystos smarkybės, kokes cze gird, mato ir datirsta, yra paveikslas atidengto grieko ano rynanczio žalczio, grauženczio kirmino, kurį grieszninkas augino ir slėpė szirdyje savo. Baisybės tų kentėjimų matant, gal jausti, numanyti, bet niera galima tą patį visoj' tikrybėj' žodžiais iszreikszi.

Kaip tikt bromas pasiliko sutrupintas, pakilo ten didžiausi sumiszimai, piktžodžiavimai, keikimai, kaukimai ir rugojimai. — Visi szėtonai turėjo pripažinti Jezų Kristų ir pasiklonioti Jam, buvo tai dėl jų smarkiause muka. Lucipėras apkaltas panczeis, pasiliko įmestu į gilybes tamsybių ésanczių viduryj' pragaro, juodi garavimai vilnėmis kėlėsi ant jo.

Lucipėras kaip man rodėsi dar bus iszrisztu ant nekurio laiko priesz penkesdeszimti arba szeszesdeszimti metų, pirm dviejų tukstanczių metų nuo užgimimo Kristaus. Nekurie isz szėtonų bus dar pirmesnei iszleisti, dėl pa-

korojimo ir gundinimo svieto, man rodosi jog ir sziuose laikuose jau daug anų iszleista, kiti vél neužilg pasiliks iszleisti.

Regėjau nesuskaitomą daugybę duszių, iszeinanczių isz czyszciaus ir atklanių, ir draugystoje Jezaus einanczes į raskažių vietą, esancę žemesnei Dangiszkos Jeruzolimos. Toj' vietoj' regėjau nesenei mirusį vieną isz prietelių mano. Dusze gerojo latro ten atvykusi, iszvydo pagal prižadėjimą savo Dieviszko Vieszpaczio Rojuje.

Vakaras priesz prisikėlimą.

Laike meldimos Szvencziausios Panos, troksztanczios greitesnei regėti Jezų, atėjo pas Ją Aniolas ir pasakė, idant eitu prie vartelių daržo Nikodemo, nes Vieszpats arti. Szirdis Marijos tirpo džiaugsme. Galėjo tada buti apie devintą adyną vakaro, kad Szvencziausė Pana skubindamos prisiartino prie ano daržo ir staige sustojusi žiurėjo į auksztį, o Dusze Iszganytojaus szvieczenti be jokios žymės ronų nužengė prie Jos, draugystoje didžio burio duszių Patriarkų. Jezus rodydamas aniems Szvencziausę Paną tarė tus žodžius: „Marija Motina Mano“, ir isznyko. Szvencziausė Motina parpuolusi ant kelių pabucziavo žemę anos vietos, kurioje Vieszpats pasirodė Jai. Žymės jos pėdų ir kelių pasiženklino ant akmenio. Pilna neįsakyto džiaugsmo pagrižo prie szventų Moteriszkių. Ne sakė joms, ką regėjo, tikt tvirtino anų tikėjimą.

Szventos Moteres prie ilgo stalo, turėdamos daug kvepenczių žolių maisze, turėjo teipo-gi indelus su kvepencziomis mostėmis ir aliejumi, ir daug szviežių žiedų, visą tą nupirko mieste: Marija Magdalena, Marija duktė Kleopaso, Salomea Joana, ir Marija Salomea, norėdama ant rytojaus tais kvepėjimais apdėti palaidotą Kuną Iszganytojaus.

Naktis prisikélimo.

Regėjau (sako Ona Kotryna) prie grabo Iszganytojaus szeszis žalnierius sargyboj' stovinczius arba sėdenczius. Kassiuszas be partrukė skendo dumojimuose, apsuku vieszpatavo gilause tikybę. Szvencziausis Kunas apvyniotas drobule žibantis szviesumu gulėjo tarpe dviejų Aniolų, kurie nuo valandos idėjimo į grabą atsištojo vienas prie Galvos, antras prie Kojų Jezaus. —

Szvencziausė dusze Iszganytojaus prisiartinus prie kuno savo akiesmirksne susivienijo su Juomi. Tada tas Kunas Vieszpaties suvienytas su Dusze ir Dievyste žibantis szviesumu prisikėlė isz suvyniotų drobulių. —

Toje valandoje rodėsi man, kad kokį tai biauri baidikla su odega žalczio ir galva smako (drėžo) iszlindusi isz žemės gret' grabo kielė savo smakrą priesz Jezų. Bet iszvydau Rankoje prisikėlusio Iszganytojaus gražę baltą lazdą su karunėle virszuje, užženge ant kaktos žalczio ir su lazda tris kartus užgavo į uodegą jo, potam baidyklė isznyko. Man rodėsi, kad tai pildėse prižadėjimas duotas Rojuje. *Vaisius Moteriszkės sutrupins Galą žalczio.*

Jezus stebuklingos gražybės, pilnas laimingos garbės apsiaustas szviesumu parėjęs uolą pasikėle į auksztį. Žemė sudrebėjo, o Aniolas paveiksle Riceriaus greitumu žaibo nusileido isz dangaus, atverte akmenį ir sėdos ant jo. Sargai grabo iszvirto kaip nuo puolamos ligos, neberodydami savėje gyvybės.

Kassiuszas matydamas žibanę szviesą grabė, prisiartinęs pacziupinėjo tuszczes drobules, ir iszėjęs isz ten, nuėjo pas Pilotą apsakyti vis ką regėjo.

Szventos Moteriskės prie Grabo.

Szv. Moteriskės nežinojo, nei apie prisikėlimą Vieszpaties, nei apie pastatymą sargų prie grabo. Delto eidamas nepakajingai viena antros klause: „Kas mums atvers nuo durių akmenį“. Norėjo iszpilti ant Kuno Jezaus kvepentį alėjų ir apibarstyti žiedais ir žolėmis.

Sargai grabo gulėjo iszvirtę ant žemės kaip negyvi: akmuo buvo numestas į deszinę pusę, ir jau lengvai galėjo atidaryti duris. Szv. Moteriskės iszvydusios letarne ir sargus žalnierius gulenczius prie grabinio sklepo, parsiganduses sustojo. Magdalėna ir Saloméa nieko neatbodamos praėjuses proszalį gulenczių žalnierių prisiartino prie grabo; iszvydusios tuszczes skaras ir drobules, kuriose Vieszpatis buvo suvyniotas, parsigando, Magdalena ne žvalgydamos bėgo į miestą duoti apie tą Apasztalams žinę. — Kitos-gi Moteriskės susitikusios Kassiuszą ir dasižinojusios apie vis, kas dėjos, pasidrašinuses prisiartino prie sklepo durių, bet matydamos du Aniolu kunigiszkuose rubuose žibanti baltumą, pasilenkė baimėje iki žemės. Vienas isz Aniolų tarė: idant nebijotos, jog neprigulėjo cze jieszkoti Nukryžiavotojo, nes jisai jau prisikėlė, parodė joms tuszczę vietą, kurioje gulėjo ir liepė pasakyti Apasztolams tą, ką regėjo ir girdėjo ir dadėjo, kad Jezus apsireiksz jiems Galilėjoje, ir kad tur atminti tą, ką anims priesz muką kalbėjo, jog *Sunus žmogaus bus iszduotas į rankas grieszninkų; bus nukryžiavotas, o treczioj' dienoj' prisikels isz numirusių.* Aniolai isznyko, o szventos Moteriskės nors drebėdamos, vienok pilnos džiaugsmo verkdamos apžvelgė grabą, skaras, drobules, grįžo į miestą žvalgydamos begu nepamatys kur Vieszpatį. —

Tuotarp Magdalena, kaipo nevisame prote, pribėgusi prie durių Veczerninko smarkei subaldė. Daug

mokįtinių dar miegojo, kiti jau buvo atsikėle, ir snekėjo tarp savęs. Petras ir Jonas, atidarė duris, cze Magdalena isztarus tikt žodžius tuos: „*pajimtas Vieszpats isz grabo, o nežinome kur jį padėjo!*“ skubinai atgal bėgo ir atsiklaupusi prie durų grabo arba sklepo apgesdama sopulingai rauduoja. Pakėlus akis iszvydo du Aniolu stovenczius galuose grabo ir iszgirdo balsą sakanti jei: *Moteriszke ko verki?* Ana skausmu szirdies atsakė: *Paimtas Vieszpats Mano, o nežinau kur Jį padėjo.* Tą isztarusi atsitraukė ir pradėjo jieszkoti kalbėdama: „Jezaus nėra, kurgi Jezus.“ Ir žvalgydamos bėgo nuo vieno kraszto daržo į kitą. —

Teip tad žvalgydamos iszvydo tarpe auganczių ten medžių auksztą baltame rube asabą ir iszgirdo žodžius: *Moteriszke ko jieszkai?* Mislydama kad tai daržininkas, nes jisai turėjo rankose lopetą ir ant galvos platų kepaluszą atsakė: *Pone! jeigu tu paėmei Jį, pasakyk kur padėjai, o asz Jį paimsiu.* Ir vėl pradėjo isz naujo žvalgytis. Tuomet Jezus paprastu balsu savo tarė jei: *Marija!* Pažino balsą Jo, o toj' užmirszusi nukryževojimą, smertį ir pagrabą suszuko tarydama: *Rabboni* (Mokįtojau)! parpuolus ant kelių isztiesė rankas prie kojų Jezaus; bet Iszganytojis pamojimu suturėjo sakydamas: *Ne lytékės Manęs, nes dar ne išengiau prie Tėvo Mano! Bet eik prie brolių Mano ir pasakyk jiems, kad žengiu prie Tėvo mano ir Tėvo jusų, Dievo Mano ir Dievo Jusų.* Tą isztares isznyko.

Magdalena pagrižus prie Szventų Moteriszkių apsakė vis ką regėjo ir girdėjo. Visos anos sugrižo į daržą, Jezus baltame rube atvirai pasirodė joms tarydamas: „Sveikinu jus.“ Sudrebėjo džiaugdamos ir puldamas po Kojų Jo. Jisai dar isztares keletą žodžių isznyko. Tada pasiskubino anos į Veczerninką ir pasakė

mokytinems, jog matė Vieszpatį. Teipogi pasirodė Jezus ir Apasztalams ir mokytinems, o dides mines itikėjo ir priėmė krikštą šventą. —

Atsiliepinimas raszytojaus.

Asz tą knygele priesz užgavėnes pradėjau raszyti ir par gavėnę surasziau, ir jus brangiausi brolelei ir seserėlės, teipat priesz užgavėnes arba dienoje užgavėnių pradėkite skaityti ir par gavėnę skaitykite, kaipo gražiausę malda, graudingiausę amžinos meilės tiesą. Asz raszydamas, keletą kartų graudžei apsiverkiaiu; ir jus apsipilste aszaromis, jei su tikru apdumojimu skaitysite parodytus cze karcziausius kentėjimus ir baisiauses mukas Iszgarytojaus musų. Jei su tikra meile ir tikėjimu apdumosime apie didumą sopulingiausio nuliudimo, nuo kurio darže Alyvų spsiliejo kruvinu prakaitu. Arba jei padumotumėte apie karsztybę troszkimo iszgarymo žmonių, jog pabucziavo stulpą, prie kurio turėjo buti priszttas dėl tyroniszko plakimo, o tris kartus pabucziavo kryžių, kuri turėjo neszti parpuldamas ir ant kurio prikaltas turėjo mirti; kad skaitydami apdumotumėte baisybes kentėjimų Iszgarytojaus, ir neisakytus nuludimus sopulingos Motinos Jo; tai už tikro nerastosi teip kieta szirdis, kuri nesusigraudintu giliausiu gailiesiu ir nė joks užszalims ne pariszkadytu apsipilti aszaromis. Tuomi dar pasididintu susigraudinimas, jei pamislytumėm, kad tas baisiausias mukas sutaisė griekai mano ir tavo skaitytojau. Musų godulystė apnuogino Vieszpatį: musų puikybė nupynė erszkėtinį vainiką; musų neviežlybos kalbos ir paleistuvingi darymai sutaisė ryksztes ir botagus: musų nepaklusnybė nepildymas prisakimų nuvijo virves ir nukalė lenciugus, musų ap-

sirijimai girtybės padarė troszkimą Jezui. Žodžiu sakant mūsų visokos piktybės buvo priešasčiu baisiausios smarkybės mūkų Jezaus. Kad mislioje užžengę ant kalno Kalvarijos žiurėdami ant nukryžiovoto Iszganytojaus, patys savėje kalbėtumėm: Szitai mūsų darbas, mes esame kaltininkais tų mūkų, kuręs Jezus Kristus kentėjo: mes savo griekais apdengėme ronomis Szvenčiausį Kuną Kristaus, nukryževojom ir padarėm Jam smertį. Tokie dumojimai sugraudintu mūsų szirdį, suminksztjtu užkietėjimus, uždegtu užszalimus, pabudintu užmigdjtą gailesį, nedaleistu daugiau grieszyti ir duduotu ukvatą daryti pakutą už griekus. —

Pareiszkimai.

Annanoszius, kaipo apsėstas nuo szėtono, padukime uždarytas, neberodėsi žmoniems. *Kaiposzius*, didžeme szėlime, nerasdamas sau atilsio draskėsi žvierszku baisumu. *Pilotas*, nusiminime patsai padarė sau smertį. Erodas ėstas nuo kirminų kankindamas numire. Teip tad, pradėjus nuo Judosziaus, visi neprietelei Kristaus, cze dar ant žemės datirdami korones prapuolingai iszgaiszo.

Kasiuszas po apkriksztjimo pramintas *Longinu* buvo diakonu ir garsintoju Evangelijos, kaipo regėtojis savo akimis prisikėlimo Kristaus, darė stebuklingus gydymus duodamas dasilytėti szventą *Ragotinę* ir numire muczelniku. Moteris Piloto tikėjus į Kristų susivienijo su katalikais.

Apie Jezų Kristų.

Kas yra Kristus; delko vadinasi Jezum Kristum, vienutiniu Sunumi Dievo, Vieszpacziu musų; ir kaip turime minėti vardą Jezaus?

Jezus Kristus, yra tikru Dievu, kursai stojosis žmogumi, atėjo ant svieto del iszganymo žmonių. Vardas Jezaus pagal ebraiszkos kalbos ženklas *Iszganytojis*, kaip tą apreiszké patsai Dievas sakydamas Juozapui par Aniolą: *Praminsi vardą jo Jezus; nes anas iszganys žmones savo nuo nusidėjimų jų.* (Mat. 1—21). Isz grekiszko pramine Jį *Kristusu*, tai yra *Pateptiniu* arba *Paszvėstu* del trejopo iszreiskimo garbingos slovės Jo: kaipo aukszciausio Kunigo, Pranaszo ir Karaliaus, kurius sename zokone patepdavo alėjumi, kaipo ženklų iszpilancziu gausės myleestas Dvasės szventos.

Jezus Kristus kaipo Messijoszius arba pasiuntinis Dievo prie žmonių, pildė trejopą vyresnybę. 1) Kaipo Pranaszas arba Dieviszkas Mokĭtojis apreiszkė žmonėms sloptas tikėjimą ir įstatymus Dievo: apsakė busentį užmokesnį ir koronę, parodė tikrą kialię prie išzganymo, ir stebuklais patvirtino mokslą savo. Delto apie Messijoszių kaipo mokĭtoji žmonių Dievas par Maižėszių kalbėjo teip: *Pabudinsiu jiems Pranaszą tarpe brolių jų, padabnu tau, ir įdėsiu žodžius mano į burną jo: ir sakys jiems visą tą, ką jam liepsiu. O kas ne norėtu klausyti žodžių jo, kurius kalbės vardan mano, asz busiu atmonytoju* (kerszyjencziu). (Pr. 18—8—19). 2) Kaipo Kunigas ne tikt buvo apieravojencziu bet ir patsai atsidave apieroje ant kryžiaus: ir budamas tikru musų Užtarytoju pas Dievą kasdiena apieravojęs už mus ant altoriaus Misziose szv. Par savo apierą visus sutvėrimus pagražino prie Dievo; nes Aniolai ir žmones tiktai Jezuje Kristuje Aname ir par Jį tegal atiduoti vertą Dievui garbę. Užtad szv. Povilas Apasztolas sako: *Dievas buvo Kristuje svieta su savim suderindamas . . . Idant Kristuje vis pateisytu, kas danguose, ir kas ant žemės yra Aname* (2 Korin. 5—19 ir Epez. 1—10). 3) Kaipo Karalus uždėjo mums dvasiszką karalystę, tai yra: visur esancę Bažnyčią, kuri rėdose jo visados užsilaiko ir bus iki pabaigos svieta. Delto Aniolas kalbėjo Marijei apie Kristusą teip: *Duos jam Vieszpats Dievas sostą Dovidio tėvo jo ir karaliaus namuose Jokubo ant amžių, o karalystės jo nebus galo.* (Luk. 1. 32).

Jezų Kristų vadiname *vienutiniu* arba *viengimtiniu* *Sunumi* Dievo, delto-gi jog Ansai kaipo antra Asaba Traicios Szvencziausios, yra tikru Dievu, vienokios su Dievu esibės, ne sutvertu, bet nuo amžių, (ne galemu

musų protu apimti spasabu), gimdyti nuog Dievo Tėvo. Katalikai-gi kaipo atgimdyti mylestoje Krikszto szv. yra paskirtais arba prispasabūtais sunais Dievo, kaipo apie tą sako Evangelija: *Kurie tikt prijėme Ji* (Jezų) *davė jiems galybę, idant stotus sunumis Dievo* (Jon. 1. 12).

Jezus Kristus vadinas *Vieszpacziu musų*, nes budamas lygus Dievui Tėvui, yra musų Sutvertoju ir valdytoju, kaipo Dievas — žmogus ir Iszganytojis musų, krauju savo atpirko mus isz nevalės szetono ir pragaro, iszvedė mus ant valnasties sunų Dievo ir pagražino provą ant vartojimo dangaus. Dėlto Apasztolas ragindamas mus prie szventō dievogarbingo gyvenimo sako: *Nės didžiu užmokesniu pirkti este* (1 Korin. 6. 20).

Budami mokįtineis Jezaus Kristaus, turėdami prižadėjimą karaliavimo danguje drauge su Juomi, tad su didžiause malone, vilte ir garbe turime minėti to szvento Vardo Jezaus, priesz kurį klaupęs visokias kiales, ir nusizemin visoks sutvėrimas, kaipo priesz tikrą Dievą, Vieszpatį ir Sudžią savo.

Apie Dievą.

Kas tai yra Dievas, kaip galime pažinti Ji? Kokie yra paveikslai Dievo ir ką turime daryti?

Dievas yra tai nepabaigta gerybė ir visagalentis dangaus ir žemes Vieszpats, nuog kurio visi sutvėrimai ima savo pradžią ir lenkos visi kaipo prie vienutinio galo savo garsindami Jo didybę.

Negalim visuotinei pažinti Dievą; nes ne joks sutvėrimas ne tropys suprasti To, kurs ne pabaigtoj' didybėj' ne tur rubežių galybėj' savo. Patsai Dievas dave apie savę žinią, tiktai tiek, kiek reikalaunas del musų laimės szio ir busenczio gyvenimo. Tokį pažinimą padavė Dievas mokįdamas tikėjimą pirmiausei Adomą

ir Ėvą rojuje, paskui Nojų, Abraomą, Moizėszių ir kitus Patrijarkus ir Pranaszus seno Zokono, ant galo atsiuntė ant svieta pilną mylistų ir tiesos vienintelį Sunų savo. Užtad-gi S. Povilas Apasztalas sako: *Tuleropai ir visokiū budu Dievas senei kalbėjo tėvams par Pranaszus, ant galo sziose dienose kalbėjo mums par Sunų, kurį įstatė tėvaini u(valdytoju) ant viso, par kurį padarė ir amžius.* (Zid. 1.—1.) Geras pažinimas Dievo prigul nuo gero mokėjimo ir supratimo artikulų tikėjimo Kristaus, kuris mokįdamas mus, ką turime tikėti ir ką daryti, tuomi jau paciu rodo, kuomi yra Dievas ir ko reikalaua nuo musų.

Dievas yra Dvasė czysta, arba nepabaigtos iszmin ties, ésybė neturenti kuną, nei nė jokį paveikslą, per tai negal buti parmanomas protu musų. Dėlto Evangelijoj' pasakyta: *Dvasia yra Dievas: o tie, kurie anų garbina, reike idant garbintu dvasėje ir tiesoje.* (Jon. 4. 24.) Jeigu kartais Rasztas szv. minavo apie akis, ausis, rankas, kojes Dievo, tai paveikslais tais rodo žmonėms, jog Dievas viską mato, žino, o jog visagalenti galybė jo netur rubežių ir tt.

Dievas yra *amžinas ir neatsimainantis*, be pradžios ir be pabaigos, visados yra vienokiu, todėl psalmuose (89—110) kalbasi: *Pirmesnei neng stojosi kalnai, arba žeme ir svietas sutvertas, nuo amžių iki amžių Tu esi Dievu . . . anie pragaisz ir atsimainys, bet Tu tas patsai esi ir metai Tavo nesusiturės.* Teipogi Dievas sako par Izajoszių pranaszą: *Roda mano stovės, ir pildysės visa vale mano.* (Iz. 46—10.)

Dievas yra *visur ésas*, tai yra, visotinioj' savo esybėj' randasi kožnoj' vietoj', bet ne visur vienokei daro. Ir teip: danguose užmok mylestomis savo iszrinktiems, pekloje teisybėje koroja grieszninkus, ant žemės

apveizdomis vis ką rėdo: kitoniszkaì gyven szirdiese teisingų, o kitaip apseina su grieszninkais. Nemieruotoj' galybėj' savo pripildo visas vietas, žmones ir visi sutvėrimai yra jame, kaipo begalinioj' juroj', vienok negal buti nė jokio palyginimo tarp Dievo ir jo sutvėrimais. Par tai Dievas atsiliep par pranaszą Jeremioszių sakydamas: *Asz pripildau dangų ir žemę: dangus yra sostas mano, o žemė paminiu kojų mano* (Jerem. 23—21). Szv. Povilas sako apie Dievą teip: *Nuog kiekvieno isz musų netoli yra. Nes aname gyvename ir krutame ir ėsame.* (Darb. Ap. 17. 27.)

Dievas *viską žinantis*, reg, gird' ir parmato kas buvo ir kas bus, nes niera Jam nei praeitinios nei ateitinios, bet vis kas yra dabar esancziu. Užtad Dvasė szventa sako: *Nes Vieszpats mok visoki mokslą ir apreg visus laikus amžių, apreikszdamas praeitus ir turenczius ateiti atsitikimus, neužsislėp priesz jį nė joki mislis ir nė jokie žodžei niera jam uždengti.* (Ekkł. 49—19.)

Dievas yra *visagalencziu*, gal padaryti vis, ką tikt nor pagal nepabaigtos iszminties savo.

Dievas yra *nepabaigtos iszminties* (mandrybės) mokantis viską surėdyti pagal paskirtą reikalą.

Dievas budamas *nepabaigtai szventu*, neapkent nedorybes, o myl ir laimin tiktai tą, kas yra savėje gero, sutinkancziu su nepabaigta iszmincze ir tiesa jo.

Dievas yra *nepabaigtai teisingu*, kožnam užmok pagal užpelnę, arba mylestomis, arba koronėmis, szeme arba busenczeme gyvenime. Dėlto Apasztolas sako: *Dievas atiduos kiekvienam pagal darbą jo: nes nėra pas Dievą skyriaus asabų.* (Povil. pas Rim. 2. 6. 11.)

Dievas yra *nepabaigtai mielaszirdingu*, tai yra visados gatavas mums atleisti, bile tikt szczyrai pa-

grįsztumėm: Mielaszirdystė jo visados vienyjas su teisybe, o tiesa su mielaszirdyste.

Dievas yra *nepabaigta* geru visados mylėdamas sutvėrimą savo, suteik visokes geradėjystes, naudingas tikriausei laimei.

Dievas budamas nepabaigtoj' tikrybėj' vienu, visados apreiszk tiktai pacę tiesą, visuomet iszpildo prižadėjimus savo, kaip mylestose teip ir koronėse.

Dumodami apie didybę ir szventybę Dievo, turime giliauseme nusizėminime, drauge su tikru tikėjimu pilnoj' viltėj' pildydami krikščionizskas dorybes artintis prie Jo, nes Jisai pats vadindamas mus sako: *Bukite szventais; nes Asz esu szventu.* (Kor. 11. 44.)

Rupinkemos tad dievogarbingu elgimos, stotis szventais ir vertais amžinų linksmybių karalystėje dangaus.

312236

